

Πείτε την ιστορία σας στην κάμερα !

Συμμετοχικό βίντεο για περιθωριοποιημένες ,
μειονεκτούσες ή άλλες ευάλωτες ομάδες

Lifelong
Learning
Programme

**VISTA project - participatory Video and social Skills for Training
disadvantaged Adults**

(Project n. 517865-LLP-1-IT-GRUNDTVIG_GMP)

Πείτε την ιστορία σας στην κάμερα !

**Συμμετοχικό βίντεο για περιθωριοποιημένες , μειονεκτούσες ή
άλλες ευάλωτες ομάδες**

Έκδοση

Fabrizio Boldrini & Maria Rita Bracchini

Δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το Νοέμβριο του 2013

έργο VISTA – συμμετοχικό βίντεο και κοινωνικές δεξιότητες στην εκπαίδευση μειονεκτούντων ενηλίκων (αριθμός Έργου 517865 - LLP - 1 -IT - GRUNDTVIG_GMP . Αριθμός Συμφωνίας 2011-3304/001-001) πραγματοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Δια Βίου Μάθησης - Grundtvig .

Επιμέλεια : Fabrizio Boldrini & Maria Rita Bracchini .

Εταίροι προγράμματος

Centro Studi e Formazione Villa Montesca - Ιταλία (συντονιστής)

PATER - Territorial Employment Pact in the Ribera county - Ισπανία

Health Psychology Management Organisation Services - Ηνωμένο Βασίλειο

The Public Institution Roma Community Centre - Λιθουανία

Κέντρο Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης ΓΝ Ηλείας - Ελλάδα

Chancengleich in Europa e.V. -. - Γερμανία

Granaforma S.L. - Ισπανία

Προσωπικό του έργου : Fabrizio Boldrini (συντονιστής) , Virginia Marconi, Mercy Maclean, Sara Asadullah (InsightShare), Gema March, Laura Bas Marián, Fortunato Tapia Cascales, Lluís Escartí Carrasco, Ernest Llorca Ulzurrun de Asanza, Svetlana Novopolskaja, Andrejus Timko, Konstantin Stech, Ζωή Χαντζή, Μαρίνα Σπυροπούλου , Györgyi Túróczy, Ingibjörg Pétursdóttir, Lisa Glahn, Javier Morales, Emiliano Guiote Moreno.

Ευρωπαϊκές Εμπειρίες Συμμετοχικού βίντεο

Ενήλικοι Ρομά (Λιθουανία) , Γυναίκες πρόσφυγες που ζητούν άσυλο (Ηνωμένο Βασίλειο) , Ηλικιωμένοι άνθρωποι που ζουν σε γειτονιές (Ιταλία) , Μακροχρόνια άνεργοι με κοινωνικές δυσκολίες (Ισπανία) , Γυναίκες μετανάστες από την Τουρκία (Γερμανία) , Ενήλικες με σωματική και διανοητική αναπηρία (Ελλάδα)

Επιμέλεια αγγλικού κείμενου : Flavia Tull

Η δράση χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης - Grundtvig .Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τους συντάκτες και τις απόψεις των εταίρων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν .

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες

Εισαγωγή

ΜΕΡΟΣ Ι - Το Συμμετοχικό βίντεο : ένα πραγματικό εργαλείο για την εκπαίδευση ενηλίκων

- 1 . Η ανάπτυξη της χρήσης των διδασκαλιών του βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων
 - 1.1 Η χρήση των τεχνικών και μεθοδολογιών βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων
 - 1.2 Η χρήση του βίντεο ως θεραπευτική τεχνική σε έργα που σχετίζονται με τους ενήλικες με πρόβλημα κοινωνικής ένταξης
- 2 . Μια εισαγωγή στο Συμμετοχικό Βίντεο
- 3 . Συμμετοχικές διαδικασίες για την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων
 - 3.1 Έννοια και όροι που σχετίζονται με τις κοινωνικές δεξιότητες
 - 3.2 Κοινωνικές δεξιότητες και συμμετοχικό βίντεο ως ένα εργαλείο για την επανενεργοποίηση
- 4 . Η σύσταση του συμμετοχικού βίντεο : η διαδικασία της συμμετοχής
- 5 . Τα βασικά μοντέλα συμμετοχικού βίντεο
- 6 . Το Συμμετοχικό βίντεο ως διαδικασία μάθησης
- 7 . Μερικές βασικές τεχνικές συμβουλές

ΜΕΡΟΣ ΙΙ – Το συμμετοχικό βίντεο στο πρόγραμμα VISTA : ένας οδηγός για την εφαρμογή του με μειονεκτούντα άτομα, περιθωριοποιημένες και άλλες ευάλωτες ομάδες.

- 8 . Η χρήση του συμμετοχικού βίντεο για μειονεκτούντες ενήλικες.
- 9 . Το μοντέλο της διαδικασίας του συμμετοχικού βίντεο στο VISTA
- 10 . Οι φορείς του συμμετοχικού βίντεο
- 11 . Η διαδικασία
 - 11.1 Στάδιο 1 – Η ομάδα σχηματίζεται μέσω της αφήγησης
 - 11.2 Στάδιο 2 - Από την αφήγηση στη δημιουργία σεναρίου
 - 11.3 Στάδιο 3 – Στοχεύοντας τις ιστορίες
- Φάση 1 - Πώς να χρησιμοποιήσετε την κάμερα
- Φάση 2 - Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα : επιλογή μέσα από το πλήθος
- Φάση 3 - Εργασία στο πεδίο: Τα βίντεο σκηνοθετούνται και κινηματογραφούνται από τους συμμετέχοντες

Φάση 4 – Βλέποντας αποσπάσματα

11.4 Στάδιο 4 - Η διαδικασία του μοντάζ

ΜΕΡΟΣ III – Η βιωματική εμπειρία του VISTA: τα ευρωπαϊκά εργαστήρια Συμμετοχικού Βίντεο

12 . Μερικές εισαγωγικές παρατηρήσεις

13 . Λιθουανία - " Έχω ένα όνειρο " : Το συμμετοχικό βίντεο για την αλλαγή των στερεοτύπων για τους Ρομά

14 . Ηνωμένο Βασίλειο - «Το άσυλο είναι ένα ανθρώπινο δικαίωμα " :Το συμμετοχικό βίντεο για να δοθεί φωνή στους πρόσφυγες

15 . Ιταλία - «Όταν η γειτονιά μου ήταν ένα μέρος για να ζούμε " : Η συλλογική μνήμη περιλαμβάνει τις ατομικές μνήμες

16 . Γερμανία - « Μεταξύ των κόσμων » : Οι ιστορίες των συζύγων των Τούρκων μεταναστών

17 . Ισπανία - " Ας δοκιμάσουμε ξανά " : Κίνητρα για την εύρεση μιας νέας θέσης εργασίας και να αρχίσουμε να ζούμε ξανά

18 . Ελλάδα - « Μια μέρα χωρίς όρια » : Η διαφορετικότητα είναι μια ιστορία που πρέπει να ειπωθεί

Βιβλιογραφία

Ευχαριστίες

Οι ευάλωτοι και περιθωριοποιημένοι ενήλικες είναι οι ομάδες-στόχοι που περισσότερο χρειάζονται τη συμμετοχή στα προγράμματα Δια Βίου Μάθησης (ΔΒΜ) . Παρά την πολιτική ατζέντα πολλών χωρών της ΕΕ που επιδιώκει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους , πολλές μελέτες έχουν δείξει ότι όσο χειρότερη είναι η κοινωνική τους κατάσταση , τόσο λιγότερο πιθανό είναι οι άνθρωποι να λάβουν μέρος στη ΔΒΜ . Το πλαίσιο αυτό αποδεικνύει ότι η εκπαίδευση ενηλίκων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία για τις ευπαθείς ομάδες : αποκλεισμός από την εκπαίδευση είναι ένα φαινόμενο που συνδέεται με αποκλεισμό από την κοινωνία . Απαιτούνται διαδικασίες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη ΔΒΜ (κίνητρα που τους παρέχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση και εμπιστοσύνη) και για την παροχή βασικών δεξιοτήτων, οι οποίες αποτελούν τη βάση κάθε είδους μαθησιακής διαδικασίας (προσωπική, κοινωνική και αυτοδιαχείρισης δεξιοτήτων) . Το έργο VISTA (Συμμετοχικό βίντεο και κοινωνικές δεξιότητες για την εκπαίδευση μειονεκτούντων ενηλίκων) έχει υιοθετήσει να πειραματιστεί με τη μέθοδο του συμμετοχικού βίντεο (ΣΒ) , προκειμένου να βοηθήσει συγκεκριμένα μειονεκτούντα άτομα . Από πρακτική άποψη, ένα έργο ΣΒ μπορεί να περιγραφεί ως μια «διαδικασία βίντεο χωρίς σενάριο , που κατευθύνεται από μια ομάδα ανθρώπων σε επίπεδο βάσης , κινείται προς τα εμπρός σε επαναλαμβανόμενους κύκλους στόχευσης - αναθεώρησης . Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στη δημιουργία αφηγηματικών βίντεο που επικοινωνούν ότι αυτοί που συμμετέχουν στη διαδικασία πραγματικά θέλουν να επικοινωνήσουν , με έναν τρόπο που αυτοί σκέφτονται ότι είναι ο κατάλληλος " . (1999 Johansson et al , 35) . Η ιδέα πίσω από αυτό είναι ότι η λήψη ενός βίντεο θα μπορούσε να είναι εύκολη και προσιτή (το βίντεο είναι η επέκταση της τεχνολογίας στη διδασκαλία και μάθηση) και είναι ένας τρόπος για να φέρει τους ανθρώπους μαζί να διερευνήσουν θέματα , να ενδυναμωθούν και να τους δώσει τη δυνατότητα να λάβουν τα δικά τους μέτρα και να επικοινωνήσουν . Ως εκ τούτου , το συμμετοχικό βίντεο (που έχει από μόνο του πολλές άλλες γλώσσες , όπως, αφήγηση , σώμα και μουσική) μπορεί να είναι ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο για να συμμετάσχουν και να κινητοποιηθούν περιθωριοποιημένα άτομα και να τους βοηθήσει να δημιουργήσουν εκ νέου την κοινωνική και την ενεργό διαδικασία στην οποία θα μπορούσαν να κατασκευάσουν νέες ιδέες και έννοιες και να εφαρμόσουν τις δικές τους μορφές ανάπτυξης .

Οι ομάδες-στόχοι του έργου ήταν ενήλικες με διαφορετικές εμπειρίες περιθωριοποίησης : από ανθρώπους με τυπικά μακροχρόνια περιθωριοποίηση (δηλαδή άτομα με σοβαρή βλάβη από τη γέννησή τους ή εκείνους που έχουν γεννηθεί σε ιδιαίτερα οριακές ομάδες που υφίστανται διακρίσεις , όπως οι Ρομά), από ανθρώπους για τους οποίους η περιθωριοποίηση αποκτήθηκε , από τους ανθρώπους με αναπηρία , ή από ανθρώπους με αλλαγές στο κοινωνικό και οικονομικό σύστημα (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι , ενήλικες με ψυχικές αναπηρίες ..) . Όποια και αν είναι η προέλευση και οι διαδικασίες της περιθωριοποίησης , οι ομάδες αυτές έχουν περιορισμένες ευκαιρίες για να κάνουν τις

κοινωνικές αλλαγές , έλλειψη κοινωνικών στάσεων , χαλαρή αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση .

Τα εργαστήρια ΣΒ βοήθησαν όλα αυτά τα άτομα να ανακτήσουν κάποια ελπίδα , καθιστώντας τους ικανούς να αντιμετωπίζουν την κάθε μέρα με μια νέα στάση . Το έργο VISTA συγκεκριμένα βοήθησε τους ανθρώπους που πλήττονται από τον κοινωνικό αποκλεισμό μέσα από αυτή την καινοτόμο προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κοινωνίας και τον αυξανόμενο ρόλο των τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας , που στις μέρες μας είναι εύκολα , φτηνά και προσβάσιμα σε όλους . Οι συμμετέχοντες ήταν ηθοποιοί και σκηνοθέτες της ταινίας και τελικά ακροατήριο για τον εαυτό τους , ενώ το να πλανάται πάνω τους το γεγονός ότι είναι κοινό για τους εαυτούς μας σημαίνει ότι πλανάται πάνω τους η παρατήρηση , η αντανάκλαση και η παρακολούθηση των εαυτών μας σε σχέση με τον κόσμο , με τους άλλους , με αντικείμενα , με την κοινωνική παράσταση στην οποία δίνουμε ζωή . Μπορούν να είναι πλέον σε θέση να βλέπουν τους εαυτούς τους και τις συναισθηματικές αντιδράσεις τους με τρόπους που δεν έχουν δει ποτέ πριν , διαδικασία που τους βοηθά να εντοπίζουν πιο βαθιά και να σκαλίζουν προσωπικά προβλήματα .

ΣΒ που πραγματοποιούνται με αυτόν τον τρόπο μπορεί να γίνουν ένα ισχυρό μέσο που να τεκμηριώνει την εμπειρία των ανθρώπων, τις ανάγκες και τις ελπίδες από τις δικές τους προοπτικές . Μπορεί να ξεκινήσει μια διαδικασία ανάλυσης και αλλαγής που γιορτάζει τη γνώση και την πρακτική , με παράλληλη τόνωση της δημιουργικότητας , τόσο εντός όσο και εκτός της κοινότητας .

Τελικά μπορούμε να πούμε ότι το έργο Vista έδωσε φωνή και πρόσωπο σε εκείνους που κανονικά δεν ακούγονται και δεν βλέπονται .

Γι 'αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους εταίρους του έργου , τους ανθρώπους που συνεργάστηκαν στα εργαστήρια , τους ερευνητές στον τομέα της ψυχολογίας , της κοινωνιολογίας και της εκπαίδευσης ενηλίκων και εκείνους που εργάζονται με άτομα με αναπηρίες ή που είναι μειονεκτούσες κοινωνικές ομάδες. Οι εταίροι που θα ήθελα να ευχαριστήσω ανεπίσημα είναι :

Health Psychology Management Organisation Services (Ηνωμένο Βασίλειο), PATER - Territorial Employment Pact in the Ribera county (Ισπανία), Κέντρο Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Γενικού Νοσοκομείου Ηλείας (Ελλάδα), Chancengleich in Europa e.V. (Γερμανία), The Public Institution Roma Community Centre (Λιθουανία), Granaforma S.L. (Ισπανία)

Fabrizio Boldrini

Συντονιστής του έργου

Εισαγωγή

Ο όρος «συμμετοχικό βίντεο » αναφέρεται σε μια σειρά καινοτόμων χρήσεων της τεχνολογίας του βίντεο που απολαμβάνουν αυξανόμενη δημοτικότητα σε πολλές γωνιές του κόσμου . Μετά τις πρώτες δοκιμές στα τέλη της δεκαετίας του 1960 το συμμετοχικό βίντεο έχει εξελιχθεί σε πολλές διαφορετικές κατευθύνσεις και δεν υπάρχει συναίνεση για το τι σημαίνει πραγματικά ο όρος.

Δεν υπάρχει ένας γενικά αποδεκτός ορισμός του συμμετοχικού βίντεο , αλλά υπάρχουν πολλοί « ισχυρισμοί» για το τι σημαίνει συμμετοχικό βίντεο . Σχεδόν κάθε κομμάτι της λογοτεχνίας που περιγράφει ένα έργο συμμετοχικού βίντεο προσφέρει κάποιο είδος ορισμού και «παρασκήνιακή» φιλοσοφία . Για το τελευταίο , η παιδαγωγική του Freire (1970) επιλέγεται συχνά ως το κύριο σημείο αναφοράς . Ο Freire ήταν ένας από τους πρώτους που τόνισε τη σημασία της συμμετοχής . Τα κείμενά του είχαν σίγουρα αντίκτυπο.

Από τη δημοσίευση του «Pedagogy of the Oppressed », ένας εντυπωσιακός αριθμός δημοσιεύσεων σχετικά με τη συμμετοχή και τη συμμετοχική επικοινωνία υπάρχει , και όλα αυτά περιλαμβάνουν μια ποικιλία ορισμών και κατηγοριοποιήσεων που αφορούν τη συμμετοχή .

Μόνο μερικά βιβλία έχουν δημοσιευθεί που ασχολούνται αποκλειστικά με το συμμετοχικό βίντεο¹ και χρησιμοποιούνται συχνά για να εξηγήσουν και να δικαιολογήσουν ορισμένες διαδικασίες στο πλαίσιο ενός έργου Συμμετοχικού βίντεο .

Στο έργο Vista το Συμμετοχικό βίντεο θεωρήθηκε ως ένα εργαλείο για τη θετική κοινωνική αλλαγή , ένα αποτελεσματικό εργαλείο για να συμμετάσχουν και να κινητοποιηθούν περιθωριοποιημένα άτομα και να τα βοηθήσει να εφαρμόσουν τις δικές τους μορφές ανάπτυξης .Είναι μια διαδικασία που ενθάρρυνε τα άτομα και τις κοινότητες να πάρουν τον έλεγχο της μοίρας τους .

Έχουμε συνεργαστεί με διάφορες περιθωριοποιημένες , μειονεκτούσες ή άλλες ευάλωτες ομάδες σε έξι ευρωπαϊκές χώρες και συγκεκριμένα : Ηνωμένο Βασίλειο - πρόσφυγες γυναίκες , Ισπανία - Μακροχρόνια άνεργοι , Ελλάδα – άτομα με κινητική ή διανοητική αναπηρία , Γερμανία - Γυναίκες Τούρκων μεταναστών, Λιθουανία - Roma , Ιταλία - ηλικιωμένοι που ζουν στη γειτονιά .

Μέσα από τη συλλογική διαδικασία της αυτο- κατανόησης και αφήγησης , το ΣΒ έγινε ένα ισχυρό μέσο που τεκμηριώνει την εμπειρία των ανθρώπων, τις ανάγκες και τις ελπίδες από τις δικές τους προοπτικές . Ξεκίνησε μια διαδικασία ανάλυσης και αλλαγής που γιόρτασε τη γνώση και την πρακτική , με παράλληλη τόνωση της δημιουργικότητας τόσο εντός όσο και εκτός της κοινότητας.

Στο έργο VISTA το ΣΒ έδωσε φωνή και πρόσωπο σε εκείνους που κανονικά δεν ακούγονται και δεν βλέπονται .

¹ Τα παρακάτω βιβλία θεωρούνται ότι παραμένουν σε ορισμένες παραδόσεις στη δημιουργία συμμετοχικού βίντεο:
_ Shaw and Robertson (1997), *Participatory Video*
_ Harding (1997), *The Video Activist Handbook*
_ Braden and Huong (1998), *Video for Development*

ΜΕΡΟΣ Ι – Συμμετοχικό βίντεο : ένα πραγματικό εργαλείο για την εκπαίδευση ενηλίκων

1 . Η ανάπτυξη της χρήσης των διδασκαλιών - βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων

1.1 Η χρήση των τεχνικών και μεθοδολογιών βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων

*Το Βίντεο διαβρώνει την πνευματική και κοινωνική απομόνωση μας .
Παρέχει μια πλατφόρμα για συνάντηση με ανθρώπους
που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα ,
παρόμοια εμπόδια και ίσως έχουν παρόμοιους κοινωνικούς στόχους.
Κατά συνέπεια, υπάρχει μια αναδυόμενη ανάπτυξη
στην δυναμική της επικοινωνίας μέσω βίντεο για να χρησιμοποιηθεί
από ομάδες με κοινά συμφέροντα , σε εθνικό και διεθνές επίπεδο . (Hall ,1991 : 44)*

Σύμφωνα με τον Malcom Knowles² , έναν από τους πιο διάσημους Εκπαιδευτές Ενηλίκων , ένα ανθρώπινο ον θυμάται 10 % από ότι βλέπει , 20% από ότι ακούει , 50% από ότι βλέπει και ακούει και 80% από ότι βλέπει , ακούει και κάνει . Ως εκ τούτου , ένα βίντεο , ειδικά αν συνδυαστεί με ένα ορισμένο επίπεδο αλληλεπίδρασης , επιτρέπει μια πιο γρήγορη και αποτελεσματική απομνημόνευση.

² Malcolm Shepherd Knowles (August 24, 1913–November 27, 1997) ήταν ένας Αμερικανός Εκπαιδευτής Ενηλίκων φημισμένος για την υιοθέτηση της θεωρίας της ανδραγωγίας .
See Knowles, M. S. (1989). *The making of an adult educator: An autobiographical journey*. San Francisco: Jossey-Bass.

Επιπλέον , οι μελέτες για την ανθρώπινη αντίληψη δείχνουν ότι το 83 % από ότι αισθανόμαστε ταξιδεύει στον εγκέφαλο μέσω της όρασης , ενώ όλες οι άλλες αισθήσεις (όσφρηση, ακοή , αφή και γεύση) μεταφέρουν μόνο το 17 % όσων αντιλαμβανόμαστε . Ως εκ τούτου , η όραση είναι η πιο ισχυρή αίσθηση .

Για το λόγο αυτό , στην " εποχή των μέσων μαζικής ενημέρωσης " (από τον κινηματογράφο στην τηλεόραση και το διαδίκτυο) το βίντεο και η εκπαίδευση ήταν υποχρεωτικό να συναντηθούν .

Το θέμα της σύγκρισης της γλώσσας των γυρισμάτων με τις διαδικασίες εκπαίδευσης ενηλίκων έχει τον τελευταίο καιρό γίνει το αντικείμενο πολλών πρωτοβουλιών τόσο σε θεωρητικές μελέτες όσο και στην πράξη . Αυτά έχουν προωθηθεί από εκπαιδευτικούς οργανισμούς ή επαγγελματικές ενώσεις : συνέδρια και σεμινάρια πανεπιστημίου , συναντήσεις και σεμινάρια για εκπαιδευτές και τα τελευταία χρόνια , ακόμα και φεστιβάλ έχουν αφιερωθεί στον Κινηματογράφο για την Εκπαίδευση .

Ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον από τους δασκάλους και τους εκπαιδευτικούς για τη χρήση των μέσων δημιουργείται από τη συνεχή ανάπτυξη και διαφοροποίηση των διδακτικών μεθοδολογιών : video clips , τέχνη του video , και τελευταία αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και όλα αυτά τα νέα εργαλεία επικοινωνίας στο διαδίκτυο και web 2.0 .

Από τον McLuhan³ και μετά έχουν γίνει πολλές μελέτες σχετικά με την ιστορική , κοινωνιολογική και ανθρωπολογική πλευρά της τεχνολογίας, η οποία έχει επιφέρει βαθιές

αλλαγές στον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής μας . Η τεχνολογία έχει θεωρηθεί από τότε ως ένα είδος επέκτασης των νοητικών , ψυχικών και φυσικών ικανοτήτων του ανθρώπου . Αυτό σημαίνει ότι «αναγνωρίζονται τα μέσα ενημέρωσης , ως περιβάλλοντα γνώσης , πράξης , ύπαρξης και συναισθημάτων και όχι ως εργαλεία "⁴ .

Αυτός είναι ο λόγος που τα οπτικοακουστικά εργαλεία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων στην ανάπτυξη της αγοράς εργασίας και στη δια βίου μάθηση. Διότι στόχος τους είναι να εξασφαλιστεί μια καλύτερη ποιότητα ζωής, που με τη σειρά της μεταφράζεται σε παράταση της δημοκρατίας προορισμένης σε κριτική και συνειδητή συμμετοχή.

Σήμερα , η δια βίου μάθηση απαιτεί την ικανότητα να ενσωματώνει ανοικτές και ευέλικτες διδακτικές σε ένα δομημένο και πολυδιάστατο πλαίσιο , προκειμένου να διασφαλιστεί μια πορεία εκμάθησης στην οποία το άτομο είναι ενεργά και υπεύθυνα για την οικοδόμηση της γνώσης , για την πράξη και την ύπαρξη . Ως εκ τούτου , η ψηφιακή ολοκλήρωση των κωδικών επικοινωνίας είναι σημαντική (εικόνες, κείμενα , οπτικοακουστικά , διαδίκτυο κ.λπ.) , προκειμένου να αναπτυχθεί η λεγόμενη « learnativity " , ενεργής μάθησης που βασίζεται στη συνεργασία , την ολοκλήρωση των μεθόδων διδασκαλίας , τη χρήση των βίντεο και άλλων μέσων για τον μετασχηματισμό της γνώσης.

Οι άνθρωποι μαθαίνουν με διαφορετικούς τρόπους . Οι οπτικοί μαθητές διεγείρονται από εικόνες , οι ακουστικοί μαθητές από τον ήχο , και οι κινητικοαισθητικοί (ή απτικοί) μαθητές μέσω της αφής , της αίσθησης και του βιώματος . Όταν εφαρμοστούν αποτελεσματικά , τα βίντεο στην εκπαίδευση μπορούν να διεγείρει τις αισθήσεις για να δημιουργήσουν ένα μαθησιακό περιβάλλον όπου οι νέες πληροφορίες μπορούν να διατηρούνται πιο αποτελεσματικά .

Σύμφωνα με τους Clarks & Lyons⁵ , υπάρχει μια σειρά από φυσιολογικές λειτουργίες που δικαιολογούν τη χρήση του βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων :

- **Βοηθάει την προσοχή** : επικέντρωση σε στοιχεία τα οποία είναι σημαντικά
- **Ενεργοποίηση ή κατασκευή προ - γνώσεων** : ενεργοποίηση προϋπάρχουσων ψυχικών μοτίβων ή περιεχόμενων που είναι σε θέση να βοηθήσουν να αποκτηθούν νέες πληροφορίες
- **Ελαχιστοποίηση των γνωστικών βαρών** : λιγότερες πληροφορίες προς αποθήκευση κατά τη διάρκεια της μάθησης
- **Ανάπτυξη των ψυχικών μοντέλων** : βοηθάει τους ενήλικες να απομνημονεύσουν νέες πληροφορίες στην μακροπρόθεσμη μνήμη , ώστε να είναι σε θέση να κατανοήσουν καλύτερα το περιεχόμενο τους
- **Βοήθεια για τη μεταφορά της γνώσης**: προώθηση της καλύτερης κατανόησης
- **Ενισχυμένο κίνητρο** : κάνει την εκμάθηση πιο σαγηνευτική και κινητοποιημένη

³ Herbert Marshall McLuhan (July 21, 1911 – December 31, 1980) ήταν Καναδός φιλόσοφος της θεωρίας της επικοινωνίας. Το έργο του θεωρείται ως ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της μελέτης της θεωρίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και των πρακτικών εφαρμογών στην διαφήμιση και την τηλεοπτική βιομηχανία.

See McLuhan H.M. (1967), *The Medium is the Message: An inventory of Effects*, with Quentin Fiore, produced by Jerome Agel; 1st Ed.: Random House; reissued by Gingko Press, 2001

(⁴ Ibidem

⁵ Clark R.C. e Lyons C. (2004), *Graphics for Learning. Proven Guidelines for Planning, Designing, and Evaluating Visuals in Training Materials*, San Francisco, Pfeiffer.)

Συχνά , τα βίντεο που χρησιμοποιούνται για εκπαιδευτικούς σκοπούς έχουν θεωρηθεί απλώς πρόχειρα και επιφανειακά εργαλεία ξεχνώντας πόσο καλλιτεχνική, εκφραστική , ισχυρή και πλούσια μπορεί να είναι η γλώσσα τους , για να μην αναφέρουμε πόσο σημαντική είναι η πολυσημία τους και οι πολλοί κωδικοί εκμετάλλευσης και συμβολισμών τους και οι μεταφορικές αξίες τους είναι σε ψυχολογική δυναμική .

Τα βίντεο είναι ένας καλός τρόπος για την τόνωση και την ενδυνάμωση της μάθησης , ιδίως στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων, για το θεωρητικό και μεθοδολογικό τους χαρακτήρα .

Ένα είδος βίντεο είναι το εκπαιδευτικό βίντεο που χρησιμοποιείται συνήθως για :

- Εισαγωγή ενός θέματος
- Ενεργοποίηση των προτέρων γνώσεων για ένα θέμα
- Ανάλυση ενός θέματος σε περισσότερο βάθος
- Δημιουργία μιας διαδρομής μάθησης

Η επιλογή ενός βίντεο υπαγορεύεται από μια προσεκτική ανάλυση του τι πρόκειται να διδαχτεί και από το στόχο του μαθήματος .

Στη συνέχεια, υπάρχει το συντακτικό βίντεο που απαιτεί σχεδιασμό και μπορεί να είναι :

- **Κοινωνικό:** να προωθήσει την κοινωνικοποίηση και την ομαδική εργασία
- **Διδακτικό:** να ενισχύσει ιδέες , έννοιες , γλωσσικές ικανότητες κ.λπ.
- **Διαμορφωτικό** (με την ευρεία έννοια) : να αναπτύξει τις ικανότητες που απαιτούνται για την παραγωγή ενός βίντεο , όπως : οργανωτικές / επικοινωνιακές , λεκτική και μη λεκτική γλώσσα , λογική , τεχνική , καλλιτεχνία κτλ.

Εν κατακλείδι , οι τρόποι για να χρησιμοποιήσετε το βίντεο στην εκπαίδευση ενηλίκων μπορεί να είναι πολλοί :

α . Η κινητοποίηση ενηλίκων μαθητών είναι ένα από τα κύρια προσκόμματα που οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ξεπεράσουν : το βίντεο μπορεί να είναι πιο ενδιαφέρον εάν ληφθεί από την « πραγματικότητα» του φοιτητή

β . Το βίντεο ενσωματώνει πολλούς κωδικούς (εικονικούς , οπτικούς , λεκτικούς , ήχου κ.λπ.) όπως και στην καθημερινή ζωή : ως εκ τούτου προσφέρουν τόσο γλωσσικά όσο και πολιτιστικά στοιχεία πολύ πιο κοντά στην πραγματικότητα από ένα γραπτό κείμενο

γ. Το βίντεο επιτρέπει τις διαφορετικές αντιλήψεις (μόνο εικόνες , μόνο λόγος, εικόνες και μουσική υπόκρουση , μερικές λέξεις και αφηγηματικό πλαίσιο , εικόνες του λόγου και

πολιτιστικές επιπτώσεις κλπ) και είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο στην εκπαίδευση ενηλίκων όταν οι γλωσσικές και γνωστικές ικανότητες είναι σε διαφορετικά επίπεδα

δ . Οι εκπαιδευόμενοι , καθώς και οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι , στοχεύονται από οπτικοακουστικά μηνύματα που λαμβάνονται συχνά παθητικά . Αυτός είναι ο λόγος που δε διαθέτουν τα κλειδιά για την ανάγνωση των απαραίτητων για την κατανόηση στόχων , τα κίνητρα, το καλλιτεχνικό και πολιτιστικό βάθος ,την καινοτόμα και τεκμηριωμένη αξία ... Χρησιμοποιώντας το βίντεο σε τμήματα ενηλίκων σημαίνει καθοδήγηση των μαθητών μέσα από την ανάγνωση που προσφέρουν τα απαραίτητα εργαλεία για να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και να τις μεταφράζουν σε γνώση.

1.2 Η χρήση του βίντεο ως θεραπευτικής τεχνικής σε έργα που σχετίζονται με ενήλικες με πρόβλημα κοινωνικής ένταξης

*Το βίντεο εμπλέκει τις αισθήσεις και προκαλεί τους μαθητές με
αισθητηριακή ή συναισθηματική εμπειρία .
Για το λόγο αυτό χρησιμοποιείται συχνά
μεταξύ των περιθωριοποιημένων ατόμων
και ενήλικων με προβλήματα κοινωνικής ένταξης ,
και έχει ως στόχο να δοθεί μία εικόνα
στο πώς αντιλαμβάνονται την κατάστασή τους
και τις ελπίδες τους για το μέλλον.*

Από το «“The Problem of Student Engagement,” - Shelley Wright, ”

Η χρήση του βίντεο και της μη λεκτικής γλώσσας ως θεραπευτική υποστήριξη για ενήλικες με προβλήματα κοινωνικής ένταξης είναι ένα αυξανόμενο φαινόμενο . Τα τελευταία χρόνια, οι εφαρμογές βίντεο και τα μαθήματα κατάρτισης γίνονται όλο και πιο κοινά, ακόμη και αν ασκούνται κυρίως στο ευρύ πεδίο των εκφραστικών Art Therapy .

Τα παρακάτω είναι μια σύνοψη ορισμένων εφαρμογών βίντεο - θεραπείας :

Οπτικοακουστική Συμβουλευτική : χρησιμοποιείται σε δομημένες ομάδες (χώρους εργασίας , σχολεία , μικρές κοινότητες) .

Το έργο βασίζεται στην ανάπτυξη και την οργάνωση μίας οπτικοακουστικής βοήθειας . Η διαδικασία γίνεται σε μια καλλιτεχνική διασύνδεση για την εκπόνηση της δυναμικής της ομάδας , την αλληλεπίδραση και την απόκτηση σχεσιακών δεξιοτήτες με στόχο την επίτευξη ενός κοινού στόχου .

Η πλοκή και το σενάριο γίνεται η μεταφορά της ζωής των συμμετεχόντων . Ο ορισμός των χαρακτήρων , η δυνατότητα να εργαστούν για τη ζωή του χαρακτήρα υπονοώντας την εσωτερική δυναμική των συμμετεχόντων χωρίς να τους αγγίζει άμεσα . Η παραγωγή και όσα έπονται της παραγωγής προσφέρουν άμεση δυνατότητα για μια δημιουργική διαδικασία ανάπτυξης των κοινωνικών , σχεσιακών και συνεργατικών καθηκόντων .

Βίντεο - θεραπεία: σε αυτή την περίπτωση το έργο εστιάζει στη χρήση ταινιών ή κινηματογραφικές σκηνές , που εμφανίζονται σε άτομα ή ομάδες , που επιλέγονται από τον θεραπευτή . Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται συχνά στα σχολεία ως επί το πλείστον σε εκστρατείες πρόληψης .

Είναι σημαντικό ότι στο τέλος της παρουσίασης πραγματοποιείται μια συζήτηση για να προκαλέσει μια ανταλλαγή απόψεων αισθημάτων και συναισθημάτων . Για θεραπευτικούς λόγους , μπορούν να συμπεριληφθούν στη διαδικασία επεξεργασίας μεμονωμένες εικόνες από μια ταινία σε ειδικές περιπτώσεις, χρησιμοποιώντας έτσι τη βίντεο - θεραπεία ως ένα εργαλείο για να καθορίσει το θεραπευτικό περιεχόμενο , αλλιώς δεν είναι εύκολο να εξηγηθεί σε ένα παραδοσιακό πλαίσιο θεραπείας.

Βίντεο - γενεαλογία : κάθε συμμετέχων φέρνει μερικές φωτογραφίες που σημαντικής αξίας. Αυτά εμφανίζονται στην οθόνη και σχολιάζονται από την ομάδα .

Είναι σημαντικό ότι οι συμμετέχοντες επιλέγουν 5 ή 6 φωτογραφίες. Κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίας γίνεται ένα κοντινό πλάνο από τις φωτογραφίες και το θέμα αυτό δίνει μια περιγραφή παρουσιάζοντας τον εαυτό του, την οικογένειά του, εξιστορώντας την προσωπική ιστορία του .

Αυτή θα είναι μια συνάντηση , με τη βοήθεια του βίντεο , μεταξύ εξιδανικευμένης διάστασης (το παρελθόν) και της πραγματικής (το παρόν) .

Βίντεο - Βιογραφία : εικόνες που υπενθυμίζουν τη ζωή του ατόμου (και αφηρημένες εικόνες) θα φέρουν πίσω στη ζωή συναισθήματα και παρελθόντα επεισόδια . Κατ 'αρχάς , το αντικείμενο θα κληθεί σε συνέντευξη μπροστά από μια φωτογραφική μηχανή. Στη συνέχεια οι εικόνες που έχουν επιλεγεί από τον ίδιο θα πρέπει να κοπούν σε μια ακολουθία με την παρουσία της ομάδας και τα άλλα μέλη στη συνέχεια θα οργανώσουν αυτή τη " βιογραφία " μπροστά από το συγγραφέα , ενώ η όλη σκηνή φιλμάρεται .

Στο τέλος της παράστασης ο συγγραφέας θα αντιμετωπίσει τον εαυτό του με το υλικό που έχει παραχθεί . Αυτή η φάση θα επικεντρώσει σε ένα διάλογο με τον εαυτό του πριν τα μέρη της ιστορίας παρουσιαστούν από την ομάδα .

Το Ψυχο-βίντεο κλιπ: παραχθέν από την ομάδα της σταθερής κάμερας, που θέτει τα όρια του οπτικού χώρου. Οι συμμετέχοντες αυτοσχεδιάζουν μια μικρή παράσταση δρώντας απροετοίμαστοι σε προκαθορισμένες ευέλικτες κατευθυντήριες.

Είναι σημαντικό το ότι σε αυτό το στάδιο ο θεραπευτής μένει έξω από τη σκηνή. Μετά την καταγραφή η ομάδα εξετάζει τα αποτελέσματα και δίνει τη δική της ανατροφοδότηση. Με δεδομένο ότι στην αντιπαράθεση του βίντεο οι πράξεις κατευθύνονται στην εικόνα του εαυτού , στο ψυχο-βίντεο κλιπ η δράση και η αλληλεπίδραση είναι στο προσκήνιο.

Μια παραλλαγή αυτής της τεχνικής είναι το «1-2-3 ψυχο-βίντεο κλιπ», στο οποίο το αντικείμενο δημιουργεί τρεις αλληλουχίες σκηνών. Στην πρώτη αλληλουχία αυτός αυτός/αυτή παρουσιάζει αυτόν/αυτήν στην εικόνα του-της που θα αποτυπωθεί. Αυτή η φάση αντιπροσωπεύει μια σημαντική μεταφορά του προσώπου μόνου/μόνης στο χώρο του. Στο επόμενο βήμα το αντικείμενο επιλέγει ένα δεύτερο πρόσωπο που θα κατευθυνθεί από αυτόν/αυτήν: αυτό το δεύτερο πρόσωπο παίρνει μέρος στην παράσταση μόνο όταν του ζητηθεί. Στην τελευταία ακολουθία το αντικείμενο επιλέγει δύο ή περισσότερους ανθρώπους (τουλάχιστον έναν ακόμα συμμετέχοντα και ένα θεραπευτή).

Σε αυτή την περίπτωση υπάρχουν αρκετές πιθανότητες της διάδρασης: μπορεί να υπάρξει συμβίωση, ανταγωνισμός ή ακόμα και τριγωνικό σχήμα.

Βίντεο-αντιπαράθεση: μπορεί να παρατηρηθεί ζωντανά ή σε καθυστερημένη προβολή.

Και στις δύο περιπτώσεις είναι αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί μια κάμερα (ή παραπάνω) και μία τηλεόραση. Το αντικείμενο κάθεται μπροστά από την κάμερα ενώ ο θεραπευτής (ή ο καμεραμάν) τραβάει. Στην περίπτωση της ζωντανής βίντεο-αντιπαράθεσης το αντικείμενο (αυτός ή αυτή) δρά ενώ κινηματογραφείται, ενώ στην καθυστερημένη προβολή αυτός/αυτή μπορεί να χρησιμοποιήσει το τηλεκοντρόλ (επανάληψη, πάγωμα κλπ) για να διαλέξει τις εικόνες που

αυτός/αυτή θεωρεί πιο ενδιαφέρουσες. Κατά τη διάρκεια της αντιπαράθεσης η προσοχή μπορεί να εστιαστεί σε διαφορετικούς προσανατολισμούς, σε μερικές περιπτώσεις στη συγκεκριμένη συμπεριφορά του αντικειμένου ή σε πράξεις που ο θεραπευτής θέλει να διαφωτίσει (π.χ. ή ασυνείδητη συμπεριφορά ενός αντικειμένου).

Όποιος προσανατολισμός και αν επιτευχθεί, η θεραπευτική επάρκεια αυτής της μεθόδου είναι η αντίφαση ανάμεσα στη μνήμη της εμπειρίας και τις εικόνες που προβάλλονται στο βίντεο (χρονική ανακολουθία) ή ανάμεσα στην αυτό-εικόνα που έχει το αντικείμενο στο μυαλό του και αυτού που φαίνεται στο βίντεο (ανακολουθία εικόνας).

Κοιτώντας τον εαυτό του στην εικόνα, επιτρέπει στο αντικείμενο να επισημάνει τη γλώσσα του σώματος και της δυσαρμονίες που αυτός/αυτή δεν είχε παρατηρήσει πριν. Όλο αυτό δίνει ζωή σε μια διαδικασία απόκτησης επαγρύπνησης μέσα από την αντιπαράθεση.

Βίντεο-μικροανάλυση: χρησιμοποιείται με αντικείμενα από 0 έως 18 χρόνων για να βοηθήσει γονείς που υποφέρουν από προβλήματα ηλικιακής ανάπτυξης.

Μετά από μια πρώτη συζήτηση πάνω στο ιστορικό (ανάμνηση) ζητείται από τους γονείς να παράγουν ένα οικιακό βίντεο πάνω στην αλληλεπίδραση γονέα-παιδιού (είναι σημαντικό τα σώματα και τα πρόσωπα να φαίνονται) το οποίο θα επεξεργαστεί ιδιωτικά από τον θεραπευτή: αργότερα το βίντεο θα ειδωθεί μαζί με τους γονείς. Κατά την προβολή η προσοχή θα επικεντρωθεί και στους λεκτικούς και στους μη λεκτικούς προσανατολισμούς της αλληλεπίδρασης. Ιδιαίτερα, οι εσωτερικοί πόροι της οικογένειας θα αποτιμηθούν και οι γονείς θα βοηθηθούν στο να ξεχωρίσουν εκείνες τις περιοχές που είναι εμπόδιο στην ανάπτυξη του παιδιού. Αργότερα το επίκεντρο θα μετακινηθεί στην αλληλεπίδραση μεταξύ των γονέων, στις εμπειρίες και τις πράξεις τους καθώς και στο ρόλο που έπαιξε η φαντασίωση της δόμησης της συγγενικής και γονικής τους επάρκειας.

2. Εισαγωγή στο συμμετοχικό βίντεο

*.....η διαφορά ανάμεσα στο συμμετοχικό βίντεο
και στο τύπου ντοκιμαντέρ βίντεο με ένα πολύ απλό τρόπο:
Στο ντοκιμαντέρ τελειώνεις όταν το βίντεο τελειώνει.
Στο συμμετοχικό βίντεο συνήθως διαρκεί περισσότερο.
Τελειώνεις όταν ο στόχος σου έχει επιτευχθεί
(Riano 1994)*

Το πρώτο συμμετοχικό βίντεο έγινε πριν 40 χρόνια , το 1969 αλλά ακόμα δεν έχει χωριστή διάσταση ή θεωρητική υπόσταση να διαμορφώσει τη γενική του ιδέα σε μια συνεπή εμπειρία: επίσης η βιβλιογραφία για το θέμα είναι σπάνια: Ferriera 2006; Gilbert s.d.; Gonzalo Olmos and Ramella 2005; Lunch 2004; Molony, Zonie, and Goodsmith 2007; Odutola 2003; Riaño 1994; Rose 1992; Snowden 1983; Lunch 2004, 2006a, 2006b; Nathaniels, 2006; και λοιποί.

Ανάμεσα στις πηγές που διατίθενται εδώ είναι το «Συμμετοχικό Βίντεο :Εικόνες που Μεταμορφώνουν και Ενδυναμώνουν» , του Shirley Whites. Αν και είναι εκτεταμένο κείμενο, χάνει στη θεωρητική ανάλυση. Είναι περισσότερο πρακτική παρά θεωρία και σαν τέτοιο δεν ανακεφαλαιώνει τις υποθέσεις μελέτης σε ένα ολοκληρωμένο θεωρητικό οικοδόμημα.

Αυτός ο περιορισμός, κατανοητός από τη στιγμή που το συμμετοχικό βίντεο είναι ένα σετ από λειτουργικές, περιπτωσιολογικές και ιδιοσυγκρασιακές πρακτικές, φωνάζει για μια σύντομη εισαγωγή του νοήματος του συμμετοχικού βίντεο περισσότερο από τη θεωρία του, πριν την ανάλυση της υπόθεσης μελέτης. Διευρυνόμενης της διάκρισης από τον Su Braden και τον Victor Young¹ μπορούμε να διαχωρίσουμε το συμμετοχικό βίντεο ως «ένα σετ εναλλακτικών οπτικοακουστικών εφαρμογών και αναπτυξιακών προγραμμάτων» ή σε κοινωνικά και πολιτικά προγράμματα «που σκοπεύουν στην έλευση κοινωνικών αλλαγών» ή στην ατομική ανάπτυξη.

Ένα κοινό χαρακτηριστικό αυτών των εφαρμογών είναι να δοθεί έμφαση στην συμμετοχή στη οπτικοακουστική παραγωγή². Η κοινωνική επίδραση ενός βίντεο δεν δίδεται από το «κοινωνικό» του αντικείμενο αλλά από την κοινωνική και ομαδική συμμετοχή³.

Από μια πρακτική σκοπιά το συμμετοχικό βίντεο μπορεί να περιγραφεί ως:

μια διαδικασία βίντεο χωρίς σενάριο, σκηνοθετημένη από μια ομάδα απλοϊκών ανθρώπων που προχωρά μπροστά σε επαναληπτικούς κύκλους κινηματογράφησης-επισκόπησης. Αυτή η διαδικασία στοχεύει στη δημιουργία βίντεο -αφηγήσεων που επικοινωνούν με τον τρόπο που οι

¹ Braden, Su and Thi Thien Huong Than. 1998. Video for Development. A casebook for Vietnam. Oxford - London: Oxfam Press.

² Johansson, L. (1999) 'Participatory Video and PRA: Acknowledging the politics of Empowerment', in Forests, Trees and People, Newsletter No. 40/41, December 1999

³ Huber, B. (1998) Communicative aspects of participatory video projects: An Explanatory Study.

συμμετέχοντες θέλουν πραγματικά να επικοινωνήσουν, με έναν τρόπο που θεωρούν ότι είναι ο κατάλληλος⁴.

Το βίντεο είναι μια αφήγηση ιστορίας. Η αφήγηση ιστοριών είναι ένα δυνατό εργαλείο επικοινωνίας που μπορεί να ενεργοποιήσει τη φαντασία μας και να διατηρήσει την προσοχή μας. Όταν ακούμε μια ιστορία φυσικά οπτικοποιούμε το γενικό πλαίσιο και τους χαρακτήρες και τη νοητική παρουσίαση των πράξεων όπως ξεδιπλώνονται. Σταδιακή διδασκαλία, σταδιακή διασκέδαση, ιστορίες που μπορούν να εμπλέξουν τους συμμετέχοντες σε νοητική προετοιμασία για διαφορετικές (και επίσης απροσδόκητες) καταστάσεις.

Ένα συμμετοχικό βίντεο είναι μια συλλογική αφήγηση ιστοριών και η εξιστόρηση των εκδηλωτικών, αφηγηματικών και αναγκών ταυτότητας μέσα από τη μοιρασμένη οπτικοακουστική παραγωγή η οποία δίνει έμφαση στη χρήση του βίντεο ως μιας συλλογικής κοινωνικής διαδικασίας με δυνατά κοινωνικά, πολιτιστικά και συμβολικά χαρακτηριστικά.

Είναι επίσης η κοινή κατασκευή και ανακατασκευή των αφηγήσεων που μπορεί να υποκινήσει κοινωνική και ατομική αλλαγή. Η χρήση του βίντεο στη συμμετοχική του μορφή κατευθύνεται περισσότερο προς την αντανάκλαση παρά την πραγματική παραγωγή, από τη στιγμή που η συνολική διαδικασία επικεντρώνεται στη συμμετοχή⁵. Η χρήση του συμμετοχικού βίντεο έχει εντούτοις μια ποικιλόμορφη επίπτωση: διασπείρει την τεχνολογική επίγνωση, επιτρέπει τη συλλογική αντίληψη και δράση, αναπτύσσει τη δημιουργικότητα: δρομολογείται και διασπείρεται απροσδόκητα και ανεξήγητα για οράματα που πηγάζουν από μια συλλογική διαδικασία κατανόησης και αφήγησης.

Να γιατί οι περιοχές ανάπτυξης του συμμετοχικού βίντεο είναι αρκετές: θεραπεία, οι κοινωνικές εκροές της συμμετοχικής παραγωγής, συνηγορούν στη χρήση του συμμετοχικού βίντεο ως εργαλείο που προάγει τη δικαιοσύνη και την κοινωνική προστασία: η ενδυνάμωση, η χρήση της οπτικοακουστικής παραγωγής επιτρέπει σε μια ομάδα η κοινότητα να γίνει ο πρωταγωνιστής μιας πιθανής αλλαγής.

Σε πολλές βιβλιογραφικές πηγές στη συμμετοχική επικοινωνία η «Fogo Process» (Πορεία Fogo) αναφέρεται ως η γέννηση του συμμετοχικού βίντεο. Η Fogo Process ενεπλάκη σε μια σειρά από γεγονότα το 1967 στο νησί Fogo , μια μικρή νησιωτική αλιευτική κοινότητα στην ανατολική ακτή του Νιουφάουτλαντ, στον Καναδά. Η δημιουργική χρήση απλών μέσων , η επικράτηση του βίντεο, παρείχαν ένα μοντέλο κοινοτικής αναπτυξιακής πρακτικής που ήταν πολύ μπροστά από την εποχή της. Η «ρητορική» γύρω από τα τρέχοντα σχέδια συμμετοχικού βίντεο συχνά καταδεικνύει ομοιότητα με τα οράματα και τους στόχους του Fogo Process (Πρόγραμμα του Don Snowden για Αναπτυξιακή Επικοινωνία 1998)⁶.

⁴ Johansson *et al.* 1999, p. 35 – *op.cit*

⁵ *Ibidem*

⁶ Snowden, D. *Eyes see; ears hear* By Memorial University, Newfoundland, Canada. Download:

Τι συνέβη?

Το 1965 ο Don Snowden, μετέπειτα διευθυντής του διευρυμένου Τμήματος του Πανεπιστημίου Memorial του Νιουφάουτλαντ, διάβασε την «Αναφορά στην Φτώχεια στον Καναδά», του Οικονομικού Συμβουλίου του Καναδά. Εξοργισμένος, επειδή ένοιωσε ότι η αναφορά ασχολήθηκε με τη φτώχεια χρησιμοποιώντας καθαρά αστικές αξίες, ο Snowden είχε την ιδέα να παράγει μια σειρά από φίλμ για να παρουσιάσει το πώς οι άνθρωποι του Νιουφάουτλαντ ένοιωσαν σχετικά με τη φτώχεια και άλλα ζητήματα. Ήθελε να δείξει πως η φτώχεια δεν έπρεπε να σημαίνει οικονομική αποστέρηση. Μπορούσε επίσης να σημαίνει απομόνωση και ανικανότητα να υπάρξει πρόσβαση στην πληροφορία και τα μέσα επικοινωνίας, καθώς επίσης και έλλειψη οργάνωσης. Από κοινού με τον δημιουργό φίλμ Colin Low, ο Snowden πήρε τον Low σε περίπου τέσσερις ή πέντε διαφορετικές περιοχές στο Νιουφάουτλαντ για δυνητική κινηματογράφηση. Στο τέλος, το νησί Fogo επιλέχθηκε ως το καλύτερο δυνητικά μέρος για την απαρχή αυτού που αργότερα έγινε γνωστό ως το “Fogo Process”.

Το 1967 ζούσαν λιγότεροι από 5.000 άνθρωποι στο νησί Fogo. Εντούτοις, ζούσαν σε δέκα ξεχωριστούς οικισμούς χωρίς να πολυεπικοινωνούν μεταξύ τους. Το νησί αντιπροσώπευε τον τύπο της απομόνωσης και την έλλειψη της πληροφόρησης ή της οργάνωσης που ο Snowden ήθελε να δείξει ως εναλλακτικούς δείκτες της φτώχειας στην επαρχία. Το νησί Fogo επίσης περνούσε οικονομική ύφεση. Όντας εξαρτημένο από τη βιομηχανία ψαρέματος για 300 χρόνια, η παράκτια αλιεία είχε πέσει, αναγκάζοντας το 60% των ανδρών να εξαρτώνται από την πρόνοια. Αυτό έφερε την πιθανότητα της επανεγκατάστασης (η κυβέρνηση είχε αποφασίσει ότι οι νησιωτικές κοινότητες που δεν μπορούσαν πλέον να εξασφαλίσουν τα προς το ζην από το ψάρεμα, έπρεπε να επανεγκατασταθούν σε περιοχές του Νιουφάουτλαντ που ήταν οικονομικά πιο βιώσιμες). Οι νησιώτες εντούτοις, δεν ήθελαν να μετακινηθούν. Παρόλα αυτά, με ελάχιστη επικοινωνία μεταξύ των μελών των κοινοτήτων, φτωχή οργάνωση, έλλειψη τοπικής διακυβέρνησης στις περισσότερες κοινότητες, έλλειψη συνεταιριστικών σωματείων παραγωγών, και συνολικά έλλειψη αυτοπεποίθησης, η εικόνα έδειχνε καταθλιπτική.

Ο Snowden πίστευε ότι οι νησιώτες μπορούσαν να διαμορφώσουν μια συνεργασία και να οργανωθούν, έτσι ώστε θα μπορούσαν να διατηρήσουν τον τρόπο ζωής τους. Πήρε τον Colin Low στο νησί και τον συνέστησε στον Fred Earle, έναν εργαζόμενο του διευρυμένου τμήματος του Πανεπιστημίου Memorial. Μαζί, ο Earle και ο Low πήγαν σε μια συνάντηση στην Επιτροπή Βελτίωσης του Νησιού Fogo. Εισηγάγαν το σχέδιο της κινηματογράφησης στο νησί, που συμφωνήθηκε από την επιτροπή. Ήταν ένα σχέδιο που χρησιμοποίησε το φίλμ για να βοηθήσει τις κοινότητες να ορίσουν ορισμένα από τα προβλήματά τους.

Ήταν σχεδιασμένο να βοηθήσει τους ανθρώπους να καταλάβουν ότι είχαν κοινά προβλήματα και να προωθήσει την οικοδόμηση της συνεργασίας και της ανάπτυξης. Τα μέλη της κοινότητας που υποβλήθηκαν σε συνέντευξη αναγνώρισαν ξεκάθαρα έναν αριθμό θεμάτων του νησιού: την ανικανότητα να οργανωθούν, την ανάγκη για επικοινωνία, τη δυσαρέσκεια που ένοιωσαν στην ιδέα της επανεγκατάστασης, και την οργή για το ότι η κυβέρνηση φάνηκε να παίρνει αποφάσεις για το μέλλον τους χωρίς διαδικασία συμβουλευτικής με την κοινότητα. Ο Low αποφάσισε να

δείξει τα φιλμ στους ανθρώπους του Fogo και κρατήθηκαν τριανταπέντε διαφορετικές απεικονίσεις με το συνολικό αριθμό θεατών να φτάνει τις 3.000. Αυτό έγινε σημαντικό κομμάτι της διαδικασίας. Έγινε κατανοητό ότι οι άνθρωποι δεν αισθάνονταν άνετα να συζητούν θέματα με κάποιον άλλο πρόσωπο με πρόσωπο. Αντ' αυτού, ήταν αρκετά άνετοι στο να εξηγούν τις ατομικές θεάσεις τους στο φιλμ και να ξαναπαίζουν αυτές τις απόψεις στα άλλα μέλη της κοινότητας. Βλέποντας τα φιλμ, οι νησιώτες άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι όλες οι κοινότητες αντιμετώπιζαν τα ίδια προβλήματα: έγινα πιο ενήμεροι για αυτά τα προβλήματα και για το τι χρειαζόταν να γίνει για να τα λύσουν.

Πίσω στο Πανεπιστήμιο υπήρξε διένεξη, για τις πολιτικές επιπτώσεις που θα υπήρχαν για το ίδρυμα εξαιτίας των κραυγαλέων κριτικών της κυβέρνησης που έλαβαν χώρα στα φιλμ. Μετά από κάποια συζήτηση, αποφασίστηκε ότι ο Πρωθυπουργός και το Υπουργικό του Συμβούλιο έπρεπε να δουν τα φιλμ. Ήταν φαινόμενο από τη από τη στιγμή που επιτράπηκε σε ψαράδες να μιλήσουν σε Υπουργούς του Συμβουλίου: ο υπουργός Αλιείας, Aiden Maloney, ζήτησε να του δοθεί η δυνατότητα να αποκριθεί στα σχόλια. Η άποψη της κυβέρνησης τραβήχτηκε μέσω αυτού και επιδείχθηκε πίσω στις κοινότητες. Αυτό έφερε μια αμφίδρομη ροή γνώσης ανάμεσα στα μέλη της κοινότητας και τους διαχειριστές των αποφάσεων. Από αυτό το σημείο, τα πράγματα άρχισαν να συμβαίνουν από μόνα τους. Τα φιλμ απλά συνεισέφεραν σε μια ευρεία νησιωτική αίσθηση της κοινότητας και βοήθησαν τους ανθρώπους στο ψάξιμο εναλλακτικών της επανεγκατάστασης.

Δεν ξέρουμε στα σίγουρα τι θα είχε συμβεί στο Fogo αν η κινηματογράφηση δεν είχε γίνει ποτέ. Αυτό που είναι σίγουρο είναι το ότι οι ψαράδες διαμόρφωσαν μια συνεργατικότητα νησιωτικών παραγωγών, που χειρίστηκε και δημιούργησε μεγάλες ψαριές, καθιστώντας τους ικανούς να κρατήσουν τα κέρδη στο νησί τους. Η ανεργία των ικανών ανδρών εξαφανίστηκε, και η κυβέρνηση κατέυθυνε της προσπάθειές της στο να βοηθήσει τους ανθρώπους να μείνουν. Τα φιλμ δημιούργησαν μια εγρήγορση και αυτοπεποίθηση που επέτρεψε στους ανθρώπους να οδηγήσουν την ανάπτυξη στο να συμβεί (βασισμένο κυρίως στην περίληψη του: “Πρόγραμμα για Αναπτυξιακή Επικοινωνία” του Don Snowden).

Ο Snowden, ο πάτρονας της αυτού του αξιοσημείωτου βιντεο-πειράματος, προώθησε την πορεία-Fogo στο καινοτόμο «Πρόκληση για Αλλαγή Πρόγραμμα» και το πρόγραμμα «Πόλεμος στη Φτώχεια», στον Καναδά. Μέχρι τα μέσα του 70 ζητήθηκε από τον Snowden και τους συνεργάτες του να πειραματιστούν στο Fogo Process σε διάφορα τμήματα της Αρκτικής, και στην Αλάσκα, Αφρική και Ασία. Ο Snowden πέθανε ξαφνικά το 1984 ενώ εργαζόταν σε ένα πρόγραμμα στο Μπαγκλαντές. Σήμερα το «Πρόγραμμα για Αναπτυξιακή Επικοινωνία» του Don Snowden διατηρεί την κληρονομιά του Snowden ζωντανή με τη συνέχεια της εφαρμογής της προσέγγισης μέσω του “Fogo Process” σε μια ποικιλία δραστηριοτήτων.

....Περαιτέρω εξέλιξη

Στη δεκαετία του 70 και του 80 το συμμετοχικό βίντεο γνώρισε πολλές εφαρμογές σε όλο τον κόσμο. Καθώς διασκορπίστηκε και δεν καταγράφηκε κατάλληλα, είναι δύσκολο να αναγνωριστεί μια γενική κατεύθυνση σε αυτή την ανάπτυξη. Πολλά προγράμματα λειτούργησαν σε μικρή κλίμακα με μικρούς προϋπολογισμούς, συχνά μη λαμβάνοντας υπόψη άλλα ήδη τρέχοντα

προγράμματα με συναφείς σκοπούς. Η ανταλλαγή των εμπειριών συνέβη, αν συνέβη, σε διασκέψεις, εργαστήρια, και άλλες ανεπίσημες μορφές επικοινωνίας.

Εντούτοις κάποιος μένει με την εντύπωση ότι μερικοί σχεδιαστές των βιντεο-προγραμμάτων ανέπτυξαν τη δική τους αντίληψη σχετικά με την «καλή πρακτική του συμμετοχικού βίντεο». Διαφωνώντας έχασαν την ευκαιρία να μάθουν από τις πολύτιμες εμπειρίες που έλαβαν χώρα σε κάποια παραδείγματα συμμετοχικού βίντεο. Οι επαγγελματίες διαφωνούν αμυνόμενοι, πως μια ευέλικτη και πολιτιστικά ευαίσθητη προσέγγιση όπως το συμμετοχικό βίντεο αποκλείει τις σταθμισμένες και προκαθορισμένες κατευθυντήριες της παράστασης. Λένε ότι κάθε πλαίσιο απαιτεί μια πολύ ιδιαίτερη προσέγγιση, που είναι δύσκολο να αντληθεί από εμπειρίες που συνέβησαν σε άλλα μέρη (Media Development 1989).

3. Συμμετοχική διαδικασία για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων

*Με ενοχλούσαν πάντα εκείνα τα «εκπαιδευτικά αφηγήματα» των οποίων ο κύριος χαρακτήρας κάθεται τεμπέλικα με ένα χωνί στο κεφάλι του ,περιμένοντας τη ζωή και τους άλλους να αναβλύσουν εμπειρία και σοφία σε αυτόν. Αυτό δεν το βρίσκω διαλεκτικό. Το άτομο τροποποιείται και ταυτόχρονα τροποποιεί το περιβάλλον που τον τριγυρίζει, μαθαίνει και διδάσκει, αλλιώς δεν είναι άνθρωπος. Μια αφήγηση που αυτό δε συμβαίνει δεν μπορεί να θεωρηθεί αφήγηση, αν και έχουν γραφεί χιλιάδες (Italo Calvino, *I libri degli altri*, p. 43)*

3.1 Το νόημα και οι όροι που σχετίζονται με τις κοινωνικές ικανότητες

Σε γενικούς όρους και σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες θεωρίες, ο όρος κοινωνική ανάπτυξη ορίζει τη διαδικασία κατά την οποία τα άτομα αποκτούν ένα σετ ικανοτήτων, συμπεριφορών, κινήτρων και «χρήσιμων» αξιών προκειμένου να είναι ικανά να προσαρμοστούν στην κοινωνία και την κουλτούρα που ανήκουν ⁷ (Maccoby, 2007).

Για να ορίσουμε αυτή την κοινωνική πρακτική πρέπει επίσης να ορίσουμε το σετ αυτών των ικανοτήτων, στάσεων, αξιών και κινήτρων που σχετίζονται σε μια ολότητα στις καθολικές κοινωνικές επιτηδειότητες.

Τα κοινωνικά προσόντα επιτρέπουν στα άτομα να βρουν τη θέση τους στο δικό τους κοινωνικό πλαίσιο.

Διαφαινόμενη ως διαδικασία προσαρμογής, ως εκ τούτου, η κοινωνική ανάπτυξη επιτρέπει στα άτομα να αποκτήσουν το δικό τους σετ κοινωνικών δεξιοτήτων και να εκπληρώσουν θετικά τη διαδικασία κοινωνικοποίησης η οποία τότε δομεί τον Εαυτό .

Ένας αρκετά πρόσφατος αποδεκτός ορισμός της κοινωνικής επιτηδειότητας την περιγράφει ως την ικανότητα της αποτελεσματικής προσαρμογής σε ένα περιβάλλον και στην εκπλήρωση των κοινωνικών στόχων κάποιου (π.χ. δημοφιλία και επιτυχία) , ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης των κοινωνικών σχέσεων. Υπονοεί επίσης την ικανότητα κρίσεων και εκτιμήσεων, και επίδειξης ενσυναίσθησης και συναισθηματικής κανονικότητας, με αποτέλεσμα το άτομο να είναι ικανό να προωθήσει λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα και να κάνει πλήρη χρήση άλλων ειδικών ικανοτήτων που αυτός/αυτή κατέχει.

Κάποιοι συγγραφείς επέμειναν επίσης στην προκοινωνική διάσταση των κοινωνικών ικανοτήτων όπως το γεγονός ότι τα κοινωνικά χαρακτηριστικά οδηγούν σε θετικές και αλτροϊστικές δράσεις ⁸ (Rubin, Bukowski and Parker) και αναχαιτίζουν την αρνητική συμπεριφορά βρίσκοντας

⁷ Maccoby, M. (2007) - *The Leaders We Need and What Makes Us Follow*; . Boston, MA: Harvard Business School Publishing

⁸ *Handbook of Peer Interactions, Relationships, and Groups* - Edited by Kenneth H. Rubin, William M. Bukowski, Brett Laurse, 1998

διαφορετικά και επαρκή μέσα στο να εγκαινιάσουν, διατηρήσουν και να καταλήξουν σε μια αλληλεπίδραση με σκοπό να καταλάβουν επίσης τις συνέπειες από την πράξη κάποιου.

Αυτό το στοιχείο έχει μια λειτουργική διάσταση που δεν μπορεί να αγνοηθεί: η ικανότητα να προσφέρει ηθικές κρίσεις, που μπορούν να καθοδηγήσουν τη συμπεριφορά και να προσδιορίσουν μια εξωστρεφή στάση, που μπορεί να οδηγήσει στην ικανότητα του να καταλαβαίνει κανείς το νόημα των πράξεων κάποιου, είναι στη βάση ενός ενδιαφέροντος πειράματος που διεξήχθη στις φυλακές της Βραζιλίας.

Το πείραμα συνίσταται στη μείωση της ποινής για κάθε βιβλίο που διαβάζεται από τον κρατούμενο(αφαιρούνται 4 μέρες από την ποινή που είναι να εκτιθεί, με μέγιστο τις 48 ημέρες το χρόνο).

Ο αντικειμενικός στόχος είναι να υποθάλψει μέσω της ανάγνωσης και κατανόησης του κειμένου (που θα πιστοποιηθεί από έναν ειδικό) τις κοινωνικές επιτηδειότητες, ειδικότερα στο «να είναι κάποιος ικανός να καταλάβει το νόημα των πράξεων κάποιου».

Αυτές οι προσεγγίσεις δείχνουν μια ποικιλία από δομές και προσπαθούν να αναλύσουν κοινωνικές δεξιότητες βασισμένες σε διαφορετικά επίπεδα αφαίρεσης. Προκειμένου να επιτύχει μια πλήρη και εκτεταμένη διάκριση των κοινωνικών δεξιοτήτων ο Αμερικανός ψυχολόγος Rose-Krasnor⁹ προτείνει ένα ΠΡΙΣΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ.

Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο οι επιτηδειότητες είναι πολύπλευρες κατασκευές που χαρακτηρίζονται από τρία ιεραρχικά οργανωμένα επίπεδα:

-ταυτοποίηση κοινωνικών επιτηδειοτήτων και κοινωνικών δεξιοτήτων, γνωστικών και/η συμπεριφορικών

-Ταυτοποίηση κοινωνικών επιτηδειοτήτων με εσωτερικούς και ενδοπροσωπικούς δείκτες(αυτοεκτίμηση, αυτοεπάρκεια, ισότιμη αποδοχή, κοινωνιομετρική κατάσταση)?

-Ταυτοποίηση κοινωνικών επιτηδειοτήτων μέσα από τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας

Στη θεωρία, σύμφωνα με αυτό το σχέδιο της διάκρισης των επιτηδειοτήτων καθορίζουμε μια προσωπική στρατηγική για τη διαχείριση των ενδο-προσωπικών σχέσεων (μαθαίνουμε να «χτίζουμε» σχέσεις) για να διακρίνουμε τότε «δείκτες» σχέσεων κατευθυνόμενους στην αναγνώριση των συμπεριφορών και των αποτελεσμάτων που κυμαίνονται από τον «αυτοέλεγχο» στον «έλεγχο των άλλων». Η τρίτη φάση καθορίζει τη συνειδητοποίηση του σκοπού. Σε αυτό το στάδιο, οι δυναμικές των κοινωνικών προσόντων προσανατολίζονται και κατευθύνονται σε πρακτικούς σκοπούς (βοηθώντας ένα φίλο ή παίρνοντας μια προαγωγή).

⁹ Kose-Krasnor, L. (1997). "The nature of social competence: A theoretical review". *Social Development* 6: 111–35.

Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι το σύστημα των κοινωνικών επιτηδειοτήτων θεωρείται σημαντικό από τη στιγμή που υπάρχει μια διάχυτη πίστη ότι αποτελεί τη βάση όλων των κοινωνικών δράσεων των ατόμων που τους επιτρέπουν να ζήσουν κοινωνικά σε ένα σχετιζόμενο πλαίσιο.

Όπως φάνηκε καθαρά από τους Rose-Krasnor οι κοινωνικές επιτηδειότητες με όρους προσόντων ή γνώσης του πως γίνεται είναι οι κατάλληλες ικανότητες, περισσότερο από τα συμπεριφορικά χαρακτηριστικά που αναδύονται από τις διαδράσεις μεταξύ ατόμων.

Η τρέχουσα κατανόηση των κοινωνικών επιτηδειοτήτων οδηγεί, ως εκ τούτου, στην εστίαση όχι τόσο των ατομικών συμπεριφορικών προσανατολισμών, αλλά στο συνολικό σύστημα οργάνωσης των πράξεων που εργάζονται προς την εκπλήρωση προσωπικών και επαγγελματικών επιτευγμάτων. Κρίνοντας από αυτή την προοπτική, οι δράσεις που μπορεί να θεωρηθούν κοινωνικά κατάλληλες αν ιδωθούν μεμονωμένα, δυνητικά δεν καταλήγουν στην επικύρωση αν λαμβάνονται σε ένα συγγενές πλαίσιο.

Αν αυτή η προοπτική της επικέντρωσης στη «τσιμεντένια γνώση του πως» είναι έγκυρη, τότε, προκειμένου να ξεπεραστεί κάθε αυθαίρετη εκτίμηση, οι επιτηδειότητες πρέπει να ιδωθούν σαν ένα σετ διαδραστικών συμπεριφορών που στοχεύουν στην υπέρβαση των συγκρούσεων(γενικών ή όχι) και στην επίτευξη κοινωνικών αντικειμενικών (ή κάποιος θα μπορούσε να πει προκοινωνικών αντικειμενικών). Αυτή η αντικειμενική είναι η βελτίωση της θέσης του υποκειμένου μέσα σε ένα σύστημα σχέσεων ή μια βελτίωση που ωφελεί την ομάδα, προσφέροντας επίσης χώρο για «αλτρουιστικές δράσεις».

Αυτή η θεώρηση επίσης συνεπάγεται στην κατοχή ενός σετ εργαλείων για την υπέρβαση δυσκολιών που εγείρονται όταν αναγνωρίζεται ποιες συμπεριφορές σχετίζονται με την ανάπτυξη και χρήση των κοινωνικών προσόντων.

Όταν αναπτύσσεται μια δυναμική ανακατασκευή των κοινωνικών προσόντων, η διαδικασία δεν μπορεί να γενικευτεί χωρίς να υπολογιστούν τα κοινωνιομετρικά γνωρίσματα του υποκειμένου. Αυτά έχουν μια ιστορία. Συχνά είναι μια ιστορία φιλονικιών και οδύνης. Οι συνέπειες του «να ενδιαφέρεσαι» αντιπροσωπεύονται από τη δυσκολία του να ελπίζεις να είσαι ικανός να ξαναφτιάξεις μια κατάσταση νίκης-νίκης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κοινωνιομετρικά γνωρίσματα συζητούν πάνω σε αυτό το θέμα πολύ δύσκολα, από τη στιγμή που μέσα από την προσεκτική εγκαινίαση μιας αυτοβιογραφικής αφήγησης, δεν είναι πάντα εύκολο να κατανοηθεί αν είναι οι κοινωνικές δυσκολίες που γενικεύουν την έλλειψη κοινωνικών προσόντων ή δευτερευόντως καθορίζουν τον διαμορφωτή.

3.2 Οι κοινωνικές επιτηδειότητες και το συμμετοχικό βίντεο ως εργαλείο για αντίδραση

Η αναδόμηση της αυτοβιογραφικής μνήμης είναι ένα από τα παλαιότερα πεδία στη σπουδή της ψυχολογίας. Η ανάπτυξη των τεχνικών της βίντεο-άντλησης έχει βοηθήσει στη διάκριση σε πρακτικούς όρους της σχέσης μεταξύ ανθρώπινων λειτουργιών, που επιτρέπει την ολοκλήρωση σκέψεων, αναπαραστάσεων, αισθημάτων, αναγκών, τάσεων και φιλοδοξιών του ατόμου¹⁰ με την ικανότητα του να θεωρητικοποιεί και να αναπαριστάνει την ιστορία.

Αν η αυτοβιογραφική μνήμη παρέχει μια δυναμική και δυναμικά ενεργή κοινωνική αναπαράσταση των ανθρώπινων εμπειριών, και ο ρόλος της στον αυτοπροσδιορισμό και την οργάνωση της προσωπικότητας είναι γνωστός και αποδεκτός, υπάρχει ακόμα η ανάγκη να εξερευνηθούν οι πιθανότητες που προσφέρονται από ένα σύστημα κοινωνικών σχέσεων που βασίζεται σε νέες τεχνολογίες (τα λεγόμενα κοινωνικά δίκτυα).

Όπως είπε ο Karl Pillemer¹¹, επίσης οι προσωπικές μνήμες παίρνουν μια «ψυχοδυναμική λειτουργία» στις δυναμικές των ομάδων όταν αναδομούν την πολιτισμική μνήμη ατόμων ή ομάδων. Αυτό επιτρέπει να χτιστεί μια γέφυρα που σιγουρεύει τη συνέχεια της πολιτιστικής και προσωπικής αίσθησης (του εαυτού) ή κάποιας ομάδας που κρίνει το παρελθόν. Η δράση είναι θεμελιώδης για την οργάνωση και την αναδόμηση της εμπειρίας κάποιου με σκοπό τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού συνόλου. Αλλά αυτή η συνοχή μπορεί μόνο να προσαπτεί στο παρελθόν, αλλά μπορεί να «σχεδιαστεί» στο παρόν δίνοντας νόημα στη ζωή και στο «τι είναι κάποιος τώρα». Το συμμετοχικό βίντεο, που καθορίστηκε σε προηγούμενο τμήμα, είναι ένα παράδειγμα του πως η αυτοβιογραφική μνήμη και η αυτογνωσία συνυφαίνονται σε βαθμό που να συμπίπτουν. Η ιστορία του Νησιού Fogo, το πρώτο πείραμα μιας αυτοβιογραφικής πολιτιστικής αφήγησης χρησιμοποιώντας κατοπτρικές τεχνικές που φαίνονται σχεδόν ψυχοδραματικές με σκοπό να αποτελέσουν μια «μέθοδο», δείχνουν πως, σε τρομερά δύσκολες καταστάσεις, η εμπειρία ανακουφίζει την αφήγηση ως ένα πρωταρχικό στοιχείο για την πρόσληψη της φυσικής και κοινωνικής πραγματικότητας.

Ο στόχος του προγράμματος Fogo στην πραγματικότητα ήταν να παρέχει ένα σχέδιο κατανόησης των νοημάτων και των αισθημάτων που διαμορφώνουν μια ανθρώπινη ιστορία. Η πρακτική εφαρμογή της μέθοδου που ξεχωρίζει στο πρόγραμμα Vista έχει προσπαθήσει να χρησιμοποιήσει αυτή την κοινωνική μεθοδολογία έναντι στην ανάγκη (εκπεφρασμένη ή όχι) για να δημιουργήσει ή να επαναδραστηριοποιήσει ένα παλαιό σύνολο κοινωνικών και συναισθηματικών προσόντων που επιστρατεύονται για να ασχοληθούν με την αναποφάσιστη ολοκλήρωση των ενθλίκων στην εργασία και την εκπαίδευση.

¹⁰ Maccoby, E.E.; Martin, J.A. (1983). P.H. Mussen & E.M. Hetherington, ed. *Handbook of child psychology*. Vol. 4. Socialization, personality, and social development (4th ed.). New York: Wiley. pp. 1–101

¹¹ 30 Lessons for Living: Tried and True Advice from the Wisest Americans by Karl Pillemer Ph.D.

Αυτή η εξέλιξη έχει επίσης δοκιμάσει τις δυναμικές πειραματικές μνήμες που σχετίζονται με γεγονότα που θεωρούνται σχετικώς χαρακτηριζόμενα από την παρουσία πολυσχιδούς εξεργασίας και μηχανισμών, όπως ξεκαθαρίζονται από τον Rubin στην ανάλυσή του σε ένα σύστημα που βασιζόμενο στη λεγόμενη πολύ-αισθητική ρητορική, ένα βασικό στοιχείο αυτοβιογραφικής μνήμης ικανό να προάγει τη διανοητική χειραγώγηση των δεδομένων στα συστήματα μνήμης, ενώ προάγει το χτίσιμο και την αποθήκευση των διανοητικών αναπαραστάσεων για πολύ χρόνο.

Βασίζοντας την αφήγηση σε μια τέτοια απτή αντίληψη των αναπαραστάσεων του παρελθόντος αξιολογούμενη με όρους του δυναμικού παρόντος, τα υποκείμενα αναλύουν τα σημεία κλειδιά από μόνα τους και τα προγραμματίζουν στις παρούσες εμπειρίες: η εμπειρία της κοινωνικής επιτακτικότητας, η δουλειά που δεν υπάρχει εδώ και πιθανώς δεν θα υπάρξει ποτέ, η απώλεια της πολιτιστικής ταυτότητας, η αρνητική αξιολόγηση της επαγγελματικής τους ζωής.

Όπως ξεκάθαρα δείχνει το συμμετοχικό βίντεο, το βήμα στην εργασία σε αυτή τη μέθοδο διασχίζει «ταραγμένα νερά», αλλά δεν είναι ανέλπιδο. Αυτή η ελπίδα αντανακλάται στα πρόσωπα των ανδρών και των γυναικών: στις ομολογημένες φιλοδοξίες: στον πόθο της ολοκλήρωσης και της επανάκτησης μιας κοινωνικής ταυτότητας: στο θυμό του να μην έχεις δουλειά και στην ευχή να έχεις σύντομα. Στις εμπειρίες και τις ιστορίες ανδρών και γυναικών που θέλουν επίσης να επανακτήσουν τη θέση τους στην ιστορία.

4 . Η σύσταση του συμμετοχικού βίντεο : η διαδικασία της συμμετοχής

" Το Συμμετοχικό βίντεο είναι ένα εργαλείο για θετική κοινωνική αλλαγή , είναι ένα μέσο ενδυνάμωσης για τους περιθωριοποιημένους , και αυτή είναι μια διαδικασία που ενθαρρύνει τα άτομα και τις κοινότητες να αναλάβουν τον έλεγχο της μοίρας τους "Lunch & Lunch , 2006

Υπάρχουν ενδείξεις ότι η χρήση του συμμετοχικού βίντεο σε αναπτυξιακά έργα αυξάνεται . Το Συμμετοχικό βίντεο είναι στη διαδικασία για να γίνει ένα σημαντικό εργαλείο για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας στο έργο της ανάπτυξης . Επειδή όμως μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ακόμη σαφής εικόνα , τι ο όρος « συμμετοχικό βίντεο » σημαίνει πραγματικά. Οι εμπειρίες και οι γνώσεις έχουν εξαπλωθεί σε διάφορα μέρη , σε διάφορα κεφάλια, σε διαφορετικά πρόσωπα » , σε ανεξέλεγκτη βιβλιογραφία όπως είναι οι αξιολογήσεις έργων , εκθέσεις εργαστηρίων , αδημοσίευτες διατριβές και αυστηρά θεωρητική βιβλιογραφία που καλύπτει συχνά ευρύτερες πτυχές . Η συνολική εικόνα δείχνει ότι υπάρχει μια φτωχή περιγραφή του τι μπορεί να πετύχει το συμμετοχικό βίντεο, τους κινδύνους και τις παγίδες που περιλαμβάνει και για ποιο σκοπό έχει αποδειχθεί σκόπιμο .

Αυτό το πεδίο δεν είναι πλήρως κωδικοποιημένο επίσης με κοινωνιολογικούς όρους . Τα πολλά είδη των συμμετοχικών βίντεο , η διαφορά στις θεωρίες (στις περισσότερες περιπτώσεις όμως , σιωπηρή) , ο αριθμός των επαγγελματικών ικανοτήτων που εμπλέκονται και ο αντίκτυπος σε άλλους τομείς (εκπαιδευτική επιστήμη και μεθοδολογίας , Διεθνή συνεργασία , ψυχοθεραπεία , Ανθρωπολογική έρευνα , Πολιτικό και κοινωνικό ακτιβισμό) έχει σχεδιάσει ένα ευρύ και θρυμματισμένο πεδίο με αβέβαια όρια . Το πεδίο είναι ακόμα πιο δύσκολο λόγω του γεγονότος ότι οι εμπειρίες που σχετίζονται με την αλληλοσύνδεση μεταξύ της συμμετοχής και του βίντεο διεξήχθησαν σε διαφορετικές εποχές και σε διαφορετικές θέσεις κατά τρόπο που μπορεί να ονομαστεί « καλειδοσκοπική »¹⁸ , συχνά χωρίς καμία αμοιβαία πληροφορία¹⁹ (Huber , 1998) .

¹⁸ White Shirley A., Participatory Video: Images that Transform and Empower. Op Cit.

¹⁹ Huber, B. (1998) Communicative aspects of participatory video projects: An Explanatory Study.

Download: www.zanzibar.org/maneno/New%20Pages/articles.htm

Αυτό που γνωρίζουμε είναι ότι το Συμμετοχικό βίντεο είναι μια επαναληπτική διαδικασία , όπου οι άνθρωποι ή / και κοινότητες χρησιμοποιούν το βίντεο για να τεκμηριώσουν τις καινοτομίες και τις ιδέες ή να επικεντρωθούν σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον τους , την εσωτερική τους κατάσταση και την κοινότητά τους . Οι συμμετέχοντες εργάζονται μαζί για να δημιουργήσουν ένα βίντεο για το κοινό, μιλώντας για τις εμπειρίες τους ως έναν τρόπο για να καθοριστούν οι προκλήσεις στη ζωή τους .

Είναι αναγνωρισμένο ότι η δημιουργία μιας διαδικασίας συμμετοχικού βίντεο μπορεί:

- Να ανοίξει νέες διαύλους επικοινωνίας

- Να προωθήσει το διάλογο και τη συζήτηση
- Να θέσει σε κίνηση μια δυναμική ανταλλαγή ιδεών και λύσεων .

Η εφαρμογή του συμμετοχικού βίντεο σημαίνει συμμετοχή και διαδικασία που είναι βασικές αξίες .

..... Τι είναι η " συμμετοχή "

Η χρήση των συμμετοχικών προσεγγίσεων έχει εκραγεί τα τελευταία χρόνια . Σήμερα , δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου σχέδια ανάπτυξης που να μην περιέχουν τη συμμετοχή ως ένα σημαντικό στοιχείο . Μαζί με συνοδευτικές έννοιες όπως « χειραφέτηση », « δημιουργία ικανοτήτων » ή « καλή διακυβέρνηση» είναι ένα από τα τσιτάτα της τρέχουσας συζήτησης για την ανάπτυξη . Σε σχέση με το βίντεο , το χαρακτηριστικό «συμμετοχικό» αναφέρεται στην ιδέα ότι οι άνθρωποι θα πρέπει να είναι όχι μόνο δέκτες αλλά και ο παραγωγός των μηνυμάτων . Αυτό πρέπει να εξεταστεί σε αντίθεση με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όπως η τηλεόραση ή τις εφημερίδες , όπου οι άνθρωποι είναι συνήθως μόνο δέκτες των μηνυμάτων . Οι Shaw και Robertson τόνισαν αυτή την πτυχή στο βιβλίο τους «Συμμετοχικό βίντεο »²⁰ . Περιγράφουν τη συμμετοχική ως ομαδική δραστηριότητα που βασίζεται να αναπτύσσει τις ικανότητες των συμμετεχόντων με τη συμμετοχή τους στη δημιουργική χρήση του εξοπλισμού του βίντεο , να καταγράφουν τον εαυτό τους και τον κόσμο γύρω τους και να παράγουν τα δικά τους βίντεο .

Αυτή είναι η κατανόηση σχετικά με τον σκοπό του «συμμετοχικού » στο πλαίσιο της μεθοδολογίας βίντεο , ωστόσο , υπάρχουν αρκετές άλλες απόψεις , όπως φαίνεται στην ενότητα κατηγοριοποίηση. Παρ 'όλα αυτά , η επίπτωση αυτού του ορισμού τονίζει πολλά στοιχεία που είναι κοινά με πολλά συμμετοχικά προγράμματα βίντεο : πρόκειται για δημιουργική χρήση της τεχνολογίας από ανθρώπους που εμπλέκονται στη διαδικασία παραγωγής βίντεο , και αυτό βασίζεται σε μια ομαδική δραστηριότητα .

(²⁰ Robertson, C. and Shaw, J. (1997) Participatory Video: A Practical Approach to Using Video Creatively in Group Developmental Work (Routledge)

..... Τι σημαίνει " διαδικασία"

Η έμφαση στη συμμετοχική πρακτική του βίντεο βασίζεται περισσότερο στη διαδικασία παρά στο προϊόν . Η διαδικασία που έχει προκύψει και εξελιχτεί πάνω από σαράντα χρόνια (από τη διαδικασία Fogo) σήμερα αναγνωρίζεται ευρέως ως μια δυναμική και αποτελεσματική μέθοδος εργασίας με περιθωριοποιημένους , σε μειονεκτική θέση ή άλλως ευάλωτες ομάδες για ένα ευρύ φάσμα σκοπών .

Πολλοί ερευνητές έχουν προτείνει διάφορες διακρίσεις και ταξινομήσεις των συμμετοχικών βίντεο για να επισημάνετε τις διαφορές ανάμεσα στη μεθοδολογία των συμμετοχικών βίντεο . Αυτές οι ταξινομήσεις χρησιμοποιούνται συχνά για να εξηγηθούν και να δικαιολογηθούν ορισμένες διαδικασίες στο πλαίσιο ενός έργου . Εν πάση περιπτώσει , η διάκριση μεταξύ της διαδικασίας και των προϊόντων εμφανίζεται σε πολλές βιβλιογραφικές πηγές για το συμμετοχικό

βίντεο . Ένα έργο μπορεί να έχει την εστίασή του στην διαδικασία της παραγωγής ή του προϊόντος , στο πραγματικό βίντεο , ή και στα δύο . Ως εκ τούτου , είναι σημαντικό να μην δημιουργήσει μια διχοτομία στη διαδικασία και το προϊόν ως πόλους, δεδομένου ότι σε πολλά προγράμματα συμμετοχικού βίντεο και οι δύο πτυχές είναι σημαντικές . Συχνά , ωστόσο , οι σχεδιαστές του έργου ισχυρίζονται ότι θα επικεντρωθούν εξ ολοκλήρου στη διαδικασία , ώστε να αποφευχθεί η « αναξιόπιστη » ως (απλό προϊόν προσανατολισμένο) σκηνοθεσία, ντοκιμαντέρ .

Σε γενικές γραμμές , η διαδικασία έχει ως στόχο :

- Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των συμμετεχόντων ατόμων και των κοινοτήτων
- Αύξηση της συμμετοχής των περιθωριοποιημένων ομάδων και ατόμων
- Ανάπτυξη κριτικής συνείδησης μεταξύ των συμμετεχόντων
- Αύξηση της ικανότητας για την υπεράσπιση τους
- Ενίσχυση της κατανόησης και της ευαισθητοποίησης μεταξύ των συμμετεχόντων κοινοτήτων
- Την υποστήριξη και τη διάδοση των τοπικών γνώσεων και των λύσεων
- Ενεργοποίηση των συμμετεχόντων να επικοινωνούν με σαφήνεια με το κοινό-στόχο τους
- Παροχή σε κοινότητες να συνεχίσουν τις διαδικασίες αλλαγής και ανάπτυξης
- Αλλαγή της αδικίας και της ανισότητας .

..... **Μορφή / Περιεχόμενο**

Σχετικά με τη διάκριση μεταξύ της διαδικασίας και του προϊόντος είναι και η μορφή και το περιεχόμενο . Κατά την παραγωγή ενός βίντεο , η εστίαση μπορεί να είναι ή στη «μορφή» ή στο «περιεχόμενο» , οι οποίες είναι και οι δύο ανταλλαγές . Όταν εστιάζει στη μορφή , το περιεχόμενο θα « τοποθετηθεί » σε μια προκαθορισμένη δομή. Διαρθρωτικά στοιχεία μπορούν να εμφανίζονται με τη μορφή ενός σεναρίου , μια συγκεκριμένη ιστορία , τις απαιτήσεις σχετικά με τη διάρκεια , τη γλώσσα και την ποιότητα της εικόνας , κλπ. Όταν δίνεται έμφαση στο περιεχόμενο , τα παραπάνω στοιχεία δεν είναι αποφασισμένα εκ των προτέρων ούτε είναι εξίσου σημαντικά . Μπορεί να αποδειχθεί ότι ένα «ακατέργαστο» ανέκδοτο βίντεο εξυπηρετεί το σκοπό καλύτερα από ένα « επισημοποιημένο » που έχουμε επιμεληθεί την έκδοση του .

..... **Όφελος για Ατομικό / Συλλογικό**

Το Συμμετοχικό βίντεο μπορεί να εστιάζει στην ενδυνάμωση των ατόμων ή στην ενδυνάμωση των συλλογικών ομάδων ανθρώπων («Κοινότητα») . Η διαδικασία παραγωγής βελτιώνει αναμφισβήτητα τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων εντός της κοινότητας και βελτιώνει την επικοινωνία μεταξύ της κοινότητας και των φορέων χάραξης πολιτικής . Και πάλι , η διάκριση αυτή δεν περιγράφει πραγματικά ξεχωριστές κατηγορίες , αλλά παρέχει ένα αναλυτικό εργαλείο για να εξετάζει διάφορες περιπτώσεις . Οι Braden και Huong (1998) ²¹ επισημαίνουν ότι η αλλαγή στις προσωπικές σχέσεις εντός μιας κοινότητας εύκολα παραβλέπεται . Η

ευαισθητοποίηση και η προσοχή σχετικά με τις εσωτερικές αλλαγές είναι πολύ σημαντική, τουλάχιστον από ηθική άποψη . Οι Braden και Huong αναφέρουν ότι η προσεκτική μελέτη των κοινωνικών και πολιτισμικών συνόρων είναι απαραίτητη για να κατανοήσουμε τις σχέσεις εξουσίας στην εργασία σχετικά με τα ατομικές / συλλογικά οφέλη . Η έρευνα αξιολόγησης πρέπει να περιλαμβάνει την εξέταση των ενδοκοινοτικών αλλαγές και όχι τη θεραπεία των κοινοτήτων ως ένα ομοιογενές σώμα. Οι Κοινότητες μπορεί να είναι ιδιαίτερα κοινωνικά στρωματοποιημένες και να περιλαμβάνουν μια σειρά από αντικρουόμενα συμφέροντα , όπως χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών και μεταξύ ανδρών και γυναικών .

(²¹ Su Braden, Than Thi Thien Huong; Video for Development: A Casebook from Vietnam; Oxfam Publishing, 1998 - Social Science)

..... Αντανάκλαση και θετικές δράσεις

Ο προβληματισμός είναι κεντρικής σημασίας για τη βιωματική διαδικασία μάθησης μέσα από το συμμετοχικό βίντεο . Οι ομάδες μαθαίνουν περισσότερο σχετικά με τα θέματα και τις αιτίες και να επινοούν λύσεις μέσω της έρευνας , του προβληματισμού και της συζήτησης . Ατομικά οι συμμετέχοντες μαθαίνουν για τον εαυτό τους και τις ικανότητές τους μέσω της ενδοσκόπησης και του στοχασμού που είναι ενσωματωμένα στη διαδικασία . Οι κοινότητες και η ευρύτερη κοινωνία, βλέπουν τους εαυτούς τους , τους συμμαθητές και τους γείτονές τους να αντανακλώνται μέσω των προοπτικών των άλλων .

Η διαδικασία του συμμετοχικού βίντεο μπορεί να είναι ανοικτά κανάλια επικοινωνίας , να δημιουργεί ισχυρά μηνύματα για άμεση υπεράσπιση ,να αναφλέγει κινήσεις αλληλεγγύης , να ενημερώνει πολλαπλά ακροατήρια , να επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων και να παρέχει ένα μέσο για τη διατήρηση και μετάδοση της γνώσης από γενιά σε γενιά και τους πολιτισμούς . Όλα μέσα από μια επικοινωνιακή , θετική και ειρηνική διαδικασία .

5 . Τα βασικά Μοντέλα Συμμετοχικού βίντεο.

Κοινωνική αλλαγή που συμβαίνει μέσω των ανθρώπων .

Τι μια ταινία μπορεί να κάνει -, είτε πρόκειται για άτομα που δημιουργούν ένα βίντεο οι ίδιοι, είτε μια ταινία που γίνεται από επαγγελματίες

-μια ταινία μπορεί να ανοίξει νέους ορίζοντες .

-μπορεί να δείξει στους ανθρώπους πράγματα παρόμοια με αυτά που βλέπουν , πραγματοποιώντας πράγματα .

-μπορεί να ενθαρρύνει τους ανθρώπους να δοκιμάσουν νέα πράγματα για να πάρουν τη ζωή τους στα χέρια τους . (Hénaut , 2009)

Σήμερα , δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου σχέδια ανάπτυξης που δεν περιέχουν τη συμμετοχή ως ένα σημαντικό στοιχείο . Μαζί με συνοδευτικές έννοιες όπως « ενδυνάμωση » και « δημιουργία ικανοτήτων » , είναι ένα από τα τοιτάτα της τρέχουσας συζήτησης για την ανάπτυξη .

Όπως ήδη αναφέρθηκε , το συμμετοχικό βίντεο τονίζει πολλά «συμμετοχικά » στοιχεία : πρόκειται για μια δημιουργική χρήση της τεχνολογίας , οι άνθρωποι εμπλέκονται στη διαδικασία παραγωγής του βίντεο , είναι μια ομαδική δραστηριότητα που βασίζεται στους ανθρώπους.

Πρώτα απ 'όλα θα πρέπει να τονιστεί η διαφορά μεταξύ του ντοκιμαντέρ και του συμμετοχικού βίντεο, το οποίο δεν φαίνεται στη βιβλιογραφία , παρά τον επαναλαμβανόμενο ' αγώνα ' για να επισημανθεί η διαφορά . Ωστόσο , κάποιος έχει περιγράψει τις διαφορές ως : " Με ένα ντοκιμαντέρ τελειώνετε όταν το βίντεο έχει τελειώσει . Το συμμετοχικό βίντεο , διαρκεί συνήθως περισσότερο . Θα τελειώσετε όταν ο στόχος σας έχει επιτευχθεί " (Riano 1994) .

	ΝΤΟΚΥΜΑΝΤΕΡ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ
Ποιος κινηματογραφεί το βίντεο;	Σκηνοθέτης / διευθυντής	Κοινότητα, Ομάδες συμμετεχόντων, οι συμμετέχοντες με τον διευκολυντή του βίντεο μαζί (συλλογικοί συγγραφείς και σκηνοθέτες)
Ποιος γράφει το σενάριο;	Σκηνοθέτης	Μια από κοινού διατύπωση σεναρίου από όλους τους ανθρώπους που εμπλέκονται στη συμμετοχική διαδικασία ή χωρίς καθόλου σενάριο

Ποιος αποφασίζει για το περιεχόμενο ;	Σκηνοθέτης	Κοινότητα , Ομάδες των συμμετεχόντων
Ποιος είναι το κοινό ;	Απροσδιόριστη (μάζα) ακροατήριο	Αποφασισμένο σε ορισμένες περιπτώσεις (ΣΒ ως θεραπευτική υποστήριξη) Απροσδιόριστο σε άλλες περιπτώσεις (ΣΒ ως διαδικασία προάσπισης)
Αναμένεται ανατροφοδότηση;	Όχι απαραίτητα , μπορεί να υποκινήσει τη σκέψη στο ακροατήριο	Ναι , σίγουρα : οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να ενεργούν
Διαδικασία ή το προϊόν ;	Προϊόν προσανατολισμένο	κυρίως διαδικασία προσανατολισμένη
Συγκρίσιμα παράδειγμα ;	Μονισμός , αντικειμενικότητα	Πλουραλισμός, υποκειμενικότητα

Εκτός από αυτό, τα τρία βασικά είδη του συμμετοχικού βίντεο προσδιορίζονται : ΣΒ ως μια μορφή θεραπείας , ΣΒ για ακτιβισμό , ΣΒ ως ενδυνάμωση τύπου βίντεο .

Το συμμετοχικό βίντεο μπορεί να έχει την εστίασή του στην ενδυνάμωση των ατόμων (συχνά «κατά» άλλα μέλη της κοινότητας) ή στην ενδυνάμωση συλλογικών ομάδων ανθρώπων («η κοινότητα») .

Η ακόλουθη τυπολογία διακρίνει τρεις διαφορετικούς αναπτυξιακούς στόχους των προγραμμάτων συμμετοχικού βίντεο , ή ακριβέστερα , αναπτυξιακούς στόχους που καθορίζονται από το σχεδιασμό του έργου ή από άλλους χορηγούς.

Δεν είναι αποκλειστικά ένα είδος . Ένα ιδανικό σχέδιο ενδέχεται να ενσωματώσει πολλούς από τους στόχους που περιγράφονται παρακάτω . Οι αναπτυξιακοί στόχοι υπερβαίνουν επίσης τα σύνορα μεταξύ συμμετοχικών βίντεο και μη – συμμετοχικών βίντεο σε κάποιο βαθμό . Αλλά δεν έχουν σε τίποτα να κάνουν με τον σκοπό των «συμβατικών » λήψεων των βίντεο .

Τύπος 1 : « Θεραπεία »

Το Βίντεο θεωρείται ως ένα κοινωνικό και με βάση την κοινότητα εργαλείο για την ατομική και ομαδική ανάπτυξη . Μπορεί να έχει ρόλο ισχυρής ενίσχυσης στην καλλιέργεια και την υλοποίηση των ικανοτήτων και των δυνατοτήτων των ανθρώπων.

Αυτή είναι η έννοια των συμμετοχικών βίντεο που χρησιμοποιούνται στο έργο VISTA . Το βιβλίο των Shaw και Robertson (1997) περιγράφει την έννοια της θεραπείας στο συμμετοχικό βίντεο²² : είναι μια ομαδική δραστηριότητα που ι περιστρέφεται γύρω από τις ανάγκες των συμμετεχόντων . Όπως ήδη αναφέρθηκε , το βίντεο χρησιμοποιείται για να αναπτύξουν την αυτοπεποίθησή τους και την αυτοεκτίμησή τους , να τους ενθαρρύνει να εκφραστούν δημιουργικά , να αναπτύξουν μια κριτική επίγνωση και παρέχεται ως ένα μέσο για να επικοινωνούν με τους άλλους .

Το συμμετοχικό βίντεο χρησιμοποιείται κυρίως με εκείνους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση από φύση , συμπεριφορά , εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς ή οικονομικούς λόγους , οι οποίοι δεν θα ήταν σε θέση συνήθως να εκφραστούν μέσω του βίντεο , ή να παρακολουθήσουν μια σειρά μαθημάτων κατάρτισης .

Η ενεργός συμμετοχή αποτελεί βασική συνιστώσα . Τα μέλη της ομάδας έχουν τη λειτουργία του εξοπλισμού για τον εαυτό τους και πρωταρχικός στόχος είναι η ανάπτυξη του ελέγχου τους πάνω στη δουλειά τους . « Η συγκίνηση κρατώντας μια φωτογραφική μηχανή » είναι μια άλλη σημαντική πτυχή αυτού του είδους συμμετοχικού βίντεο .

Η επίτευξη του ελέγχου μέσα από μια δημιουργική φάση , το διάσημο εργαλείο όπως το βίντεο έχει θετική θεραπευτική επίδραση στην αυτοεκτίμηση των συμμετεχόντων . Οι συμμετέχοντες μέσα από την εμπειρία μειώνουν τα « συναισθήματα της αδυναμίας τους» που έχουν δημιουργηθεί μέσα από επαναλαμβανόμενες εμπειρίες κατωτερότητας στην κοινωνία .

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε " Ως κοινωνική παρέμβαση , η διαδικασία του βίντεο μεροληπτεί υπέρ της αντανakλαστικότητας παρά προς την άμεση πολιτική δράση ή παρέμβαση»

(²² Πρέπει να επισημανθεί ότι οι Shaw και Robertson δεν χρησιμοποιούν τον όρο «θεραπεία».

Τα παραδείγματα στο βιβλίο τους συχνά υπερβαίνουν την ιδέα της θεραπείας, όπως περιγράφεται εδώ. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι οι Shaw και Robertson έγραψαν το βιβλίο τους για επαγγελματίες βίντεο που προετοιμάζουν εργαστήρια για τους ηλικιωμένους ή σωματικά μειονεκτούντα άτομα. Τα παραδείγματα που δίνονται δεν είναι για ρυθμίσεις ανάπτυξης.)

Τύπος 2 : « Ακτιβισμός »

Και πάλι , είναι δύσκολο να βρείτε μια ετικέτα . Ο όρος « ακτιβισμός » επιλέχθηκε για την ευρύτητα της . Σχετικοί όρων είναι « lobbying » , « εκστρατεία » και « υπεράσπιση » . Στο «The Video Activist Handbook'» του Harding²³ μερικά μόνο από τα παραδείγματα και τις εφαρμογές

που περιγράφονται εμπίπτουν στη σφαίρα του συμμετοχικού βίντεο. Ως ακτιβιστής βίντεο, θεωρείται κάποιος " που χρησιμοποιεί το βίντεο ως τακτικό εργαλείο για την επίτευξη κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας του περιβάλλοντος ". Ως κύριο παράδειγμα αναφέρει τον ξυλοδαρμό του Rodney King στο Λος Άντζελες το 1992, το οποίο γυρίστηκε από έναν ερασιτέχνη που στέκεται στο μπαλκόνι γύρω από το ξενοδοχείο. Το βίντεο μεταδόθηκε εκατοντάδες φορές σε τηλεοπτικά κανάλια σε όλο τον κόσμο και στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε στο δικαστήριο στη δίκη. Ο Harding συμπεραίνει από αυτό το παράδειγμα ότι " οι άνθρωποι συνειδητοποίησαν ξαφνικά τη δύναμη της κάμερας " .

Το παράδειγμα του Rodney King δεν είχε σε τίποτα να κάνει με το συμμετοχικό βίντεο. Δεν υπήρξε κανένας διάλογος μεταξύ των γυρισμάτων και την κινηματογράφηση. Ωστόσο, σε πολλά παρόμοια παραδείγματα βίντεο, ακτιβιστές ακολουθούν όλα τα μέλη των λαϊκών κινημάτων σε διαδηλώσεις, προκειμένου να προστατεύσουν τα μέλη από την αστυνομική βία με την τηλεοπτική κάλυψη του γεγονότος. Έχοντας το βίντεο ως απόδειξη στο χέρι θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους ανθρώπους να αποφεύγουν ψευδή σύλληψη. Στην Αγγλία, για να αναφέρουμε ένα άλλο παράδειγμα από το βιβλίο, υπάρχει η οργάνωση, « Undercurrents » που παράγει ένα λαϊκό περιοδικό με το σύνθημα " η είδηση που δεν μπορείτε να δείτε στις ειδήσεις ". Τα τεύχη του περιοδικού είναι τα βίντεο που υπόσχονται " ενενήντα λεπτά υψηλής ενέργειας, με πάθος, σε πραγματική δράση ". Αναφέρουν, για παράδειγμα, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές δράσεις διαμαρτυρίας. Και πάλι, αυτή είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα πρωτοβουλία bottom-up που αμφισβητεί τα παραδοσιακά μέσα μαζικής επικοινωνίας, αλλά δεν είναι καθόλου συμμετοχική.

Ένα παράδειγμα που περιλαμβάνει τη συμμετοχή ως ένα ορισμένο βαθμό, είναι το ακόλουθο: μια ομάδα γύρω από τον Harding παράγει βίντεο για μια ομάδα κατοίκων που επλήγησαν από ένα θορυβώδες και ρυπογόνο εργοστάσιο αλουμινίου στην Ουαλία. Μάζεψαν τοπικές μαρτυρίες και αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται βίντεο που γυρίστηκε από τους ίδιους τους κατοίκους. Τα βίντεο αυτά απεστάλησαν αρχικά στον ιδιοκτήτη του εργοστασίου. Όταν κατάλαβαν ότι αυτό δεν ήταν αρκετό, τα έστειλαν σε άλλους ενδιαφερόμενους, όπως τραπεζικά στελέχη, τοπικούς δημοσιογράφους, το τοπικό συμβούλιο, κλπ., προκειμένου να δημιουργηθεί πίεση στο εργοστάσιο αλουμινίου. Αν το παράδειγμα αυτό μπορεί να θεωρείται ως συμμετοχικό βίντεο πάλι εξαρτάται από την ευρύτητα του ορισμού. Ωστόσο, το θέμα είναι ότι σε ένα ακτιβισμού τύπου - βίντεο, είναι ο ακτιβιστής, ο οποίος παίζει το μεγαλύτερο μέρος, σε αντίθεση με το είδος της θεραπείας, όπου οι άνθρωποι ή οι συμμετέχοντες είναι οι κύριοι παράγοντες.

(²³ Thomas Harding, Video Activist Handbook, 1997, Paperback)

Τύπος 3 : « Ενδυνάμωση »

Η ενδυνάμωση βρίσκεται κάπου στη μέση μεταξύ της « θεραπείας » και του « ακτιβισμού ». Ενσωματώνει τις δύο προσεγγίσεις με τη χρήση του πλήρους δυναμικού και των δύο, τους ανθρώπους και την ανάπτυξη επικοινωνίας. Τα όρια μεταξύ υποκειμένου, παραγωγού, και θεατή καταρρέουν με αυτή την προσέγγιση. Ο καθένας συμμετέχει σε τρεις βασικές

δραστηριότητες : μαγνητοσκόπηση , εκτέλεση (που γυρίστηκε) , και βλέποντας την ταινία . Επιπλέον , η ανάπτυξη επικοινωνίας διαδραματίζει ενεργό ρόλο ως μεσολαβητής . Αυτή είναι η κύρια διαφορά με τις περιπτώσεις θεραπείας. Ο πληροφοριοδότης της ανάπτυξης δεν κατευθύνει μόνο , αλλά και συμμετέχει στη διαδικασία της επικοινωνίας και της μάθησης . Αυτό, φυσικά , την καθιστά πιο περίπλοκη. Ο πληροφοριοδότης της ανάπτυξης " βιώνει έναν συνεχή αγώνα για να βρει μια ισορροπία μεταξύ της οδηγίας , να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να λάβουν πρωτοβουλία και να αφήσει τα πράγματα να εξελιχθούν αυθόρμητα , και μεταξύ αυταρχισμού και μη κατευθυνόμενης διαλογικής προσέγγισης»²⁴ .

Το έργο των ανθρώπων δεν είναι πολύ εύκολο . Πρέπει να προσαρμοστούν γρήγορα σε μια πολύ δημιουργική , αλλά ταυτόχρονα πολύ απαιτητική σε σχέση με το στόχο προσανατολισμένη προσέγγιση . Οι άνθρωποι έχουν μια διπλή ευθύνη : η ενεργή εμπλοκή τους απαιτείται στην παραγωγή του βίντεο και , επίσης, στη διανομή του. Εάν ένα έργο συμμετοχικού βίντεο αυτού του είδους το καταφέρει , αναμένεται ότι οι άνθρωποι έχουν πραγματικά την εξουσία .

Κάνοντας τις τρεις κατηγορίες έναν πίνακα μπορούμε να διευκρινίσουμε περαιτέρω τις διαφορές μεταξύ των προσεγγίσεων . Οι κατηγορίες στην αριστερή στήλη ενσωματώνουν εν μέρει τη διάκριση που γίνεται παραπάνω .

	Θεραπεία	Ακτιβισμός	Ενδυνάμωση
Κύριος ρόλος του διευκολυντή	Καταλύτης	ακτιβιστής	Συντονιστής και διευκολυντής
Διαδικασία ή ένα προϊόν προσανατολισμένο;	Διαδικασία προσανατολισμένο	προϊόν προσανατολισμένο	Διαδικασία ή προϊόν προσανατολισμένο
Έμφαση στην μορφή ή περιεχόμενο;	περιεχόμενο	Μορφή και περιεχόμενο	περιεχόμενο
Αναπτύσσεται το σενάριο;	συχνά	Κάποιες φορές	σπάνια
Εάν ναι , από ποιον;	Οι συμμετέχοντες / η ομάδα	Ο ακτιβιστής	Οι συμμετέχοντες / η ομάδα
Ποιος κάνει το μοντάζ ;	Οι συμμετέχοντες / η ομάδα (που υποστηρίζεται από τον διευκολυντή)	Ο ακτιβιστής	Οι συμμετέχοντες / η ομάδα (που υποστηρίζεται από τον διευκολυντή)

Ποιοι ωφελούνται από το έργο Συμμετοχικού βίντεο;	Οι συμμετέχοντες / η ομάδα	Όλοι οι άνθρωποι που επηρεάζονται από το «ζήτημα»	Οι συμμετέχοντες / της ομάδας, αλλά και όλους τους ανθρώπους που επηρεάζονται από το " θέμα "
Ποιος είναι το κοινό-στόχος;	Άνθρωποι	ακτιβιστής και Άνθρωποι	Άνθρωποι

(²⁴ Khawaja, N.G., White, K.M., Schweitzer, R. & Greensalde, J.H. (2008). Difficulties and coping strategies of Sudanese refugees: A qualitative approach. *Transcultural Psychiatry*, 45(3),

6. Το συμμετοχικό βίντεο ως διαδικασία μάθησης

Στη συμμετοχικό βίντεο , το να κάνουμε μια ταινία δεν είναι αυτοσκοπός , και αντ 'αυτού η προσοχή εστιάζεται στην εκπαίδευση των συμμετεχόντων . Όμως, ενώ η μάθηση των τεχνικών δεξιοτήτων μπορεί να είναι μέρος αυτής , τα κύρια οφέλη είναι κοινωνικά . Σε καλή πρακτική , η τεχνολογία γίνεται ένας τρόπος για να κατευθύνει την προσοχή των συμμετεχόντων και όχι του ακροατήριου , και τις δραστηριότητες που περιστρέφονται γύρω από « ... τις ανάγκες των συμμετεχόντων . Το βίντεο χρησιμοποιείται για να αναπτυχθεί η εμπιστοσύνη τους και η αυτοεκτίμησή τους , να τους ενθαρρύνει να εκφραστούν δημιουργικά , να αναπτύξουν μια κριτική επίγνωση και παρέχει ένα μέσο για να επικοινωνούν με τους άλλους " (Shaw & Robertson , 1997) .

Δεδομένου ότι οι περισσότεροι κινηματογραφιστές είναι εθισμένοι στην ανάγκη να κάνουν καλές ταινίες ποιότητας (και οι ακαδημαϊκοί να αντιμετωπίσουν τους αναγνώστες τους με ό, τι μοιάζει με έρευνα καλής ποιότητας) , υπάρχει συχνά μια ένταση μεταξύ των τεχνικών και κοινωνικών ικανοτήτων , η οποία εκφράζεται στη βιβλιογραφία σχετικά με το συμμετοχικό βίντεο από την άποψη των συζητήσεων σχετικά με το προϊόν και τη διαδικασία . Τόσο ο White (2003) όσο και οι Shaw & Robertson (1997) συζητούν τη χρήση του βίντεο με ομάδες από την άποψη του αν είναι η διαδικασία ή το προϊόν που τους οδήγησε , λέγοντας ότι και τα δύο είναι σημαντικά . Ωστόσο, υπάρχει μια ισχυρή αίσθηση ότι, ενώ το προϊόν είναι σημαντικό, η διαδικασία είναι πρωτεύουσα . Για τους Shaw & Robertson , για παράδειγμα , η συμμετοχή διακρίνεται από τη τεχνική μη συμμετοχή εστίαση , και ένα μη – συμμετοχικό βίντεο προκύπτει όταν η ποιότητα της παραγωγής γίνεται το κυρίαρχο μέλημα σε βάρος της αλληλεπίδρασης με τους συμμετέχοντες .

Μεγάλο μέρος του δυναμικού του συμμετοχικού βίντεο προκύπτει εξαιτίας αυτής της ενεργοποίησης των συμμετεχόντων ως μαθητές αλλά και ως κοινωνικοί φορείς. Ένα σημαντικό αίτημα που αφορά τα συμμετοχικά βίντεο είναι ότι σύρει τους ανθρώπους σε ενεργούς ρόλους , μέσα από μια διαδικασία κοινωνικής μάθησης .

Κεντρικό στοιχείο της έννοιας της κοινωνικής μάθησης είναι οι διαδικασίες δράσης , προβληματισμού , επικοινωνίας και συνεργασίας. Κάθε μία από αυτές τις διαδικασίες χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερες εντάσεις και αντιφάσεις . Δεν είναι ποτέ απλή ή σύμφωνη στον εαυτό τους. Η δράση μεταφέρεται στο άτομο από την ομάδα και αντίστροφα και ενσωματώνει τις ανάγκες και τις ικανότητες. Ο προβληματισμός είναι το προϊόν της αντιπολίτευσης μεταξύ της απόστασης και της ταυτοποίησης , οι εναλλαγές της επικοινωνίας είναι μεταξύ μονομερών και πολυμερών συστημάτων ελέγχου και , τέλος , η συνεργασία ταλαντεύεται μεταξύ συναίνεσης και διχογνωμίας .

Η διαδικασία ΣΒ είναι μια διαδικασία κοινωνικής μάθησης , επειδή περιστρέφεται γύρω από την εύρεση της βέλτιστης και δυναμικής ισορροπίας ανάμεσα στις αντιτιθέμενες διαδικασίες που είναι σύμφωνα με τις ιδιαίτερες συνθήκες και τις ανάγκες των συγκεκριμένων πλαισίων και προκλήσεων .

Με αυτό τον τρόπο το συμμετοχικό βίντεο επιτρέπει την αυτο - έκφραση και μπορεί να παρακάμψει ορισμένες τυπικές νοσηλείες των γνώσεων που εμποδίζουν την έκφραση των αναγκών και της σκέψης των συμμετεχόντων. Ο ισχυρισμός εδώ στηρίζεται στην ιδέα ότι τα άτομα παρασύρονται από τη μορφή έκφρασης που είναι εξοικειωμένα , αντλώντας από εσωτερική επικοινωνία : το ΣΒ επιτρέπει στους ανθρώπους να εκφραστούν σε μορφές με τις οποίες είναι οικείοι και όχι μέσα από την τυπικότητα μιας συνέντευξης , ενός εργαστήριου ή ερωτηματολογίου .

Μερικά από τα υποτιθέμενα οφέλη της μεθοδολογίας συνοψίζονται παρακάτω στον πίνακα των Shaw & Robertson (1997 : 20-6) .

Ενεργή Συμμετοχή	Προκειμένου να δημιουργήσει ουσιαστική συμμετοχή , το έργο της ανάπτυξης δεν μπορεί απλώς να επιβληθεί σε παθητικούς δέκτες . Είναι πολύ σημαντικό ότι οι άνθρωποι λαμβάνουν ενεργό μέρος στη διαδικασία ΣΒ και στις αποφάσεις που επηρεάζουν την ανάπτυξή τους . "
Ατομική ανάπτυξη	" Καταγραφή των εμπειριών τους και ιδεών τους για την ταινία, τους βοηθά σε μια διαδικασία αυτο - ορισμού . Το Βίντεο λειτουργεί ως καθρέφτης . Η αναπαραγωγή του ηχογραφημένου υλικού μπορεί να προωθήσει τον προβληματισμό και να αναπτύξει μια αίσθηση του εαυτού . "
Επικοινωνία	"Το βίντεο μπορεί να τονώσει την αμφίδρομη επικοινωνία . Η παρουσία του εξοπλισμού δημιουργεί συζήτηση , δίνοντας έναν λόγο να μιλάμε για τα θέματα . "
οικοδόμηση της κοινότητας	«Δουλεύοντας με τον εξοπλισμό του βίντεο μπορεί από μόνο του να ενθαρρύνει τη συνεργασία . Το βίντεο είναι μια δραστηριότητα της ομάδας . Οι συμμετέχοντες πρέπει να εργαστούν μαζί για να επιτύχουν ένα αξιόλογο αποτέλεσμα , συμμετέχοντας από κοινού στον προγραμματισμό και τη λήψη αποφάσεων . "
Κοινωνική Μάθηση	" Συμφωνία σε ένα θέμα για ένα βίντεο ή ένα μήνυμα που πρέπει να μεταδοθεί μπορεί να αυξήσει την κατανόηση μιας ομάδας σε σχέση με το τι σκέφτεται για ένα θέμα ... Η μοιρασμένη δύναμη μπορεί να παρακινήσει τους ανθρώπους να συνεχίσουν να εργάζονται από κοινού για να επιφέρουν βελτιώσεις . "
Αύξηση θεσμικής ικανότητας	" Από την αρχή του έργου , η ομάδα απαιτείται να λάβει αποφάσεις , καθώς και να αυξήσει τις δεξιότητές σχεδιασμού , υπάρχει μια μετατόπιση της ευθύνης για την κατεύθυνση του έργου από τους εργαζόμενους στα μέλη της ομάδας . "
Αυτό-υπεράσπιση	" Καθώς το έργο προχωρά , η επιθυμία της ομάδας να πει κάτι σε ένα ευρύτερο κοινό συχνά αυξάνεται . "
Ενδυνάμωση	" ... η ομάδα μπορεί να προχωρήσει με μια αυξημένη δύναμη και εξουσία να χρησιμοποιεί το βίντεο ως ένα μέσο που συμμετέχει σε τμήματα που επηρεάζουν τη ζωή τους , να επικοινωνούν και επηρεάζουν τις επικρατούσες δομές της εξουσίας , και να επιφέρει αλλαγές σε οργανωτικό , περιβαλλοντικό ή πολιτικό επίπεδο . "

7. Ορισμένες τεχνικές συμβουλές

Κατά τα τελευταία 30 χρόνια , ο εξοπλισμός του βίντεο (οι φωτογραφικές μηχανές και τα βίντεο εγγραφής / αναπαραγωγής) έχουν γίνει φθηνότερα , ελαφρύτερα , λιγότερο εύθραυστα , και μικρότερα . Η ποιότητα εικόνας και ήχου έχει βελτιωθεί . Η τέχνη των γυρισμάτων ήταν πάντα θέμα ταλέντου και κατάρτισης και όχι του εξοπλισμού . Το ψηφιακό βίντεο είναι μια από τις τελευταίες καινοτομίες , οι οποίες έχουν φτάσει στο επίπεδο του «ευρέως προσιτές τιμές » . Η ιδέα πίσω από αυτό είναι ότι η παραγωγή ενός βίντεο είναι εύκολη και προσιτή , και είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να φέρει τους ανθρώπους κοντά .

Μερικά από τα πλεονεκτήματα του ψηφιακού βίντεο αξίζει να αναφέρουμε εδώ : το ψηφιακό βίντεο επιτρέπει το ηλεκτρονικό μοντάζ, γεγονός που καθιστά το μοντάζ απλούστερο , πιο ευέλικτο και λιγότερο γραμμικό. Ακολουθίες μπορούν να ανταλλάσσονται και να αντιγράφονται χωρίς απώλειες . Ο ήχος και η εικόνα μπορούν εύκολα να διαχωριστούν και να εναλλάσσονται . Υποτιτλισμός γίνεται ευκολότερος και φθηνότερος . Οι άνθρωποι χωρίς εμπειρία στο μοντάζ μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία του μοντάζ, να γίνει η μεθοδολογία του συμμετοχικού βίντεο πιο προσιτή . Πρέπει να υπογραμμιστεί εδώ ότι , επειδή το βίντεο προβάλλει τις εικόνες και τα δεδομένα των ανθρώπων , είναι σημαντικό να σεβαστεί κάθε ρύθμιση / νομοθεσία σχετικά με την προστασία των δεδομένων , καθώς και τυχόν ευαισθησίες και ανησυχίες που τα άτομα που συμμετέχουν σε αυτό μπορεί να έχουν .

ΜΕΡΟΣ ΙΙ - Το συμμετοχικό βίντεο στο πρόγραμμα VISTA. Ένας οδηγός για εφαρμογή σε περιθωριοποιημένους, μειονεκτούντες και άλλες ευπαθείς ομάδες .

8. Η χρήση του Συμμετοχικού βίντεο για τους ευπαθείς ενήλικες

Προκειμένου να ευνοηθεί η κοινωνική και εργασιακή ένταξη των ατόμων με διαφορετικά επίπεδα μειονεκτημάτων (κοινωνικές δυσκολίες , περιθωριοποίηση , σωματικές και διανοητικές αναπηρίες κλπ.) , το έργο VISTA έχει χρησιμοποιήσει τη διαδικασία του συμμετοχικού βίντεο , το οποίο θεωρείται ως συλλογική αφήγηση και ως αφήγηση του εκφραστή, αφήγηση για την ταυτότητα και χρειάζεται μέσω της οπτικοακουστικής παραγωγής να τονιστεί η χρήση του βίντεο ως κοινωνική συλλογική διαδικασία , με ισχυρά χαρακτηριστικά και κοινωνική, πολιτιστική και συμβολική αλληλεπίδραση .

Το PV στράφηκε περισσότερο προς τον προβληματισμό παρά στην πραγματική παραγωγή , δεδομένου ότι η όλη διαδικασία ήταν επικεντρωμένη στη συμμετοχή .

Αυτή η διαδικασία μπορεί να είναι πολύ ενδυναμωτική , επιτρέποντας σε μια ομάδα ή μια κοινότητα να αναλάβει δράση για να λύσει τα δικά της προβλήματα , αλλά και να επικοινωνήσει τις ανάγκες και τις ιδέες τους στους φορείς λήψης αποφάσεων ή / και σε άλλες ομάδες και κοινότητες . Ως εκ τούτου , το ΣΒ στο έργο VISTA μπορεί να θεωρηθεί ως ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο για να συμμετάσχουν και να κινητοποιηθούν περιθωριοποιημένα άτομα , και να τους βοηθήσει να εφαρμόσουν τις δικές τους μορφές αειφόρου ανάπτυξης .

Μέσω αυτής της μεθόδου ήταν δυνατόν να ενισχυθούν προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες και η αξία της επικοινωνίας στην εποχή των μέσων ενημέρωσης και επικοινωνίας .

Οι ωφελούμενοι ήταν οι συγγραφείς της ιστορίας και την ίδια στιγμή το αντικείμενο της θεραπευτικής εργασίας για 'αυτούς : ήταν οι ηθοποιοί και οι σκηνοθέτες της ταινίας , καθώς και το κοινό τους . Αυτό ήταν εξαιρετικά σημαντικό, δεδομένου ότι το να είναι κοινό για τους εαυτούς μας σημαίνει παρατήρηση , αντανάκλαση και παρακολούθηση των εαυτών μας σε σχέση με τον κόσμο , με τους άλλους , με αντικείμενα , με την κοινωνική παράσταση στην οποία δίνουμε ζωή .

Η ευκολία των παρεμβάσεων , η συμμετρία και ο χαλαρός αυθορμητισμός αύξησε τη δυναμική της ομάδας και την ατομικότητα . Κατά συνέπεια , ο πιο σημαντικός τρόπος που το PV ενισχύει τη συνείδηση ήταν μέσα από μια περιοδική επανεξέταση της δράσης . Αυτό αντιπροσώπευε μια άσκηση του φαινομένου της απόστασης από το ρόλο , μια απο- ταύτιση με την απόδοση και μια στροφή προς μια «μετα - ρόλο " στάση : από αυτή την παύση και τον προβληματισμό , θα ήταν δυνατό να αναπτύξουν την ικανότητα και ακόμα και τη συνήθεια της αλλαγής απόψεων , τη βαθμιαία οικοδόμηση μιας εσωτερικής « παρατήρησης " .

Έτσι , οι δικαιούχοι του προγράμματος VISTA μπόρεσαν να δουν τον εαυτό τους και τις συναισθηματικές αντιδράσεις τους με τρόπους που ποτέ δεν είχαν βιώσει πριν , η οποία τους βοήθησε να εντοπίσουν πιο βαθιά σκαλίζοντας προσωπικά προβλήματα .

Στο Vista η αφήγηση - βίντεο έδωσε την αφορμή για έναν διάλογο μεταξύ του ατόμου και του εαυτού / εικόνας (εκπρόσωπος στο βίντεο) , η οποία διευκόλυνε την ανάπτυξη των προσωπικών πόρων, καθώς επίσης και την εκ νέου εξέταση και διόρθωση του εαυτού του .

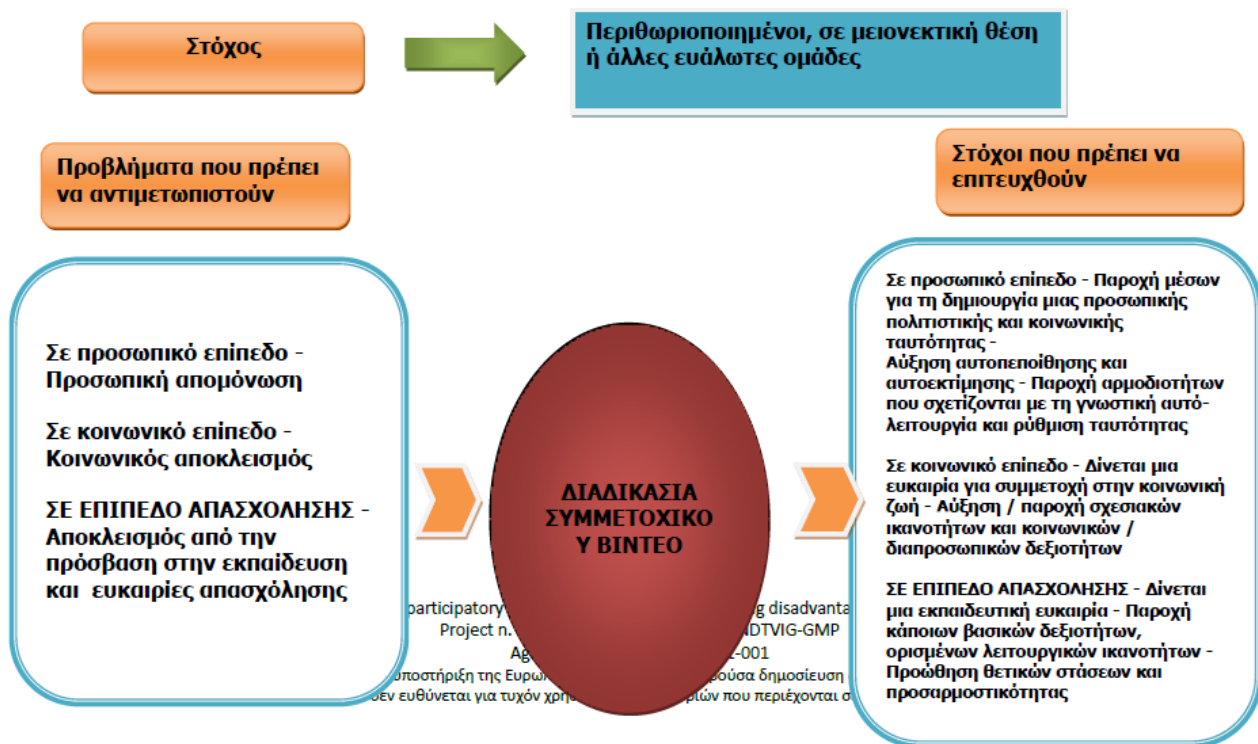
Έχει επίσης μια διαδρομή κατά μήκος της οποίας συναισθηματικές και γνωστικές πτυχές διασταυρώνονται : αναδύονται νέα συναισθήματα που επιφέρει η απόκτηση νέων γνωστικών και κοινωνικών ικανοτήτων .

Ως εκ τούτου , η προτεινόμενη μεθοδολογία οδηγεί στην απόκτηση , την εκ νέου ανακάλυψη και την ενοποίηση των σχεσιακών και επικοινωνιακών ικανοτήτων, απαραίτητων για τις διαπροσωπικές σχέσεις που βοηθούν τους ανθρώπους να προσαρμοστούν ή εκ νέου προσαρμοστούν τόσο στο κοινωνικό όσο και εργασιακό πλαίσιο :

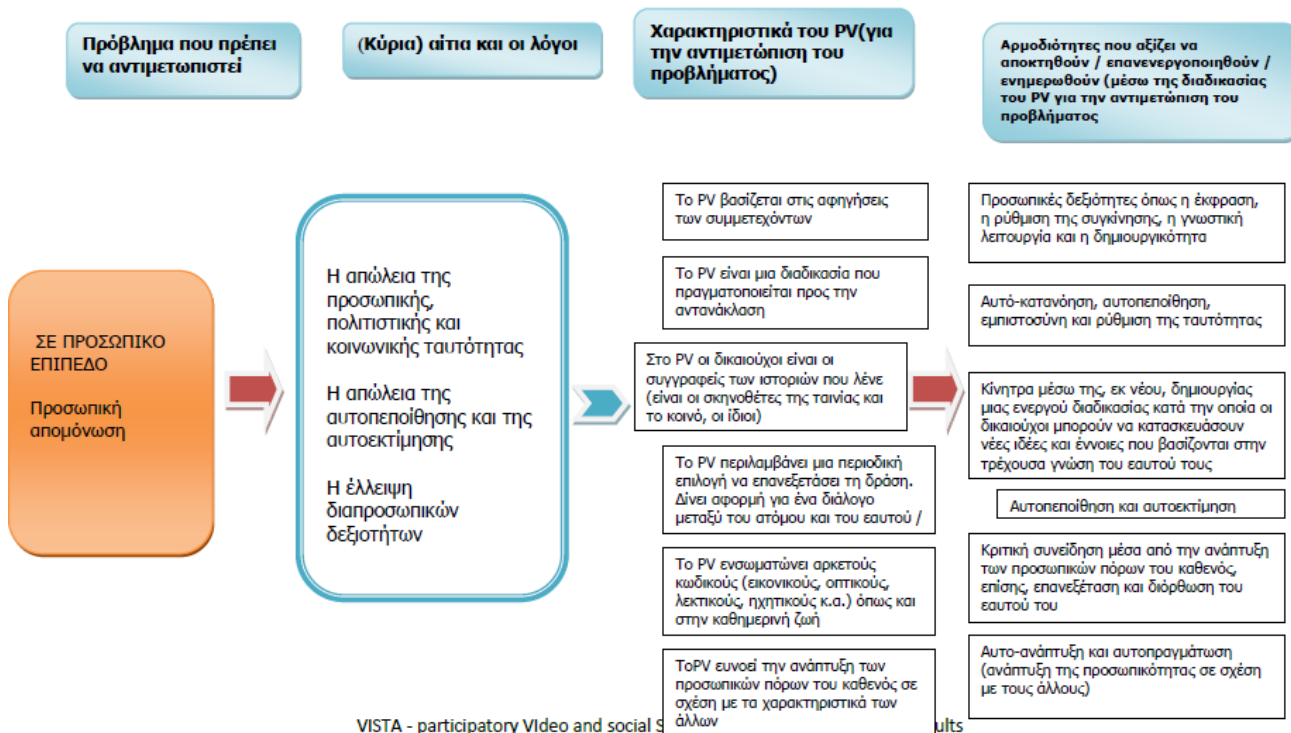
- ❖ Αυτο - ανάπτυξη και αυτοπραγμάτωση - ανάπτυξη της προσωπικότητας (γνώση, συγκίνηση , συμπεριφορά)
- ❖ Απόκτηση λειτουργικών και τεχνικών ικανοτήτων - χρήση της κάμερας , μοντάζ του βίντεο
- ❖ προώθηση της ενσωμάτωσης - υποστήριξη της επαναφοράς στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας .
- ❖ προσωπική ανάπτυξη , κοινωνική ένταξη , ευνοώντας έτσι την κοινωνική επαναφορά και την ενεργό ιδιότητα του πολίτη

Οι παρακάτω πίνακες περιγράφουν το μοντέλο της διαδικασίας συμμετοχικού βίντεο στο πρόγραμμα VISTA

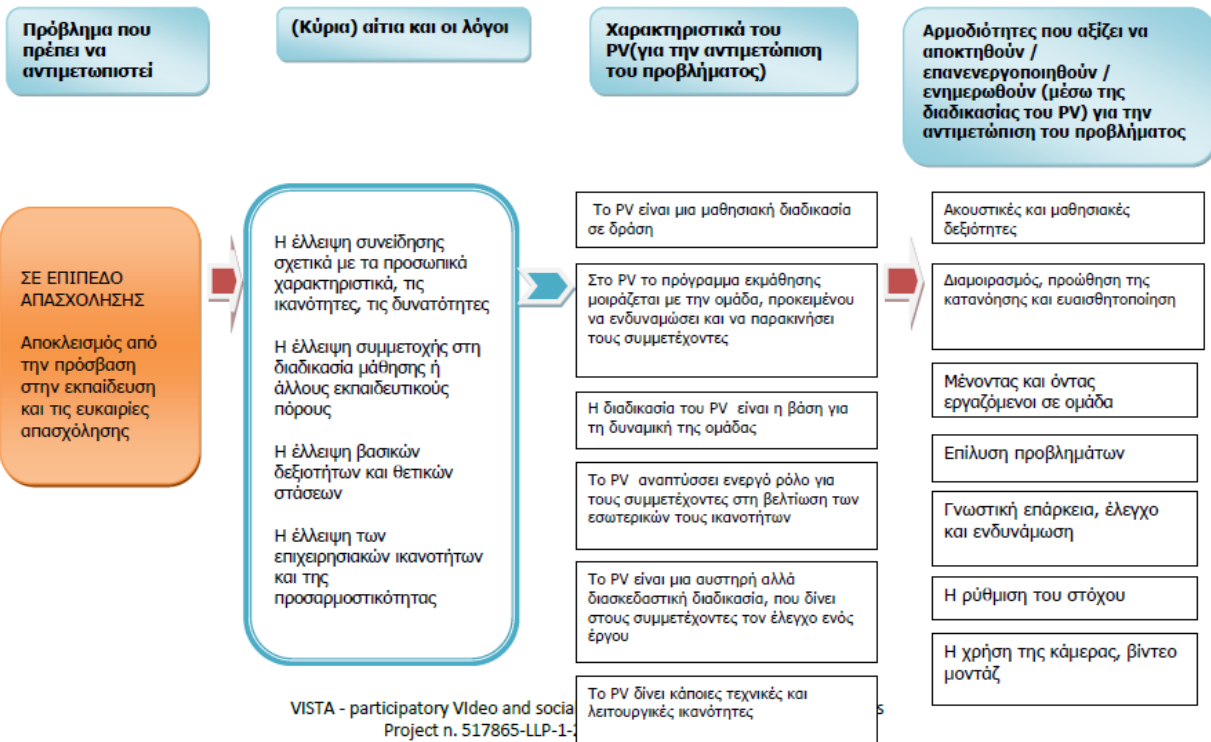
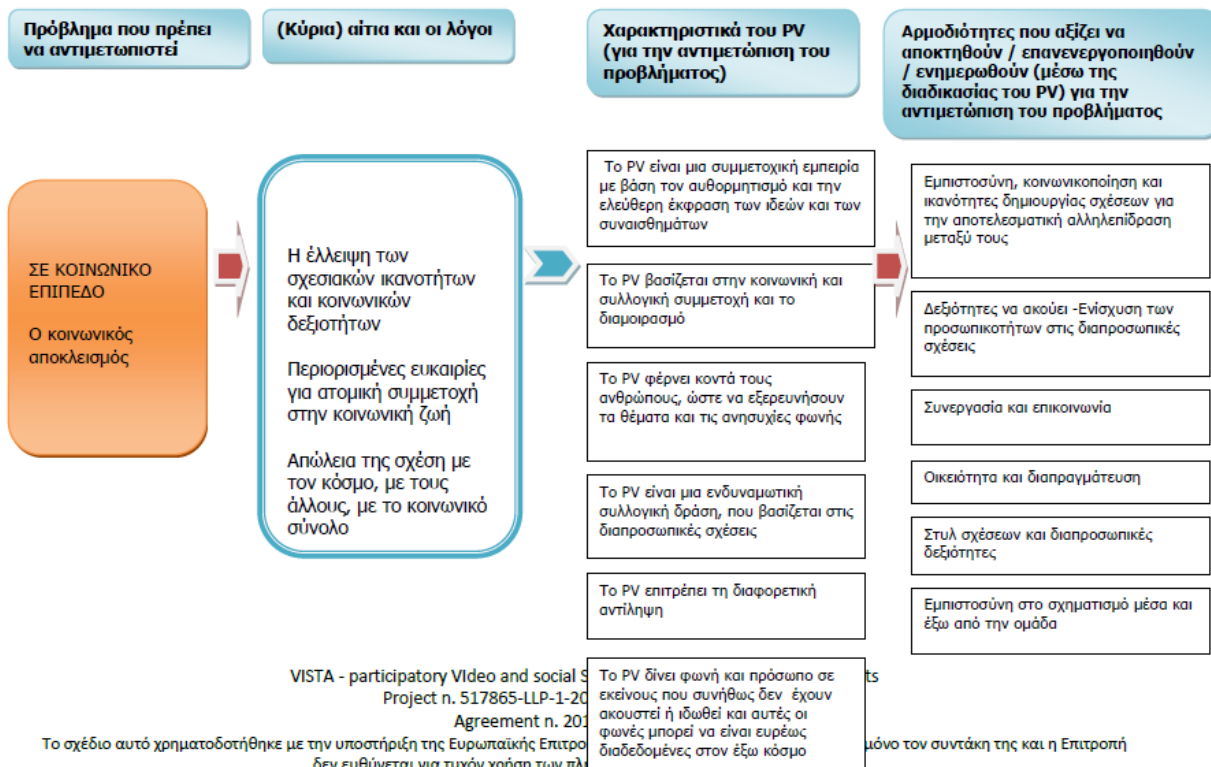
9. Μοντέλο της διαδικασίας του συμμετοχικού βίντεο στο VISTA

- 11 -

VISTA - participatory Video and social sults

10. Οι ηθοποιοί στο ΣΒ

A. Οι ωφελούμενοι

Στο Vista πρόγραμμα οι δικαιούχοι των εργαστηρίων PV είναι περιθωριοποιημένοι, σε μειονεκτική θέση ή μέλη άλλων ευπαθών ομάδων.

Επειδή η περιθωριοποίηση αποτελεί τον πυρήνα του αποκλεισμού από την εκπλήρωση και την πλήρη κοινωνική ζωή σε ατομικό, διαπροσωπικό και κοινωνικό επίπεδο, οι δικαιούχοι είναι άτομα που έχουν σχετικά περιορισμένο έλεγχο πάνω στη ζωή τους και από τους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους. Περιθωριοποίηση είναι μια ολισθηρή και πολυεπίπεδη ιδέα. Ο Peter Leonard (1984, p.180) ορίζει την κοινωνική περιθωριοποίηση, ως "να είναι έξω από το κύριο κορμό της παραγωγικής δραστηριότητας και / ή την κοινωνική ζωή».

Το έργο προβλέπει ενήλικες με διαφορετικές εμπειρίες της περιθωριοποίησης: από άτομα με τυπική δια βίου περιθωριοποίηση (δηλαδή οι άνθρωποι με σοβαρή διαταραχή από τη γέννησή τους ή εκείνα που έχουν γεννηθεί σε ιδιαίτερα οριακές ομάδες που υφίστανται διακρίσεις, όπως οι Ρομά) στους ανθρώπους για τους οποίους η περιθωριοποίηση έχει αποκτηθεί, από μετέπειτα αναπηρία, ή με αλλαγές στο κοινωνικό και οικονομικό σύστημα (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, ενήλικες με ψυχικές αναπηρίες).

Όποια και αν είναι η προέλευση και η διαδικασία της περιθωριοποίησης οι ομάδες αυτές έχουν περιορισμένες ευκαιρίες να συνδράμουν κοινωνικά, χαμένες κοινωνικές δεξιότητες, χαλαρή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση.

Η κατάσταση των καταπιεσμένων λαών χαρακτηρίζεται επίσης από την αντίσταση και την ανθεκτικότητα. Στην ανθεκτικότητα υπάρχει η δυνατότητα για μια ενισχυμένη, επανακτημένη και εκ νέου εφευρεμένη ταυτότητα. Το ίδιο το γεγονός της ύπαρξης καταπιεσμένων, που έχουν απορριφθέντα ή μειωμένα θεμελιώδη δικαιώματα, μπορεί να προκαλέσει τις προσπάθειες για την αποκατάσταση της κατάστασης.

Το PV, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι μια συλλογική δράση που μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να ανταποκριθούν στην πρόκληση της περιθωριοποίησής τους με εποικοδομητικούς τρόπους, ανοίγοντας νέες δυνατότητες για την ανάληψη δράσης.

Μπορεί να προσφέρει μια ευκαιρία για να τεκμηριώσουν τις δικές τους εμπειρίες και να εκφράσουν τις επιθυμίες και τις ελπίδες τους από τις δική τους οπτική γωνία, επιτρέποντάς τους να καταγράψουν και να πουν τη δική τους ιστορία, και να κάνουν τη φωνή τους να ακουστεί.

B. Μεσάζοντες / εκπαιδευτές / κατασκευαστές βίντεο

Οι μέθοδοι διδασκαλίας με βάση τα βίντεο είναι πολύπλοκες και χρησιμοποιούν συγκεκριμένη γλώσσα αφήγησης που αγγίζει τη γνωστική λειτουργία, το συμβολισμό και τα συναισθήματα. Εκτός από αυτό, πρέπει να τονιστεί ότι οι χρήστες έχουν ιδιαίτερες καταστάσεις της ζωής, έτσι ώστε ο διαμεσολαβητής πρέπει να εκτιμά τις μειονεκτούσες εμπειρίες των συμμετεχόντων.

Αυτό σημαίνει την αποτίμηση της ζωής και τις ιδέες που έχουν αποκτηθεί, καθώς και το επίπεδο και τους κύριους λόγους της προσωπικής τους απομόνωσης, του κοινωνικού αποκλεισμού και του αποκλεισμού από την πρόσβαση στην εκπαίδευση και τις ευκαιρίες απασχόλησης.

Ένας εκπαιδευτής που εργάζεται με ένα συμμετοχικό τρόπο θα πρέπει να επικοινωνεί με την ομάδα ότι ο καθένας είναι σε θέση να μάθει και ότι ο καθένας έχει κάτι να μοιραστεί.

Αυτός πρέπει να είναι ευαίσθητος και να ανταποκρίνεται σε ζητήματα που προκύπτουν από τα άτομα και την ομάδα.

Σε γενικό επίπεδο, ένας εκπαιδευτής / συντονιστής στο PV πρέπει να κατέχει σημαντικές ιδιότητες και δεξιότητες που μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Μια ζεστή προσωπικότητα και την ικανότητα για να εμπνεύσει την έγκριση και την αποδοχή στους συμμετέχοντες
 - Ενθουσιασμό για τα επιλεγμένα θέματα, καθώς και την ικανότητα να τα μοιραστεί
 - Κοινωνικές δεξιότητες, με τη δυνατότητα να φέρει την ομάδα μαζί και να την καθοδηγήσει
 - Δεξιότητες διευκόλυνσης που καλούν την εμπλοκή των συμμετεχόντων και την ενεργή δημιουργία που βασίζεται στις ιδέες τους και τις δυνατότητές τους
 - Ικανότητα να παρατηρήσει και να λύσει προβλήματα ή προκλήσεις που οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να έχουν και
 - Ευελιξία στο να ανταποκριθεί στις εναλλασσόμενες ανάγκες των συμμετεχόντων, προσαρμόζοντας την ταχύτητα της εργασίας ανάλογα με τις περιστάσεις και να προσπαθεί να εργαστεί στον ρυθμό συμμετεχόντων.
- (Προσαρμογή από Pretty, Guijt et al, IIED 1995: Συμμετοχική Μάθηση και Δράση: Ο οδηγός ενός εκπαιδευτή).

Εκτός από αυτό, ο υπεύθυνος πρέπει:

Να είναι βοηθητικός

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να βλέπουν τον μεσάζοντα / εκπαιδευτή ως βοηθό, όχι ως "ειδικό" με ειδικές ικανότητες. Το όλο θέμα του συμμετοχικού βίντεο είναι ότι ο καθένας μπορεί να μάθει τα απαραίτητα βήματα και δεξιότητες: ο ρόλος / οι ενέργειες / ο τρόπος του εκπαιδευτή θα πρέπει να βοηθήσει να μεταφερθεί αυτό το μήνυμα. Για παράδειγμα, ο μεσάζοντας πρέπει να περιορίσει το χρόνο για το χειρισμό του εξοπλισμού. Ο χρόνος εκδήλωσης πρέπει να είναι όσο το δυνατό συντομότερος.

Να ενεργοποιεί τους άλλους να μοιραστούν τις δυνάμεις τους

Σε κάθε ομάδα, κάποιοι άνθρωποι μπορεί να εξοικειωθούν με τον εξοπλισμό του βίντεο πιο γρήγορα από τους άλλους. Άλλοι θα είναι καλοί στη διεξαγωγή συνεντεύξεων ή την προετοιμασία σεναρίων. Ενθαρρύνει τα άτομα αυτά να βοηθούν άλλους κατά τη διάρκεια ασκήσεων, πάντα εξασφαλίζοντας ότι το κάνουν αυτό με ένα υποστηρικτικό τρόπο. Η ενεργοποίηση των συμμετεχόντων να μοιραστούν τις δυνάμεις τους μπορεί να βοηθήσει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την αίσθηση της αμοιβαίας υποστήριξης.

Να δίνει κίνητρο στην ομάδα

Ο συντονιστής πρέπει να είναι έτοιμος με ιδέες που μπορούν να τονώσουν την ομάδα σε χαμηλής ενέργειας σημεία, πρέπει να ζητά ιδέες από τους συμμετέχοντες, βοηθώντας τους ανθρώπους να εκφράσουν αυτό που αισθάνονται, να τους δώσει τη δυνατότητα και να τους αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη πιθανότητα να αναλάβουν εκ νέου τον έλεγχο της δικής τους μοίρας.

Να παρέχει την υποστήριξη και την ανατροφοδότηση

Να προσφέρει θετική συμβολή και υποστηρικτική ανατροφοδότηση κατά τη διάρκεια της κάθε δραστηριότητας. Η εκτιμώμενη ανατροφοδότηση βοηθά να χτίσει την εμπιστοσύνη και τις δεξιότητες των συμμετεχόντων. Παρέχει επίσης ένα μοντέλο για τη στήριξη του ενός από τον άλλο μέσα στην ομάδα.

11. - Η διαδικασία PV

11.1 – Η δημιουργία της ομάδας μέσω της αφήγησης

Το σημείο εκκίνησης του εργαστηρίου PV είναι η δημιουργία ενός φιλόξενου και ενδυναμωμένου περιβάλλοντος.

Με βάση τη συμμετοχή, και τη συνεργασία, οι δραστηριότητες του PV πρέπει να εμπλέκουν τους συμμετέχοντες σωματικά, ψυχικά και συναισθηματικά σε μια πολυαισθητηριακή εμπειρία.

Η "γνωριμία μεταξύ των μελών της ομάδας» μπορεί να είναι το πρώτο βήμα για τη διαμόρφωση της ομάδας. Άλλες δραστηριότητες (προσομοίωση, οπτικοποίηση, παιχνίδι ρόλων, ελεύθερη συζήτηση, έκφραση σκέψεων, εμπειριών ή ερωτήσεων, φυσικές κινήσεις), με βάση τις διάφορες ιστορίες των συμμετεχόντων, μπορεί να δώσουν συναισθηματική διέγερση, τόσο μεμονωμένα όσο και στο πλαίσιο της ομάδας.

Τα μέλη μπορούν να θέτουν τις δικές τους δεσμεύσεις, τις βιωμένες εμπειρίες και τις γνώσεις τους σχετικά με το τι είναι η ζωή από την πλευρά τους, μοιράζοντας τις αντιλήψεις τους και έτσι να εντοπίσουν, να ιεραρχήσουν και να αξιολογήσουν τα θέματα τους.

Όσο πιο άνετοι είναι οι συμμετέχοντες τόσο πιο αποτελεσματικό θα είναι το εργαστήριο.

Η ασφάλεια και η ευημερία των συμμετεχόντων ατόμων και των κοινοτήτων είναι υψίστης σημασίας ανά πάσα στιγμή.

Ορισμένες δραστηριότητες που μπορεί να προταθούν με σκοπό τον σχηματισμό της ομάδας, είναι :

Δραστηριότητα προφίλ

Ρωτώντας διαφορετικούς ανθρώπους για τις καθημερινές δραστηριότητές τους.

Προσέγγιση των μελών εποικοδομητικά

Επιβράβευση των μελών, είτε προφορικά είτε μέσω προνομίων για την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων κάθε είδους. Ο καθένας πρέπει να ξέρει ότι εκτιμάται η συνεισφορά του. Ακόμη και αν τα σχόλιά τους δεν είναι πρακτικά, μια απάντηση μπορεί να ξεκινήσει με "Αυτό είναι ένα καλό σημείο, αλλά τι γίνεται ...", ή "Αυτό είναι ένα ενδιαφέρον σημείο, τι σκέφτονται οι άλλοι;"

Καταιγισμός σκέψεων

Ζητώντας από τα μέλη να σκεφτούν οποιεσδήποτε ιδέες που τους έρχονται στο μυαλό και να καταγράψουν όλες τις ιδέες, χωρίς αξιολόγηση ή κρίση.

Καλό, κακό ή ενδιάμεσο

Εμφανίζοντας στους συμμετέχοντες εικόνες, η καθεμιά με μια σκηνή που θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως καλή, κακή ή ενδιάμεση, ανάλογα με την άποψη του καθενός. Στη συνέχεια, συζητούνται οι διάφορες εναλλακτικές λύσεις μέσα στην ομάδα.

Κάνοντας κάτι μαζί

Παρέχοντας υλικά και αντικείμενα και ζητώντας από τους συμμετέχοντες να κάνουν κάτι. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα για να συζητήσουν την επικοινωνία και τη συνεργασία.

Συμμετοχικό παιχνίδι

Δίνοντας πέντε μαστούνια σε κάθε συμμετέχοντα και ξεκινώντας μια συζήτηση. Κάθε ένας-που μιλάει πρέπει να πετάξει μακριά ένα από τα μαστούνια του. Κανείς δεν μπορεί να μιλήσει χωρίς μαστούνι. Θέματα ενδιαφέροντος, που οι συμμετέχοντες θέλουν να μοιραστούν, πρέπει να συζητηθούν.

Παρουσίαση των εμπειριών

Ζητώντας από τους συμμετέχοντες να περιγράψουν προσωπικές εμπειρίες που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή τους.

Επίλυση προβλημάτων

Κάνοντας έναν πίνακα με τέσσερις στήλες. Εισαγωγή κύριων προβλήματων των συμμετεχόντων στην πρώτη στήλη, πιθανές λύσεις στη δεύτερη στήλη, τι τους εμποδίζει από την επίλυση του προβλήματος στην τρίτη στήλη, και τι θα τους βοηθήσει να λύσουν το πρόβλημα στην τέταρτη στήλη. Συζήτηση.

Σύνθεση τραγουδιού

Ζητώντας από τα μέλη να κάνουν ένα τραγούδι για κάτι που οι συμμετέχοντες θα ήθελαν να πουν και να μοιραστούν με τους άλλους (π.χ. πώς να αυξήσουν τη συνεργασία της ομάδας).

Οι δραστηριότητες του σταδίου 1:

- Βοηθούν στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης, κατανόησης εαυτού, αυτοπεποίθηση και οικειότητα μεταξύ των μελών της ομάδας
- Αναπτύσσουν την προσωπική αντανάκλαση
- Ευνοούν την κατανόηση των συμμετεχόντων "inside view"
- Επειδή όλες οι φωνές εκφράζονται και ακούγονται, βοηθούν την αμοιβαία κατανόηση και την κοινωνικοποίηση
- Αναπτύσσουν ενσυναίσθηση - την ικανότητα να εντοπίζει και να κατανοεί τα συναισθήματα ή τις δυσκολίες ενός άλλου ατόμου.
- Ευνοεί τις ακουστικές ικανότητες και δεξιότητες επικοινωνίας

11.2. Στάδιο 2 - Από την αφήγηση στη δημιουργία του σεναρίου

Μόλις δημιουργήθηκε η συνοχή μεταξύ των μελών της ομάδας, ένα από τα κύρια στάδια της διαδικασίας VISTA PV πρέπει να ξεκινήσει.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, σε αυτό το έργο το PV θεωρείται ως μια συλλογική αφήγηση και ως αφήγηση έκφρασης, αφήγησης και αναγκών ταυτότητας. Το PV κατευθύνεται περισσότερο προς τον προβληματισμό παρά προς την πραγματική παραγωγή αφού η όλη διαδικασία επικεντρώνεται στην αφήγηση και τη συμμετοχή.

Μέσα από την οικοδόμηση και ανοικοδόμηση των συνομιλιών και των αφηγήσεων των συμμετεχόντων, πρέπει οι συμμετέχοντες να ανακαλύψουν τι ιστορία / ιστορίες η ομάδα θα ήθελε να πει και να κινηματογραφήσει.

Δημιουργικές δραστηριότητες πρέπει να οργανώνονται προκειμένου να τονώσει τις ιδέες, να οικοδομήσει την εμπιστοσύνη της ομάδας, να ενθαρρύνει και να επαινέσει τις ιστορίες των μελών της ομάδας. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να ωθήσει την ομάδα τονίζοντας ότι ο καθένας έχει μια ιστορία να πει και το δικαίωμα να ακούσει και ακουστεί.

Μερικά εργαλεία και ασκήσεις διασταύρωσης συναισθημάτων που διεγείρουν τη δημιουργικότητα μπορεί να χρησιμοποιηθούν όπως, για παράδειγμα, παιχνίδια ρόλων, παιχνίδια και ομαδικές ασκήσεις, κίνηση του σώματος, τα σχέδια προκειμένου να τονώσει τη φαντασία των ανθρώπων να δημιουργήσουν πρωτότυπες ιστορίες που πηγαινούν πέρα από τα υπάρχοντα θέματα και αφηγήσεις που βιώνουν καθημερινά.

Κοινή χρήση αυτών των αφηγήσεων είναι σημαντική όχι μόνο για την αίσθηση της ταυτότητάς τους, την κατανόηση και την αναγνώριση από τους άλλους, αλλά ως μια μορφή δημιουργικής έκφρασης και την υπεράσπιση των θεμάτων στη ζωή τους.

Τα μέλη της ομάδας μπορούν να είναι σε θέση να προχωρήσουν πέρα από την καθημερινή εμπειρία ζωής τους για να αποκαλυφθεί η ποιητική και φανταστική απόδοση των εσωτερικών φωνών τους, μεταφράζοντας, αντανακλώντας και συμμετέχοντας εκ νέου στον κόσμο τους.

Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως το σημείο εκκίνησης για τη δημιουργία μιας αφηγηματικής ομάδας, στην οποία τα μέλη της, αρχής γενομένης από τη δική τους αφήγηση, βάζουν κάποια στοιχεία μαζί δημιουργώντας έτσι μια κοινή ιστορία. Η διαδικασία ξεκινά από ορισμένες κοινές ιδέες. Ο συντονιστής έχει το καθήκον να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να φέρουν σε επαφή διαφορετικές ιδέες, απόψεις, μεθόδους, εμπειρίες σε μια ιστορία γύρω από ένα κοινό θέμα.

Η σύλληψη των προσωπικών αφηγήσεων για τη δημιουργία ενός σεναρίου, ένα είδος storyboard για το έργο PV, είναι σε γενικές γραμμές υποχρέωση του διαμεσολαβητή, εάν οι συμμετέχοντες δεν είναι βέβαιοι, αλλά διασφαλίζοντας ότι οι συμμετέχοντες ηγούνται αυτής της

δραστηριότητας και αφήνοντας στην ομάδα τη δική της ιστορία (καλύτερα να μην αναθέσει ή να προτείνει αλλά να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τι ακριβώς θέλουν να επικοινωνούν μεταξύ τους). Η καλύτερη λύση είναι να δημιουργήσει ένα σενάριο, χρησιμοποιώντας όλες τις ιδέες των συμμετεχόντων, ώστε να αισθάνονται ότι το τελικό σενάριο είναι ένα μέρος της δικής τους ιστορίας και έχει σημεία της ζωής τους, αφήνοντας έτσι στην ομάδα την κατοχή του τελικού storyboard.

Μπορεί να θεωρηθεί ως ένα τραγούδι τζαζ, με μια βαθιά δομή (το συνολικό storyboard) διανθισμένο με ελεύθερο αυτοσχεδιασμό (οι συνομιλίες / διηγήσεις / ιδέες των συμμετεχόντων). Αυτή η διαδικασία του να εργάζονται μαζί για να δημιουργήσουν μια ιστορία είναι τονωτική και μπορεί να είναι πολύ ενδυναμωτική.

Πράγματι, εργαλεία σχεδιασμού, όπως storyboards είναι επίσης χρήσιμοι τρόποι για να εξασφαλιστεί η ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων.

Οι δραστηριότητες του σταδίου 2:

- Συμβάλουν στον προσδιορισμό και την ανάλυση σημαντικών θεμάτων, θέτοντας σε κίνηση μια δυναμική διαδικασία κοινοποίησης και ανταλλαγής
- Συγκεντρώνουν διαφορετικές ιδέες, απόψεις, μεθόδους, εμπειρίες σε μια ιστορία γύρω από ένα κοινό θέμα, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να φανταστούν δημιουργικά και να βοηθήσουν στην οικοδόμηση συναίνεσης
- Γνωστοποιούν την εμπειρία κάποιου και επικοινωνούν τις ιδέες και τα συναισθήματά του με έναν οπτικά ενδιαφέροντα τρόπο, με διαφορετικές θέσεις και παρουσιαστές
- Ανταλλαγή ιδεών και προοπτικές, οργανώνοντας κάτι μαζί
- Τονίζουν στα μέλη της κοινότητας να «απεικονίσουν» αυτό που κάνουν αυτή τη στιγμή και να εξετάσουν από κοινού πώς μπορούν να κάνουν τα πράγματα καλύτερα
- Αναπτύσσουν τις δεξιότητες για το πώς να εργαστούν επικοινωνιακά ως ομάδα
- Βοηθούν να καταλάβουν οι συμμετέχοντες πώς να πουν μια ιστορία ως ένα οπτικό κομμάτι (με αρχή, μέση και τέλος)
- Σχηματίζουν ένα συλλογικό όραμα για την κοινότητα, την οικοδόμηση συναίνεσης

11.3 Στάδιο 3 - Κινηματογραφώντας την ιστορία / ιστορίες

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αρχίσουν να σκέφτονται τη δημιουργία μιας ιστορίας χρησιμοποιώντας την κάμερα. Αυτό είναι το στάδιο της διαδικασίας κατά την οποία οι συμμετέχοντες αναλαμβάνουν την παραγωγή του βίντεο που έχουν προγραμματίσει.

Είναι η κεντρική φάση της μεθόδου: μέχρι τώρα η ομάδα έχει παρουσιάσει τον εαυτό της, τις ιδέες της και το τελικό της σενάριο για το έργο βίντεο, ενώ από τώρα και στο εξής το δημιουργικό μέρος του έργου πρέπει να ξεκινήσει.

Μέσα από το φακό οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν σε τι να επικεντρωθούν, να αποκαλύψουν το περιβάλλον τους και να προσεγγίσουν το ακροατήριο τους μέσω της ανάπτυξης μιας συνεκτικής κινούμενης εικόνας.

Με αυτό τον τρόπο, η μέθοδος του PV επιτρέπει στους ανθρώπους να γίνουν δημιουργοί και ως εκ τούτου είναι ένας πολύ καλός καταλύτης για την ενδυνάμωση και την αλλαγή. Το βίντεο γίνεται ένα εργαλείο για να αντικατοπτρίσει την πραγματικότητα των συμμετεχόντων και να αναδείξει τις δυνατότητές τους να βελτιώσουν τις προσωπικές και κοινωνικές τους δεξιότητες. Αυτό το στάδιο θα πρέπει να διαιρεθεί σε τέσσερις φάσεις.

Φάση 1 - Πώς να χρησιμοποιήσετε την κάμερα

Είναι η πρώτη επαφή των συμμετεχόντων με τη βιντεοκάμερα και ο στόχος είναι να τους δώσει την ευκαιρία να χειριστούν τον εξοπλισμό για την καταγραφή βίντεο. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να διασκεδάσουν, χωρίς να φοβούνται το χειρισμό και τη χρήση της κάμερας. Έτσι, πρέπει να εξηγηθεί ως ένα απλό εργαλείο μέσω πρακτικών επιδείξεων των βασικών χαρακτηριστικών μιας ψηφιακής βιντεοκάμερας.

Οι συμμετέχοντες πρέπει να καταλάβουν ότι το να κάνουν λάθη είναι μέρος της μάθησης και της παραμονής και της ομαδικής εργασίας: δεν έχει σημασία αν κάποιος το χρησιμοποιήσει ή θα το χρησιμοποιήσει με λανθασμένο τρόπο. Τα πάντα μπορούν να γίνουν εκ νέου, προσαρμόζονται, αναδιοργανώνονται.

Σε γενικές γραμμές η άσκηση "παιχνίδι όνομα" χρησιμοποιείται, επειδή είναι πολύ απλή στην παρουσίαση των λειτουργιών της μηχανής, φιλικό και πρακτικό. Περιγράφεται στον ακόλουθο πίνακα:

- 1. Ο καθένας κάθεται σε έναν κύκλο, όλοι οι παρόντες θα πρέπει να λάβουν μέρος στην άσκηση. Ο συντονιστής λαμβάνει επίσης μέρος.*
- 2. Ο συντονιστής δίνει την κάμερα μέσα στην τσάντα της και αφήνει την ομάδα να την ανοίξει. Δεν πρέπει να παίρνει την κάμερα πίσω μέχρι να έρθει η σειρά του καθενός να κινηματογραφήσει.*

3. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να δώσει οδηγίες στον Α (όποιος κάθεται δίπλα του) πώς να: κρατά την κάμερα, τον διακόπτη της κάμερας on / off, που είναι το κουμπί εγγραφής / παύσης. Είναι σημαντικό να το κάνουν οι ίδιοι αυτό. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να συνεχίσει να ψάχνει γύρω από την ομάδα για να βεβαιωθεί ότι ο καθένας είναι προσεκτικός.

4. Ενώ η ομάδα αγγίζει την κάμερα, ο υπεύθυνος εξηγεί ότι ο ήχος συλλαμβάνεται, καθώς και η εικόνα. Μπορεί να ζητήσει από κάποιον να συνδέσει το μικρόφωνο (MIC) και να του δείξει πώς να το κρατήσει στο ύψος του στομάχου και δείχνοντας το στόμα.

5. Ο συντονιστής ζητά στη συνέχεια κάποιος άλλος να ανοίξει την οθόνη και να βγάλει το καπάκι του φακού, για να πατήσει το κουμπί play για την έναρξη γυρισμάτων, λέγοντας επίσης ότι τα πιο ευαίσθητα μέρη μιας κάμερας είναι ο φακός και η οθόνη (ίσως εξηγώντας ότι είναι όπως και το ανθρώπινο μάτι όπου μπορεί να καταστραφεί από τα δάχτυλα και ακαθαρσίες), και έτσι το καπάκι του φακού πρέπει να τεθεί και πάλι στην οθόνη και να κλείσει όταν η κάμερα δεν είναι σε χρήση.

Κατά τη διάρκεια αυτής της εξήγησης όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να χειριστούν την κάμερα. Αν ορισμένοι από τους συμμετέχοντες είναι ντροπαλοί, ο διαμεσολαβητής πρέπει να τους ενθαρρύνει, λέγοντας ότι είναι σε θέση να το κάνουν και δεν έχει σημασία αν κάνουν λάθη.

6. Ο συντονιστής ζητά από ένα άτομο να προσπαθήσει να κάνει ζουμ μέσα και έξω (σημειώστε ότι δίνει οδηγίες, δεν θα πρέπει να πάρει πολύ - να πάει γρήγορα στο μέρος γυρισμάτων, τη δράση).

Ένα άτομο μπορεί να κινηματογραφήσει ένα άλλο. Κρατούν το μικρόφωνο, λένε το όνομά τους και μια πρόταση ή δύο για τον εαυτό τους, π.χ. κάτι με το οποίο είναι παθιασμένοι, ή κάτι χιουμοριστικό ή κοινότοπο, όπως τι έφαγε για πρωινό ... Στη συνέχεια, προσπαθήστε όλοι οι άλλοι. Ο συμμετέχοντας δίνει την κάμερα στο άτομο που κάθεται δίπλα της ή του (π.χ. σε μια δεξιόστροφη κατεύθυνση) και το πρόσωπο που μιλάει επίσης παραδίδει το μικρόφωνο στο πρόσωπο δίπλα της - η διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρις ότου ο καθένας στον κύκλο είχε την ευκαιρία τόσο να βιντεοσκοπήσει όσο και να μιλήσει, συμπεριλαμβανομένου και του συντονιστή.

7. Κατά την παράδοση της μηχανής ο συμμετέχοντας (αντί του διαμεσολαβητή) εξηγεί πώς να το χρησιμοποιήσουν οι υπόλοιποι συμμετέχοντες.

8. Όταν ο καθένας έχει βιντεοσκοπήσει (συμπεριλαμβανομένου και του συντονιστή) ένας από τους συμμετέχοντες θα έχει την εργασία (βοηθούμενος από τον συντονιστή), να γυρίσει την κασέτα από την αρχή και να τοποθετήσει τα βύσματα στην οθόνη και στη συνέχεια να παίξει πλάνα αμέσως στην ομάδα.

Κάθε συμμετέχων, με τη σειρά του, έχει δώσει συνέντευξη, έχει βιντεοσκοπήσει συνέντευξη και έχει πάρει συνέντευξη από άλλον συμμετέχοντα.

(Προσαρμογή από το "Insights into Participatory Video: a Handbook for the Field by Nick and Chris Lunch)

Οι δραστηριότητες του σταδίου 3 - Φάση 1:

- Αυξάνουν την εμπιστοσύνη με την βιντεοκάμερα και κάποιες βασικές δεξιότητες για το πώς να το χρησιμοποιήσετε - on / off Εγγραφής / παύση/ Πώς να κρατήσετε την κάμερα / Πώς να πλαισιώσετε ένα πλάνο / Πώς να εγγράψετε ήχο

- Μάθηση από την εμπειρία (π.χ. όλοι μαθαίνουμε τι είναι να είσαι μπροστά από την κάμερα ..) βοηθά να γίνεις πιο ευαίσθητος.

- Μαθαίνει ο ένας τον άλλο ως ομάδα, γιατί όλοι επικεντρώνονται σε ένα κοινό έργο και να βιώνουν παρόμοια συναισθήματα, όπως το παιχνίδι εξελίσσεται
 - Ενισχύει τη σχέση και τη δυναμική της ομάδας μεταξύ του διαμεσολαβητή και της ομάδας (οι σχέσεις εξισώνονται από την άποψη της εξουσίας)
 - Όλες οι σημαντικές τεχνικές δεξιότητες αντλήθηκαν από τους ίδιους
- Είναι αξιοσημείωτο το πόσα πολλά μπορεί να μάθει κάποιος και να επιτευχθούν με αυτό το απλό παιχνίδι, όσον αφορά τόσο την τεχνική εκπαίδευση και την οικοδόμηση της δυναμικής της ομάδας.

Φάση 2 – Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα : επιλογή των ηθοποιών

Αυτή η φάση σχετίζεται με την κατανομή των ρόλων της ομάδας για την πραγματοποίηση του βίντεο. Οι ρόλοι μπορούν να κατανεμηθούν σε μια ευέλικτη βάση.

Αφού απεικονίζουν τους κύριους ρόλους (οπερατέρ, βοηθός φωτογραφική μηχανή, πρόσωπο, ήχου / βοηθός οθόνη, ερευνητής, συντονιστής παραγωγή, επεξεργασία βοηθός ...) της ομάδας (ποιοι είναι, τι κάνουν, ποιες είναι οι ευθύνες τους ...), κάθε ένας από τους συμμετέχοντες μπορεί να ανακοινώσει σε ποιο μέρος του βίντεο ο ίδιος / η ίδια θα ήθελε να συμμετάσχει: θα είναι πιο εύκολο να επικεντρωθεί στο έργο, όταν ο καθένας ξέρει ακριβώς τι αυτός / αυτή έχει να κάνει.

Αυτό που είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί είναι ότι όλοι οι συμμετέχοντες θα συμμετέχουν ως ηθοποιοί σε αυτό το βίντεο. Αλλά αν κάποιος δεν επιθυμεί να συμμετέχει μπροστά από την κάμερα, αυτός / αυτή θα μπορούσε να βοηθήσει κάνοντας άλλες εργασίες για την ταινία πίσω από την κάμερα.

Σχεδιασμός εργαλείων όπως το storyboards είναι επίσης χρήσιμοι τρόποι για να εξασφαλιστεί η ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων. Στην ιδανική περίπτωση όλοι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες να αναλαμβάνουν όλους τους ρόλους κατά τη φάση της παραγωγής. Ρόλοι όπως «χειριστής κάμερας» και «διευθυντής» είναι ιδιαίτερα ισχυροί (παίρνουν τις αποφάσεις σχετικά με το τι θα βιντεοσκοπηθεί και τι εξαιρείται) και ως εκ τούτου μπορεί να είναι ελκυστικό σε αυτούς που θα μπορούσαν να κυριαρχήσουν διαφορετικά στη διαδικασία.

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να περιστρέφουν ρόλους σε τακτική βάση ώστε να αποτραπεί οποιαδήποτε άτομο να οικειοποιηθεί συγκεκριμένους ρόλους.

Ωστόσο, αν είναι δύσκολο για κάθε συμμετέχοντα να συμμετέχει σε όλες τις θέσεις κατά τη διάρκεια της λήψης του βίντεο, οι συμμετέχοντες μπορούν να οργανώνονται σε μικρές ομάδες.

Για παράδειγμα:

- Μια μικρή ομάδα ανθρώπων που θα αναλάβουν την ευθύνη της διαδικασίας επεξεργασίας εκφράζουν τη γνώμη τους για το τελικό οπτικό στυλ του βίντεο.
- Μια άλλη μικρή ομάδα θα είναι υπεύθυνη για τη φωτογραφική μηχανή ως βοηθοί για την κάμερα κατά τη διάρκεια της λήψης βίντεο.
- Μια μικρή ομάδα μπορεί να είναι οι ρεπόρτερ.
- Προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί στον εντοπισμό και την επιλογή των τοποθεσιών που η ιστορία θα γυριστεί. Ως εκ τούτου, μια άλλη μικρή ομάδα θα πρέπει να κάνει αυτό.

Στη συνέχεια, οι ομάδες μπορούν να εναλλάσσονται.

Υπό την έννοια αυτή το PV τους φέρνει όλους στο ίδιο επίπεδο. Ιεραρχίες που υπάρχουν έξω από το χώρο του εργαστηρίου τείνουν να αποσυντίθενται. Οι συμμετέχοντες αλλάζουν συνεχώς ρόλους, από χειριστής κάμερας σε αντικείμενο, από σκηνοθέτης σε ηθοποιός, και η δυναμική της εξουσίας είναι συνεχώς μεταβαλλόμενη.

Οι δραστηριότητες του σταδίου 3 - φάση 2:

- *Οι συμμετέχοντες κατανοούν ότι ο καθένας στην ομάδα έχει κάτι μοναδικό και προσφέρει αξία.*
- *Αύξηση της θετικής στάσης*
- *Ανάπτυξη δεξιοτήτων ομαδικής εργασίας, δεξιότητες ακρόασης, οικοδόμηση αυτοεκτίμησης*
- *Βοηθούν να βελτιωθούν τα κίνητρα, να ενθαρρύνουν την καλύτερη ενημέρωση και να αναπτύξουν ενεργό ρόλο για τους συμμετέχοντες*
- *Βοηθούν την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και σεβασμού μεταξύ της ομάδας*
- *Συμβάλουν στη δημιουργία ενός «ιερού χώρου», όπου όλοι οι άνθρωποι γνωρίζουν ότι μπορούν να είναι ο εαυτός του και να είναι σεβαστός.*

Φάση 3 – Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και φιλμάρονται από τους συμμετέχοντες

Από τώρα και στο εξής το σενάριο της ομάδας γίνεται πραγματικότητα. Οι συμμετέχοντες είναι οι διευθυντές, οι θεατές, οι πρωταγωνιστές. Το PV παίρνει την τελική του μορφή.

Αυτή είναι η στιγμή για να ξεκινήσει η παραγωγή του βίντεο από τη μαγνητοσκόπηση της ιστορίας και δίνοντάς της πρόσωπα και φωνές.

Οι συμμετέχοντες πρέπει να βιντεοσκοπούν σε σχέση με το σενάριο που στην περίπτωσή μας, είναι ένα είδος βασικής αφηγηματικής δομής οργανωμένης στο πρόγραμμα βιντεοσκόπησης που διαχωρίζει το σενάριο σε ξεχωριστές σκηνές.

Ενώ γίνεται η βιντεοσκόπηση , το storyboard είναι ένα σημείο αναφοράς, οι συμμετέχοντες μπορεί να είναι ευέλικτοι. Δεν είναι ένα σενάριο που πρέπει να εξετάζεται κατά τη μαγνητοσκόπηση συνεχώς, είναι απλά μια βασική γραμμή που βοηθά τη διαδικασία.

Σε αυτή τη φάση ο διαμεσολαβητής πρέπει να φροντίσει ώστε όλοι οι συμμετέχοντες να έχουν το δικό τους ρόλο και πρέπει να βοηθήσει την ομάδα διασφαλίζοντας την εξέλιξη της ταινίας και να ενθαρρύνει όλους τους συμμετέχοντες.

Χωρίς την πίεση της παραγωγής προκαθορισμένων αποτελεσμάτων, ο υπεύθυνος αυτού του δημιουργικού έργου μπορεί να περιμένει το απροσδόκητο. Μόλις ένας βιώσει ένα ευάλωτο συναίσθημα καθώς βιντεοσκοπείται , κάποιος άλλος αναπτύσσει μια αυξημένη ευαισθησία όταν χρησιμοποιεί τη κάμερα για να βιντεοσκοπεί τους άλλους. Καθώς η προσωπική εμπιστοσύνη και η εμπιστοσύνη στην ομάδα μεγαλώνουν, οι αντιλήψεις μπορούν να αλλάξουν δραστικά. Το αδύνατο γίνεται δυνατό. Μια νέα εμπειρία του να νιώθεις ισχυρός , μέσω της ενδυνάμωσης , μπορεί να οδηγήσει την ομάδα. Αυτή η φάση επιτρέπει στους ανθρώπους να γίνουν δημιουργοί και ως εκ τούτου είναι ένας πολύ καλός καταλύτης για την ανάληψη δράσης, για αλλαγή.

Το βίντεο μπορεί να γίνει ένα εργαλείο για να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα των συμμετεχόντων και να αναδείξει την δυνατότητά τους για να αλλάξουν αυτή την πραγματικότητα. Μέσα από το φακό έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν σε τι θα επικεντρωθούν, να αποκαλύψουν το περιβάλλον τους και να προσεγγίσουν ένα εξωτερικό ακροατήριο.

Φυσικά τα καλύτερα αποτελέσματα εμφανίζονται όταν εστιάζουμε στη διαδικασία και όχι στο προϊόν.

Όσον αφορά τη διαδικασία, ο διαμεσολαβητής δεν πρέπει να βιντεοσκοπεί, μέχρι οι συμμετέχοντες να αρχίσουν να χρησιμοποιούν την κάμερα. Αυτό δίνει ένα σαφές μήνυμα ότι το PV είναι διαφορετική μορφή από την παραδοσιακή βιντεοσκόπηση και ότι ο συντονιστής είναι μέλος της ομάδας της ταινίας, όχι ο σκηνοθέτης. Καθώς το έργο προχωρά το χάσμα μεταξύ

διαμεσολαβητή και συμμετέχοντα μειώνεται γρήγορα και ακόμη περισσότερο: όλα είναι μέλη της ίδιας ομάδας.

Σε αυτό το σημείο γίνεται φυσιολογικό για το συντονιστή να χρησιμοποιεί περιστασιακά την κάμερα (π.χ. μικρά κομμάτια από μέλη της κοινότητας που χρησιμοποιούν την κάμερα να δείξουν την διαδικασία του PV σε δράση ή να κόψουν σκηνές ή ετικέτες πράγμα που είναι σημαντικό με σκοπό να διατηρήσουν μια συνέχεια από αυτό που έχει βιντεοσκοπηθεί σε κάθε κασέτα.)

Προφανώς, ο στόχος πρέπει πάντα να είναι να βοηθηθεί η ανάπτυξη εμπιστοσύνης των συμμετεχόντων στη χρήση του εξοπλισμού, και τελικά να αποκτηθεί ο έλεγχος της διαδικασίας. Οι συμμετέχοντες βελτιώνουν τις ικανότητες βιντεοσκόπησης και συνέντευξης μέσα από συνεχείς επαναλήψεις αυτού που έχουν βιντεοσκοπήσει.

Αυτή η διαδικασία βιντεοσκόπησης μπορεί να είναι πολύ διασκεδαστική για τους συμμετέχοντες και να νιώθουν περήφανοι για τα κατορθώματά τους. Μπορεί να οικοδομήσει εμπιστοσύνη και αυτοεκτίμηση και, οπωσδήποτε, να δώσει την ικανότητα στην ομάδα να αποκτήσει τον έλεγχο πάνω στο έργο.

Οι δραστηριότητες του σταδίου 3 - φάση 3:

- Βοηθά να κατανοήσουν οι συμμετέχοντες το να κάνουμε όλοι λάθη – αυτός είναι ο τρόπος να μαθαίνουμε.*
- Βοηθά να αναπτύξουν οι συμμετέχοντες τη δημιουργικότητα και την ευελιξία*
- Οικοδομεί την αυτοπεποίθηση και την εμπιστοσύνη με τα άλλα μέλη της ομάδας*
- Ενδυναμώνει και αυξάνει τον έλεγχο πάνω στη διαδικασία των γυρισμάτων*
- Αναπτύσσουν τον αυτοσεβασμό και την ανάπτυξη ικανοτήτων.*
- Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν πώς να κάνουν αυτοκριτική*
- Αίσθηση υπερηφάνειας για την επίτευξή τους*
- Καλλιεργούν την αίσθηση της ιδιοκτησίας*

Φάση 4 - Προβολή αποσπασμάτων του βίντεο

Η μέθοδος PV προκαλεί την έκφραση των νέων ή των πρωτότυπων ιδεών και είναι ένα μέσο της δυναμικής της ομάδας, που τείνει να επικυρώσει την ατομικότητα.

Κατά συνέπεια, ο πιο σημαντικός τρόπος που το PV καλλιεργεί συνείδηση είναι ότι η διαδικασία περιλαμβάνει μια περιοδική επιλογή για να επανεξετάσει τη δράση.

Η ικανότητα του βίντεο για αναπαραγωγή της ταινίας στιγμιαία, χρησιμοποιώντας τη λειτουργία αναπαραγωγής, δημιουργεί μια ζωντανή επανατροφοδότηση και χρησιμεύει για να αντανάκλα προς τα πίσω την "πραγματικότητα μας".

Το μοτίβο της ταινίας - οθόνης – συζήτησης είναι αυτό που βρίσκεται στην καρδιά της συμμετοχικής διαδικασίας του βίντεο και είναι αναπόσπαστο κομμάτι κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων.

Η διαλογή παλιών πλάνων και η αντανάκλαση των επιτυχιών, των προκλήσεων, των λαθών που έγιναν και τα διδαγμάτων είναι ένα ουσιαστικό μέρος της κάθε φάσης. Οι συμμετέχοντες θα μάθουν γρήγορα, παρατηρώντας και αντιμετωπίζοντας τα θέματα που προσδιορίζονται και θα είναι σε θέση να προβαίνουν σε ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με το τι πρέπει να βιντεοσκοπηθεί στη συνέχεια και πώς. Είναι σημαντικό να ορίσετε ένα μοτίβο επανελέγχου και να εξετάσετε το ενδεχόμενο καταγραφής βίντεο ως μέρος της διαδικασίας του PV.

Η ανάγκη για την αναπαραγωγή και την αντανάκλαση του υλικού που είναι χτισμένο μέσα από παιχνίδια και ασκήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων δεν τελειώνει όταν η παραγωγή έχει αρχίσει, στην πραγματικότητα, η σημασία της για τη διαδικασία αυξάνεται στην πορεία. Προβολές (είτε απευθείας σε αυτούς με τους οποίους γυρίστηκε ή σε μεγαλύτερα ακροατήρια) θα πρέπει να γίνονται κάθε φορά που σκηνές καταγράφονται, προσφέροντας έτσι ευκαιρίες για όλους τους εμπλεκόμενους να λάβουν μέρος στις συζητήσεις και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Η αντανάκλαση του υλικού αποτελεί μια άσκηση του φαινομένου της απόστασης από το ρόλο, μια απο-ταύτιση από την απόδοση και τη στροφή σε μια στάση μετά-ρόλου, στην οποία ο παίκτης ρόλου ενώνεται με το σκηνοθέτη και, από αυτή τη θέση, επίσης, βλέπει την απόδοσή του από την άποψη του κοινού.

Από αυτή την παύση και τον προβληματισμό, είναι δυνατό να αναπτύξουν την ικανότητα και ακόμα και τη συνήθεια της αλλαγής απόψεων, οικοδομώντας βαθμιαία μια εσωτερική διευθυντική παρατήρηση.

Η διαδικασία αυτή ενθαρρύνει και υποστηρίζει τους συμμετέχοντες να λάβουν μέρος σε όλες τις άλλες πτυχές της διαδικασίας συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης του εξοπλισμού, της

εισαγωγής του έργου, παρουσιάζοντας βίντεο, της διευκόλυνσης των συζητήσεων και της ανατροφοδότησης εγγραφής. Οι συμμετέχοντες συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία και επίσης μπορούν να καταλάβουν, βήμα προς βήμα, την ανάπτυξή τους και την επάρκεια. Η προθυμία και η εμπιστοσύνη του συντονιστή για την παράδοση ευθύνης είναι επίσης πιθανό να παρατηρηθεί και να εκτιμηθεί.

Σε αυτή τη φάση ο διαμεσολαβητής πρέπει να σχεδιάσει τη δομή και το περιεχόμενο της εξέτασης προσεκτικά, δίνοντας προσοχή στο ρόλο του κάθε συμμετέχοντος στη διαδικασία σχεδιασμού και σε ορισμένα βασικά ερωτήματα για προβληματισμό και συζήτηση. Μια πολύ καλή άσκηση είναι επίσης να επικεντρωθεί σε ό, τι νομίζουν ότι λείπει ή θα μπορούσε να βελτιωθεί.

Οι δραστηριότητες του σταδίου 3 - φάση 4 ενισχύουν:

- ικανότητα και συνήθεια της αλλαγής απόψεων
- κρίσιμη συνείδηση μέσα από την ανάπτυξη των προσωπικών του καθενός πόρων, επίσης, την επανεξέταση και διόρθωση τον εαυτό του
- ανάπτυξη της προσωπικότητας σε σχέση με τους άλλους
- εμπιστοσύνη, κοινωνικοποίηση και σχεσιακή / διαπροσωπικές δεξιότητες για την αποτελεσματική αλληλεπίδραση με κάθε άλλο
- συνεργασία και επικοινωνία
- δημιουργία εμπιστοσύνης εντός και εκτός της ομάδας
- ρύθμιση στόχου
- γνωστική ικανότητα, έλεγχο και ενδυνάμωση
- επίλυση προβλημάτων
- συνήθεια της ανταλλαγής, της προώθησης της κατανόησης και της ευαισθητοποίησης.

11.4 . Στάδιο 4 - Η διαδικασία επεξεργασίας

Σε αυτή τη φάση ο συντονιστής διαδραματίζει βασικό ρόλο στην υποστήριξη των συμμετεχόντων να διαμορφώσουν το βίντεο, ακόμη και αν η ομάδα είναι επίσης οι ηθοποιοί αυτής της φάσης.

Το PV είναι πολύ καλή μέθοδος , ως μια συλλογική άσκηση, έτσι ώστε μέσα από το συνεχή κύκλο των γυρισμάτων και της αναθεώρησης ως ομάδα, οι συμμετέχοντες λαμβάνουν όλες τις αποφάσεις από κοινού για το τι συμπεριλαμβάνεται και τι μένει έξω. Μέσω της διαμόρφωσης συναίνεσης μια πιο αληθινή, πιο ισορροπημένη εικόνα μπορεί να προκύψει.

Δουλεύοντας με τον τρόπο αυτό, οι εικόνες έχουν επιλεγεί για μαγνητοσκόπηση από τους ίδιους τους συμμετέχοντες, οι οποίοι επιλέγουν τι και ποιος να δείξει.

Η τεχνική διαδικασία επεξεργασίας μπορεί να γίνει από τον ίδιο τον μεσολαβητή (αφού πρώτα η ομάδα έχει επιλέξει τις εικόνες), από τον μεσολαβητή με ορισμένα μέλη της ομάδας (αυτοί που θέλουν να πάρουν μέρος, επίσης, στην τεχνική υλοποίηση του βίντεο), με όλους τους συμμετέχοντες (αν όλοι τους θέλουν να είναι επίσης παράγοντες αυτής της διαδικασίας). Δεν είναι δυνατόν να συμμετάσχουν όλοι στην επεξεργασία και πολλοί άνθρωποι δεν μπορεί να ενδιαφέρονται ή να έχουν χρόνο ούτως ή άλλως, αλλά μια μικρή ομάδα συμβούλων θα βοηθήσει πραγματικά να παρθεί ένα μέρος από τη δύναμη του σκηνοθέτη.

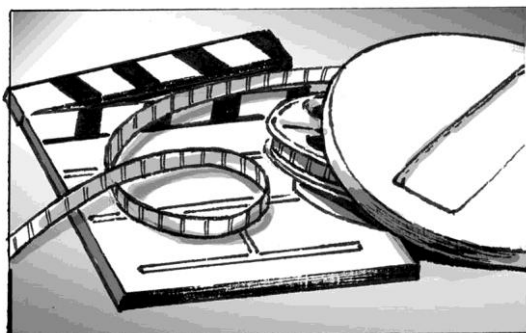
Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι σήμερα το μοντάζ δεν είναι πλέον τομέας μόνο επαγγελματικός , οι περισσότεροι σύγχρονοι υπολογιστές μπορούν να γίνουν αμέσως στούντιο επεξεργασίας και σύγχρονα λογισμικά επεξεργασίας είναι σχετικά εύκολα στη χρήση, επιτρέποντας την παραγωγή ταινιών μικρού μήκους σχετικά γρήγορα και απλά.

Πάντως μπορεί να είναι μια μεγάλη πρόκληση να διατηρηθεί το ήθος της συμμετοχής σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας, προκειμένου να συγκεντρωθούν οι απόψεις και η συμφωνία από την ομάδα. Ακόμη και η μικρότερη χειραγώγηση του κινηματογραφικού υλικού, όπως βάζοντας τίτλους στην αρχή και στο τέλος και προσθέτοντας κάποια μουσική σε ορισμένες από τις φωτογραφίες μπορεί να το κάνει να δείχνει ένα πολύ επαγγελματικό προϊόν.

Τέλος, επειδή η ικανότητα να επεξεργαστείτε ταινίες σημαίνει ότι βραχυπρόθεσμα, έντονα συμμετοχικά βίντεο μπορεί να έχουν μια μεγάλη δυνατότητα "εξάπλωσης" , οι συμμετέχοντες πρέπει να συμμετέχουν επίσης στην οργάνωση της διάδοσης του πραγματοποιηθέντος τελικού προϊόντος, να αποφασίζουν από κοινού ποιος μπορεί να δει το τελικό προϊόν και την οργάνωση εκδηλώσεων με το κοινό, τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και με φορείς χάραξης πολιτικής, τους χορηγούς, τους φοιτητές, άλλους ειδικούς.

Αυτό είναι, επίσης, για την ομάδα, μια σημαντική στιγμή για να επανεξετάσει συμφωνίες που έγιναν κατά την έναρξη του έργου και να μιλήσουν για την εμπειρία τους.

Μπορεί ίσως και μόνο σε αυτό το σημείο ορισμένοι από τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν την πραγματική δύναμη του παράγωγου που έχουν δημιουργήσει και είναι χρήσιμο να συζητήσουμε μαζί τους και πάλι για όλη τη διαδικασία και την εμπειρία του PV σε δράση.

ΜΕΡΟΣ III- Η βιωματική εμπειρία του VISTA: Τα Ευρωπαϊκά εργαστήρια συμμετοχικού βίντεο

12.Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Όπως έχει ήδη αναφερθεί , το έργο VISTA πειραματίστηκε στη μέθοδο του Συμμετοχικού βίντεο με τα εργαστήρια που απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες-στόχους σε έξι ευρωπαϊκές χώρες :

- Ηνωμένο Βασίλειο : οι γυναίκες πρόσφυγες που ζητούν άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο
 - Ιταλία: η ομάδα των ηλικιωμένων που ζουν στις γειτονιές
 - Λιθουανία: ομάδα των ενηλίκων Ρομά
 - Γερμανία : ομάδα των γυναικών μετανάστες από την Τουρκία
- Ελλάδα : ομάδα των ενηλίκων με σωματικές και διανοητικές αναπηρίες
- Ισπανία : ομάδα των μακροχρόνια ανέργων με κοινωνικές δυσκολίες

Ο πειραματισμός διεξήχθη με περίπου 15 συμμετέχοντες για κάθε ομάδα , με διαφορετικούς βαθμούς κοινωνικής μειονεξίας ή περιθωριοποίησης και επικεντρώθηκε σε μια συγκεκριμένη περιοχή .

Το μήκος της κάθε ευρωπαϊκή συνάντηση ήταν 60-80 ώρες διαιρούμενο σε συνεδριάσεις σε 3/4 ώρες η κάθε μια(κατά την κρίση του διοργανωτή και του δημιουργού του βίντεο ή σύμφωνα με τις ανάγκες των ομάδων) .

Οι 60 ώρες ήταν κατανεμημένες σε έξι φάσεις :

- Ομάδα σχηματισμού μέσω της αφήγησης - το « να γνωρίσουμε ο ένας τον άλλο " , προκειμένου να καταφέρουμε τους συμμετέχοντες να έχουν δική τους δέσμευση, εντοπισμό, καθορισμό προτεραιοτήτων και αξιολόγηση των θεμάτων τους.
- Η αφήγηση ιστοριών για τη σχεδίαση του πίνακα ιστοριών PV για τη δημιουργία μιας κοινής ιστορίας ξεκινώντας από την αφήγηση των μελών της ομάδας . Η διαδικασία ξεκίνησε με μια μικρή συζήτηση κάποιων κοινών ιδεών και στη συνέχεια, ο διοργανωτής είχε ως στόχο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να συγκεντρώσουν διαφορετικές ιδέες, απόψεις, μεθόδους , εμπειρίες σε μια ιστορία γύρω από ένα κοινό θέμα.
- Η χρήση της κάμερας , ώστε να εξασφαλιστεί η πρώτη επαφή με την κάμερα , προσφέροντάς τους έτσι την ευκαιρία να χειριστούν τον εξοπλισμό βίντεο (μαθαίνοντας και διασκεδάζοντας δια μέσου αυτής της διαδικασίας)
- Επιλέγοντας το πλήρωμα για την κατανομή των ρόλων PV κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων του βίντεο , ενθαρρύνοντας τους συμμετέχοντες να εναλλάσσουν ρόλους.
- Η κινηματογράφηση, τα γυρίσματα και το μοντάζ των ιστοριών : η μέθοδος PV παίρνει την τελική της μορφή.

Η φάση αυτή ενσωματώνει την τακτική αναπαραγωγή αποσπασμάτων του βίντεο που κινηματογράφησαν. Αυτή η αντανακλαστική , μέθοδος αυτο - αξιολόγησης (κινηματογράφηση-προβολή σε οθόνη - συζήτηση) βρίσκεται στο επίκεντρο του PV .

- Κλείσιμο συνεδρίας , επεξεργασία , αξιολόγηση , « τι αφήνω πίσω μου και τι θα πάρω μαζί μου " .

Αυτές οι στιγμές δεν είχαν ξεκάθαρα σύνορα εκτός από τις ημέρες της αρχής και τέλους και όταν υπήρχε συνεχής αλληλεπίδραση με τη ζωή της ομάδας.

Είχαν το δικό τους χρόνο και χώρο σε κάθε συνεδρίαση και κατά τη διάρκεια του όλο το μήκος της διαδρομής .

Μέσα από μια αυστηρή συμμετοχική διαδικασία, η οποία ενσωματώνει βιωματική μάθηση , τον προβληματισμό και την υιοθέτηση , έχουμε δει τους πελάτες μας ως συνεργάτες και το έργο μας ως συνεργασίες .

Έχουμε δει τη «δύναμη» του συμμετοχικού βίντεο να μετατοπίζει την ευαισθητοποίηση , να δραστηριοποιεί τις κοινότητες και να απελευθερώνει κρυφές ενέργειες για τη θετική ατομική και συλλογική αλλαγή .

Έχουμε δει με τα μάτια μας πόσο μεταμορφωτικό ένα έργο PV μπορεί να είναι, πώς μπορεί να φέρει στα άτομα την αίσθηση ενδυνάμωσης και αυτοπεποίθησης μέσα από ευχάριστο συλλογικό έργο, και βλέπουμε πώς επιβεβαιώνει την προοπτική των λαών, τις γνώσεις τους και την καθημερινή τους πραγματικότητα.

Το PV , όπως γνωρίζουμε , ουσιαστικά , είναι για τους συμμετέχοντες , και να είναι σε θέση να εκφράσουν τα προβλήματά τους , και ως εκ τούτου η PV διαδικασία έχει τη δυνατότητα να κάνει τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν τις δυνατότητές τους με αυτό τον τρόπο , το οποίο θα πρέπει ουσιαστικά να είναι μια συνεχής εμπειρία .

Διεργασίες PV αποφέρουν κάποιο ενθουσιασμό, αυτοπεποίθηση και πίστη στους συμμετέχοντες . Αλλά συναντάμε και αγώνες, προκλήσεις, εμπόδια, προβλήματα. Συχνά συνέβη ότι η αρχική ευφορία είχε απαλλαγεί, έστω και αν είχε διατηρηθεί το ενδιαφέρον και η εμπιστοσύνη στη διαδικασία.

Καταλάβαμε ότι η ανάγκη για την κατανόηση PV εντός οργανωτικό πλαίσιο του φαίνεται να έχουν λάβει γρήγορα το προβάδισμα στο πλαίσιο της διαδικασίας : η συμμετοχική διαδικασία πρέπει να συσταθεί σε συνάφεια με τις προσδοκίες και τα κοινωνικά πλαίσια των συμμετεχόντων .

Με αυτούς τους τρόπους , το συμμετοχικό βίντεο μπορεί να βοηθήσει καταλύουν τις αλλαγές στις στάσεις και πρακτικές που συμβάλλουν στη βιώσιμη κοινωνική αλλαγή - ακόμα και μέσα στο δύσκολο πλαίσιο της περιθωριοποίησης, των κοινωνικών δυσκολιών , μειονεκτικές καταστάσεις και των περιοχών που πλήττονται από συγκρούσεις .

*«Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είχε αποτέλεσμα πάνω μου ...
τώρα είμαι ελεύθερος να μιλήσω χωρίς φόβο. »
Ένας από τους συμμετέχοντες*

13. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ " Έχω ένα όνειρο " - Το ΣΒ για την αλλαγή των στερεοτύπων για τους Ρομά

“Θα ήθελα να πολεμήσω την "ταμπέλα" που οι Ρομά έχουν και προωθούν, μέσα από το όνειρό μας, μια καλύτερη εικόνα για την κοινότητα των Ρομά”

Η ομάδα

Οι συμμετέχοντες προέρχονται από τον οικισμό Ρομά στα προάστια του Βίλνιους, στο Kirtimai . Το μέγεθος του οικισμού είναι περίπου 115 διάσπαρτα σπίτια και έως 500 άτομα . Ο οικισμός υποφέρει από κακή υποδομή, περιθωριοποίηση και οι περισσότεροι από τους κατοίκους είναι συνδεδεμένοι με κατηγορίες εγκληματικότητας, διακίνησης ναρκωτικών και άλλες αντι - κοινωνικές δραστηριότητες .

Αρκετοί συμμετέχοντες ζούσαν στον οικισμό και αργότερα μετακόμισαν έξω , αλλά εξακολουθούν να διατηρούν τη σύνδεση με τους φίλους και την οικογένεια τους εκεί . Άλλο μέρος της ομάδας ζει στον οικισμό μέχρι τώρα .

Μερικοί από τους συμμετέχοντες εμπλέκονται ανεπίσημα στην κινηματογράφηση και στην κινηματογράφηση των ιδίων, στις συνεντεύξεις και με άλλα λόγια στη συμμετοχή της δημιουργίας του βίντεο .

Ο διοργανωτής/εκπαιδευτής ή δημιουργός του βίντεο

Ο συντονιστής της διαδικασίας είναι επαγγελματίας κινηματογραφιστής ο οποίος ενήργησε ως δημιουργός βίντεο / editor και αυτός είναι επίσης κοινωνικός λειτουργός για αρκετό καιρό στη κοινότητα των Ρομα, και ασχολείται με διάφορα συναφή προγράμματα . Έχει επίσης μια καλή φιλική σχέση με έναν αριθμό ανθρώπων , που ζουν στον οικισμό Kirtimai (ο κύριος οικισμός Ρομά στο Βίλνιους) , όπου το μεγαλύτερο μέρος των γυρισμάτων πραγματοποιήθηκε.

Ο συνδυασμός της γνώσης του και των δύο τεχνικών πτυχών της κινηματογράφησης και της δημιουργίας ταινιών και επεξεργασία τους , καθώς και τα προσωπικά χαρακτηριστικά και τις συνδέσεις με τους συμμετέχοντες του , οδήγησε σε μια επαγγελματική αλλά και ανεπίσημη και ζεστή ατμόσφαιρα εργασίας , η οποία αναμφίβολα οδήγησε στους συμμετέχοντες να αισθάνονται πιο άνετα και ανοιχτά για να απορροφήσουν την εμπειρία.

Ο διαμεσολαβητής βοηθήθηκε από

- Η διευθυντής του Κέντρου της κοινότητας των Ρομά η οποία , λόγω της καθημερινής εργασίας της στον οικισμό , έχει μια πολύ καλή σχέση με τους συμμετέχοντες , καθώς και στη βαθιά γνώση της κοινότητας και των λεγόμενων υπόγειων ρευμάτων και τις ιδιαιτερότητες του οικισμού , το οποίο ήταν εξαιρετικά σημαντικό κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του σχεδίου

- Επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός ο οποίος , εκτός από την καθημερινή εργασία του στον οικισμό , έχει ένα σημαντικό πανεπιστημιακό υπόβαθρο και εργασιακή εμπειρία με άλλες μειονεκτούσες ομάδες .

Το Κλίμα στην αρχή του εργαστηρίου και η μεθοδολογία του σχηματισμού της ομάδας

Λόγω των ιδιοτήτων ορισμένων της ομάδας , η διαδικασία σχηματισμού της ομάδας προσαρμόστηκε στις ανάγκες τους . Όπως όλοι οι συμμετέχοντες γνώριζαν ο ένας τον άλλον εκ των προτέρων , ο σχηματισμός της ομάδας πήγε αρκετά ομαλά .

Πριν από τη συνάντηση , οι συμμετέχοντες έλαβαν τις προσκλήσεις να συμμετάσχουν στο εργαστήριο . Το εργαστήριο ήταν ένας συνδυασμός ασκήσεων (συμπεριλαμβανομένων των ασκήσεων VISTA) με κάποια θεωρητική εισαγωγή στα γυρίσματα , αλλά και πρακτική κατάρτιση . Στην αρχή ήταν σημαντικό το γεγονός ότι όλοι οι συμμετέχοντες εξοικειώνονται με την κάμερα , να μάθουν τη βασική χρήση και να δοκιμάσουν μόνοι τους τη διαδικασία των γυρισμάτων , το συντομότερο δυνατό , προκειμένου από τις πρώτες ημέρες της υλοποίησης του έργου να μην είναι παθητικοί , αλλά ενεργοί παράγοντες της όλης διαδικασίας .

Η ίδια η μαγνητοσκόπηση πραγματοποιήθηκε στον οικισμό των Ρομά στο Kirtimai , και οι συνεντεύξεις έγιναν εν μέρει στη Βουλή των Εθνικών Μειονοτήτων και εν μέρει στο Ρόμα Κοινοτικό Κέντρο .

Ιστορία / ιστορίες που επιλέχθηκαν

Υπήρχαν πολλές ιστορίες που παρουσιάζονται από τους συμμετέχοντες . Μετά από μακρές συζητήσεις τρία θέματα για το μέλλοντικές ταινίες ντοκιμαντέρ επελέχθηκαν :

- 1 . Κατασκευή της Εκκλησίας στον οικισμό των Ρομά - « Ο ναός της ψυχής ; »
- 2 . Ελεύθερος χρόνος των νέων Ρομά - " Αιώνιες διακοπές ; "
- 3 . Αυτο - απασχόληση των γυναικών Ρομά - " Μπορούμε " .

Ωστόσο , μάλλον γρήγορα και μάλλον νωρίς στη διαδικασία που έχουν εγκατασταθεί μετά από πρόταση του ενός από τους συμμετέχοντες για την οικοδόμηση μιας εκκλησίας στον οικισμό .

Η ιστορία δεν είναι για κάποιο συγκεκριμένο γεγονός. Είναι ένα όνειρο , το οποίο δεν είναι ακόμη υλοποιημένο. Η ομάδα προσδιόρισε την ιδέα της οικοδόμησης μιας εκκλησίας οικισμό Kirtimai , η οποία θα είναι η πρώτη εκκλησία των Ρομά στη Λιθουανία και ένα από τις πρώτες στον κόσμο .

Στη συνέχεια, για τις απόψεις των ανθρώπων , που ζουν στον οικισμό , μαγνητοσκοπώντας τους στο καθημερινό τους περιβάλλον και την καθημερινή τους εργασία . Η ομάδα ζητά από τους κατοίκους του οικισμού τη γνώμη τους , η οποία είναι θετική ή πολύ θετική . Μετά το πλήρωμα παίρνει συνέντευξη των εκπροσώπων της εκκλησίας (από έναν ιερέα), της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (Υπουργείο Πολιτισμού) , τους ηγέτες των Ρομά και τα μέλη της κοινότητας των Ρομά .

Το αποτέλεσμα είναι μάλλον ολοκληρωμένο και πειστικό , καλά παρουσιασμένο και καλοφτιαγμένο. Ο τίτλος « Έχω ένα όνειρο » αναφέρεται στο Martin Luther King , ο οποίος είναι ένα σχετικό πρότυπο για τους λιθουανούς , καθώς και τους ευρωπαίους Ρομά .

Οι συμμετέχοντες έδειξαν προθυμία να κάνουν περισσότερα από ό , τι έκαναν ακόμη και μαγνητοσκόπηση αρχικά συζητήθηκε. Ως εκ τούτου, συνέχισαν τα γυρίσματα και έξω από τις συνεδριάσεις εργασίας .

Ο στόχος των συμμετεχόντων είναι η δημιουργία ενός βίντεο. " Εκφράζοντάς " τις ιδέες τους σε μια συνεπή και θετική ιστορία (την οικοδόμηση μιας εκκλησίας) ,που θα λεγόταν από την κοινότητα , για την καταπολέμηση των διακρίσεων και το συναίσθημα κατά των Ρομά .

Το συμμετοχικό βίντεο ένα ζωντανό εργαστήριο

Η χρήση της κάμερας

Καθώς στην ομάδα παρουσιάστηκε από την πρώτη κιόλας μέρα η κάμερα και ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν σε μαγνητοσκόπηση και να είναι τόσο δυναμικοί όσο το δυνατόν , η επαφή της ομάδας με την κάμερα μπορεί να εκτιμηθεί ως καλή .

Μερικές ασκήσεις χρησιμοποιήθηκαν και για να κάνουν τους συμμετέχοντες να αισθάνονται άνετα μπροστά και πίσω από την κάμερα , και στην οικοδόμηση των τεχνικών ικανοτήτων τους στην κινηματογράφηση . Όπως αργότερα στην ομάδα ορισμένοι από τους συμμετέχοντες , οι οποίοι αισθάνονται πιο άνετα και με τα γυρίσματα και με το να κινηματογραφήσουν , προέκυψε , ήταν το καθήκον του υπεύθυνου για να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν ισότιμα στη διαδικασία .

Τα γυρίσματα σε κάθε συνεδρία ακολούθησαν σύντομες μερικές φορές , μερικές φορές μακρές συζητήσεις σχετικά με τα διδάγματα που έμαθαν και τις προκλήσεις που οι συμμετέχοντες μπορεί να έχουν συναντήσει κατά τη διάρκεια της ημέρας . Η άσκηση αυτή ήταν εξαιρετικά σημαντική για το έργο για την πρόοδο και την ανάπτυξη .

Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα : επιλέγοντας τους πρωταγωνιστές

Η κατανομή των ρόλων από την αρχή ήταν πολύ ευέλικτη , ώστε να επιτρέπει το μέγιστο δυνατό αριθμό των συμμετεχόντων να λάβουν μέρος στη διαδικασία , καθώς και να αλλάξουν ρόλους μεταξύ τους. η επιλογή των συμμετεχόντων ήταν απολύτως εθελοντικά και με βάση το ενδιαφέρον που εξέφραζαν.

Μετά από αρκετές συνεδρίες κατέστη σαφές ότι ορισμένοι από τους συμμετέχοντες να αισθάνονται πιο ενεργά στη διαδικασία και θα ήθελα να αναλάβουν οι ίδιοι πιο πρωταγωνιστικό ρόλο από ό, τι οι άλλοι . Αυτή η ομάδα των τεσσάρων έκανε εναλλαγή ανάμεσα στην ηθοποιία και κινηματογράφηση .

Μεταξύ των υπόλοιπων συμμετεχόντων υπήρχαν κάποιοι , οι οποίοι αισθάνονται πιο άνετα μπροστά από την κάμερα , και μερικοί που ένιωθαν λιγότερο άνετα . Υπήρχαν ορισμένοι κοινοί και κάποιοι συγκεκριμένοι λόγοι : εκείνοι που θεωρούν τους εαυτούς τους να μην είναι φωτογενής ή όχι εύγλωττοι δεν θέλουν να ενεργούν μπροστά από την κάμερα . Από την άλλη πλευρά , υπάρχουν στίγματα των Ρομά – που δεν θέλουν να είναι γυρισμένοι επειδή οι βιντεοκάμερες σήμερα χρησιμοποιείται ευρέως από την αστυνομία .

Ωστόσο, γενικά τα μέλη της ομάδας απολαμβάνουν ως επί το πλείστον τη διαδικασία , αν και για το τελικό βίντεο ορισμένοι από αυτούς ζήτησαν να μην φαίνονται .

Οι συμμετέχοντες είχαν ίσες ευκαιρίες να αναλάβουν όλους τους ρόλους κατά τη φάση της παραγωγής .

Οι εργασίες σχετικά με το πεδίο : Το βίντεο σκηνοθετήθηκε και γυρίστηκε από τους συμμετέχοντες.

Μιλώντας για τη διαδικασία γυρισμάτων , πρέπει κατ 'αρχάς να αναφερθεί ότι εξελισσόταν σε όλη την πρόοδο του σχεδίου .

Αν στην αρχή ο υπεύθυνος θα διαδραμάτιζε μάλλον σημαντικό ρόλο και θα έκανε επίσης ο ίδιος κάποια γυρίσματα , μπορεί σαφώς να παρατηρηθεί ότι , όπως η εξέλιξη του έργου προχωρούσε, τα άλλα μέλη της ομάδας έπαιρναν μεγαλύτερη πρωτοβουλία και πιο ενεργό ρόλο .

Σε γενικές γραμμές μπορεί να σημειωθεί ότι ως επί το πλείστον γυρίστηκε από τα μέλη της ομάδας, τα οποία συχνά παρουσίασαν ακόμη την προθυμία τους να κάνουν περισσότερα από ό, τι είχαν αρχικά συμφωνήσει και να συνεχίσουν τα γυρίσματα έξω από τις ώρες που συζητήθηκαν .

Αυτή η "εργασία στο σπίτι" την έφεραν αργότερα στην ομάδα για να συζητηθεί και τελικά έγινε μέρος του τελικού προϊόντος.

Επισκόπη των πλάνων

Είχε σαν στόχο να έχει όσο των δυνατών περισσότερες προβολές, καθώς αυτό το τμήμα της διαδικασίας αναγνωρίστηκε ότι είναι πολύ μεγάλης σημασίας. Μια σειρά από ζητήματα διοικητικής μέριμνας και χρονικών περιορισμών , οργάνωσαν τις προβολές μετά τις συνεδρίες των γυρισμάτων.

Κατά τη διάρκεια των προβολών , τα μέλη της ομάδας συγκεντρώθηκαν μαζί με τους διαμεσολαβητές και παρακολούθησαν το βίντεο , που γυρίστηκε από αυτούς κατά τη διάρκεια της συνεδρίας ή αρκετές συνεδρίες σε μια σειρά .

Οι αντιδράσεις ήταν συνήθως αρκετά συναισθηματικές . Δεδομένου ότι το θέμα που επιλέχθηκε δεν ενεργοποιεί ρητά οποιαδήποτε βαριά ή δύσκολα συναισθήματα μεταξύ των συμμετεχόντων , η γενική ατμόσφαιρα των προβολών ήταν φανερά αισιόδοξη. Η πιο κοινή αντίδραση στο βίντεο ήταν φιλικό γέλιο, και φαίνεται ότι τα μέλη της ομάδας απολαμβάνουν που ξαναζούν τις στιγμές , που είχαν βιώσει κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων .

Ορισμένα ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής έγινε εμφανής κατά τη διάρκεια των συνεδριών επιλογής, όταν ορισμένα από τα μέλη της ομάδας ζήτησαν ρητά να αφαιρέσουν τα πρόσωπά τους και τυχόν γνωρίσματα, τα οποία θα επέτρεπαν την ταυτοποίηση του προσώπου , από την τελική ταινία . Αυτό, ωστόσο, δεν ήταν για το σύνολο των μελών της ομάδας , ορισμένοι από τους οποίους ήταν ευχαριστημένοι από το ήταν ορατοί.

Είχα ένα όνειρο και με αυτή την εμπειρία μπορώ να πω ότι το έχω συνειδητοποιήσει "

14. ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ - «Το άσυλο είναι ένα ανθρώπινο δικαίωμα» - Το ΣΒ για να δοθεί φωνή στους πρόσφυγες

«Θεέ μου , πώς μπορώ να σπάσω τη σιωπή ! »

Η ομάδα

Η ομάδα που συμμετείχε στο Συμμετοχικό βίντεο είναι γυναίκες , Πρόσφυγες γυναίκες που αμφισβητεί τις αδικίες που βιώνουν οι γυναίκες που ζητούν άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Πολλοί από αυτούς έφυγαν λόγω των διώξεων που αφορούν ιδίως τις γυναίκες , όπως ο βιασμός , των αναγκαστικών γάμων , των εγκλημάτων τιμής και της εμπορίας για εξαναγκαστική πορνεία . Ήταν από διαφορετικά υπόβαθρα και ηλικίες , με διαφορετικές εμπειρίες της διαδικασίας ασύλου , διαφορετικό ποσό του χρόνου που βρίσκονταν στο Ηνωμένο Βασίλειο , καθώς και διαφορετικά επίπεδα γνώσης της αγγλικής γλώσσας . Μερικές είχαν ευφράδεια , και άλλες αγωνίζονταν να πούν πλήρεις προτάσεις . Τα μέρη από πού ήρθαν οι γυναίκες είναι : Κένυα, την Ουγκάντα , το Ιράν , το Ιράκ , τη Νότια Αμερική , την Αιθιοπία , το Σουδάν , το Αφγανιστάν , τη Συρία , το Λίβανο , και μερικές από την Ερυθραία . Υπάρχουν συγκεκριμένες ανησυχίες της χαμηλής πρόσληψης των προληπτικών μέτρων υγείας και των προβλημάτων ψυχικής υγείας, συμπεριλαμβανομένων των μετα-τραυματικού στρες , η κατάθλιψη και το άγχος .

Ο οργανωτής / εκπαιδευτής ή δημιουργός του βίντεο

Η συντονιστής της ομάδας είναι μια εμπειρογνώμονας της διαδικασίας του Συμμετοχικού Βίντεο : έχει συνεργαστεί με InsightShare (η σημαντικότερη οργάνωση που λειτουργεί με Συμμετοχικό Video) από το 2007 ως ανώτερος διαμεσολαβητής PV , πριν από την οποία εργάστηκε ως ανεξάρτητη σκηνοθέτης και οπτικός ανθρωπολόγος , με τη μεταπτυχιακή της εργασία να επικεντρώνεται γύρω από διαφορετικές γενιές Bengalis που ζούν στο Λονδίνο . Τα έργα της με τα έργα InsightShare συμπεριλαμβάνουν εργασίες στην Ασία , την Αφρική και την Ευρώπη , σε συνεργασία με διαφορετικές ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των νέων και των αγροτών , σε αστικά και αγροτικά πλαίσια. Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εργασία με τις γυναίκες , και έχει αναλάβει αρκετά έργα με τις ομάδες των γυναικών που έχουν μεταναστεύσει στο Ηνωμένο Βασίλειο , ως μέρος ενός προγράμματος για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης , την εκμάθηση γλωσσών και τη διερεύνηση ζητημάτων της ένταξης .

Το Κλίμα στην αρχή του εργαστηρίου και η μεθοδολογία του σχηματισμού της ομάδας

Η συντονιστής της ομάδας που χρησιμοποίησε ένα παιχνίδι για να σπάσει τον πάγο , γνωρίζοντας τους ανθρώπους μεταξύ τους και να εξασκούν τα ονόματα των άλλων» . Μετά από αυτό η υπεύθυνος έδωσε μια εισαγωγή στο προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα , χρησιμοποιώντας εικόνες για να καταστεί σαφές και κατανοητό . Αυτό περιλαμβάνει το φόντο , το σκοπός της ταινίας , και 70

το κοινό-στόχο τους . Όλα τα υπογεγραμμένα έντυπα συγκατάθεσης για να μπορέσουν να συμμετάσχουν στην ομάδα . Η ομάδα έκανε μια αφίσα « λάθη είναι μεγάλα » , για να υπογράψουν τη μαθησιακή προσέγγιση - να καλωσορίσουν τα λάθη τους, έτσι ώστε να μπορούν να μάθουν από αυτά . Αυτό βοήθησε την ομάδα να προσεγγίσει τον εξοπλισμό βίντεο πιο ελεύθερα , και να μην φοβάται να δοκιμάσει .

Όλες οι επακόλουθες δραστηριότητες στόχευαν να βοηθήσουν την ομάδα να δεθεί , και ήταν διαδραστικές , και ασχολούνται με διαφορετικούς τρόπους μάθησης . Για παράδειγμα - η κινηματογράφηση σε μικρές ομάδες ως φυσική και δραστηριότητας οικοδόμησης της ομάδας, στη συνέχεια, βλέποντας πίσω να αντανakλούν και να εκφράσουν τα συναισθήματα για τον εαυτό τους και τους άλλους .

Ιστορία/ιστορίες που επιλέχθηκαν από την ομάδα.

Μερικές συνεδρίες αναλώθηκαν σε παιχνίδια και ασκήσεις για την εξάσκηση στην τεχνική κατεύθυνση, και για να μάθουν να λειτουργούν μαζί σαν ομάδα. Ήταν απολαυστικές και αστείες, και αυτό έδωσε στις γυναίκες μια ευκαιρία να κάνουν κάτι μαζί σαν ομάδα, και σε μικρές ομάδες, κάτι που δεν βασίστηκε στη συνομιλία, αλλά στις αστείες δραστηριότητες του να μαθαίνουν μαζί. Μια άλλη συνεδρία περιελάμβανε συγχυτικές δραστηριότητες για να παράξει ιδέες για την ταινία, καθώς επίσης και δραστηριότητες για την κατανόηση της ακουστικής του φιλμ, πριν την κατάρτιση της ιστορίας. Η ομάδα είχε ήδη σχεδιάσει να παράγει υλικό γύρω από το θέμα της ανέχειας των γυναικών που ζητούν άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Έτσι οι δραστηριότητες επικεντρώθηκαν στην επέκταση αυτού για να συμπεριλάβει τις φωνές και τις ιστορίες των γυναικών της ομάδα.

Το ζωντανό εργαστήριο του συμμετοχικού βίντεο

Η χρήση της κάμερας

Ο διοργανωτής χρησιμοποίησε μια σειρά παιχνίμων ως ασκήσεις για την ομάδα , προκειμένου να γνωρίσουν τον εξοπλισμό και να γνωριστούν μεταξύ τους. Οι ασκήσεις είναι οι ακόλουθες:

Το παιχνίδι του ονόματος- περνάς την κάμερα γύρω στον κύκλο και γυρνάς να τραβήξεις κάποιον, αλλά και να τραβηχθείς στο φιλμ εσύ: ο διοργανωτής διδάσκει το πρώτο άτομο, αυτό διδάσκει τον επόμενο και πάει λέγοντας. Πές το όνομά σου και πες μας κάτι σχετικά με το όνομά σου.

Προσέχοντας τον άλλο-με προβολέα και ηχεία. Οι γυναίκες ρωτήθηκαν πως αισθάνθηκαν μπροστά και πίσω από την κάμερα? Βλέποντας τον εαυτό τους? Αυτό τους έδωσε μια ευκαιρία να μοιραστούν το άγχος ή τον ενθουσιασμό, και να υποστηρίξουν η μία την άλλη στην πρώτη τους προσπάθεια κινηματογράφησης.

Πως σου φάνηκε, και τι διαφορετικό θα έκανες την επόμενη φορά?(τι μαθαίνεται: πως να κρατάς και να αλλάζεις την κάμερα, να συνδέεις τι μικρόφωνο και τα ακουστικά, πως το φως προκαλεί αλλαγή στην εικόνα, πως συλλαμβάνεται ο ήχος, κατά πόσο είναι καλό να έχεις πολλούς

ανθρώπους στο πλαίσιο ή μόνο έναν, τι επίδραση έχει το φόντο, πως να κρατάς την κάμερα σταθερή).

Δείξε και πες – Χωρίζοντας το γκρούπ σε 3 ομάδες που βγαίνουν έξω, τράβηξε κάτι για δέκα λεπτά, ο καθένας να έχει την ευκαιρία να βιντεοσκοπήσει και να μιλήσει, και γύρνα πίσω.

Ο διοργανωτής κατέγραψε την τεχνική εκμάθηση σε κάρτες. Υπήρξε πολύ γέλιο και απόλαυσαν τα λάθη.

Οι ρόλοι στη ομάδα: επιλέγοντας ρόλους στο πλήθος

Καθόλη τη διάρκεια των παιχνιδιών και των ασκήσεων, οι ρόλοι διαρκώς περιστρέφονταν και ο διοργανωτής εξασφάλισε ότι ο καθένας είχε μια ευκαιρία να τραβήξει και να μιλήσει στην κάμερα. Κατά το σχεδιασμό του φιλμ, ο διοργανωτής εξασφάλισε ότι αυτοί που ήθελαν, είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν και να πουν την ιστορία τους, υποστηριζόμενοι από τους άλλους στο να τραβήξουν το φιλμ και τον ήχο. Μια ίση πρόσβαση στην ανάληψη όλων των ρόλων κατά τη διάρκεια της παραγωγής ήταν δύσκολο να ελεγχθεί και να διατηρηθεί επειδή οι γυναίκες είχαν διαφορετική προσήλωση στις συνεδρίες ανάπτυξης δεξιοτήτων, και επειδή ήθελαν να συμμετέχουν σε διαφορετικό βαθμό.

Υπήρξαν μερικές που δεν θέλησαν να εμφανιστούν στην κάμερα. Αυτό έγινε για διαφορετικούς λόγους, αλλά κύρια λόγω του φόβου της επίπτωσης είτε σε αυτές είτε στις οικογένειές τους, είτε της επέκτασης της επίδρασης στις οικογένειές τους πίσω στην πατρίδα τους. Αυτό μεταβλήθηκε ολοκληρωτικά για κάποιες κατά τη διάρκεια του εγχειρήματος, καθώς ήσαν ικανές να μοιραστούν τους φόβους τους με τις άλλες, να ενθαρρυνθούν, και να βρουν τη φωνή τους.

Ο διοργανωτής ανέλαβε συνομιλίες πρόσωπο με πρόσωπο με αυτές που δεν ήταν σίγουρες για το αν θέλουν να συμμετάσχουν ή όχι. Όταν αυτό δεν ήταν δυνατό να το κάνει ο διοργανωτής, υποστηριζόταν από τις άλλες.

Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και τραβιούνται από τους συμμετέχοντες

Ένα σενάριο χαρασσόταν, περιλαμβάνοντας τις ιστορίες όλων αυτών που ήθελαν να τις μοιραστούν προσωπικά. Άλλες σκηνές τραβήχτηκαν με έναν επί τούτω τρόπο, καθώς το σχέδιο ήταν να ακολουθηθούν οι γυναίκες στη Βουλή για να συναντηθούν με ένα μέλος του Κοινοβουλίου του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ο διοργανωτής τράβηξε ορισμένα μόνο σημεία, όταν όλο το γκρούπ θέλησε να εμφανιστεί στη λήψη και δεν υπήρχε κανείς άλλος να τους τραβήξει. Για παράδειγμα, σε μερικές περιπτώσεις στο ταξίδι στο κοινοβούλιο.

Εξετάζοντας το υλικό

Η ομάδα παρατηρούσε το υλικό κάθε μέρα του γυρίσματος, ανεξάρτητα από τη μέρα που πήγαν στο Κοινοβούλιο. Επεξεργάστηκαν τα επιμέρους τμήματα μοντάροντάς τα, και συζήτησαν το τι λείπει και που θα μπορούσε να τραβηχτεί. Για μερικούς, εκτιμήθηκε το γεγονός ότι υπήρξαν διαφορετικές πλευρές στην ιστορία, από διαφορετικούς ανθρώπου από διαφορετικά περιβάλλοντα, στο ίδιο φιλμ. Άλλοι αισθάνθηκαν ότι το μήνυμα δεν ήταν αρκετά δυνατό. Η

ομάδα συμφώνησε ότι αυτό είναι ένα καλό εργαλείο έγερσης ανησυχίας, που θα μπορούσαν να το παρουσιάσουν σε άλλες ομάδες γυναικών.

Μετά τη διαδικασία του μοντάζ από όλο το γκρουπ, ο διοργανωτής μοντάρισε το φίλμ, και το έφερε πίσω για μια τελική ματιά και για να πάρει την τελική έγκριση να δείξει το φίλμ στο κοινό. Στην τελική συνεδρία παρακολουθήσαμε τα πάντα και αναρωτηθήκαμε-περνάει το μήνυμα? Υπάρχει κάτι που θα μπορούσε να το αποσαφηνέσει παραπάνω? Υπάρχει κάτι για να προστεθεί? Τα μέλη του γκρουπ αποφάσισαν μόνα τους για τον τίτλο και τη μουσική, και πρόσθεσαν μερικές έξτρα σκηνές που διαισθάνθηκαν ότι έλειπαν, όπως και μια ανακεφαλαίωση από μια κυρία που δεν είχε πρίν συμμετάσχει. Υπήρξε συζήτηση αναφορικά με το αν θα συμπεριλαμβανόταν η πληροφορία για το από ποιες χώρες οι άνθρωποι προέρχονταν-αυτό ήταν επιθυμητό για κάποιους, αλλά κάποιοι άλλοι αισθάνονταν ανασφαλείς-ο λόγος που προτάθηκε ήταν ότι υπάρχουν πολλοί κατάσκοποι που θα μπορούσαν να τους εντοπίσουν πίσω στη χώρα τους και να θέσουν σε κίνδυνο τους φίλους τους και την οικογένειά τους.

Όλες οι γυναίκες ανέφεραν ότι εξεπλάγησαν ευχάριστα με το να αποκτήσουν πολύ περισσότερη αυτοπεποίθηση , όντας ικανές να μιλήσουν και να υποστηρίξουν τους εαυτούς τους.Το επίπεδο αυτοπεποίθησής τους τους επέτρεψε να μιλήσουν ανοικτά γι τις προσωπικές τους ιστορίες στο μέλος του Κοινοβουλίου. Αυτό είναι σημαντικό επειδή οι γυναίκες συχνότατα προτιμούν να μιλήσουν με γενικούς όρους, από το να μοιραστούν τις δικές τους ιστορίες. Εντούτοις επισημάνθηκε από το Βουλευτή ότι χρειάζονται να ακούσουν περισσότερες προσωπικές ιστορίες, ως τεκμήρια της κατάστασης, προκειμένου να αποδείξουν ότι αυτή είναι μια κατάσταση που απαιτεί δράση.

Οι γυναίκες έμαθαν να δουλεύουν μαζί , να μοιράζονται τις ιδέες τους , και κατάφεραν να δημιουργήσουν έναν υποστηρικτικό διάυλο για τις γυναίκες για να βγούν μπροστά και να μοιραστούν τις δικές τους προσωπικές ιστορίες. Επιπροσθέτως, ο διοργανωτής κατεύθυνε μια συνεδρία στο να τις βοηθήσει να σχεδιάσουν και να υποδυθούν στο πως θα μπορούσαν να διαχειριστούν τη συνάντηση-ποιοι ήσαν οι στόχοι τους, με ποιόν και πότε θα μιλούσαν, και ποιόν και πώς θα τραβούσαν . Αυτό βοήθησε τις γυναίκες να γνωρίσουν το πώς θα ελέγξουν τη συνάντηση, μιλώντας απερίφραστα.

«Είδα το φίλμ και νομίζω ότι είναι πολύ δυνατό και πως θα έπρεπε να είμαστε πολύ υπερήφανες για τους εαυτούς μας και επίσης να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για τα δικαιώματα των γυναικών που ζητούν άσυλο σε όλο τον κόσμο:θα αρχίσουμε από αυτό το σημείο!»

15. ΙΤΑΛΙΑ –«Όταν η γειτονιά μου ήταν ένα μέρος για να ζεις» - Η συλλογική μνήμη περικλείει τις ατομικές μνήμες»

«Μπορεί όμως αυτή η μέθοδος να αναδομήσει την ανάμνηση της γειτονιάς μου και μπορεί το φιλμ να καταγράψει τις μνήμες μας για τα εγγόνια μας?»

Η ομάδα

Η ομάδα που πήρε μέρος στην εμπειρία επιλέχθηκε από το γραφείο κοινωνικών υπηρεσιών της δημοτικής αρχής της Citta di Castello, πρότεινε την συμπερίληψη μια ομάδας –στόχου από ηλικιωμένους που ζούν ακόμη σε μια ιστορική γειτονιά, κάποτε πολύ ζωντανή μα τώρα ενώπιον του κινδύνου της κοινωνικής περιθωριοποίησης. Οι ενήλικες ζούν σε μια κατάσταση στα όρια του περιθωριοποιημένου απομονωτισμού, εξαιτίας της έλλειψης της ευκαιρίας για παρακολούθηση κοινωνικών δραστηριοτήτων. Η Ομάδα των ηλικιωμένων άρχισε να έχει προβλήματα κοινωνικής επικοινωνίας και αναδράσεων.

Ο Διοργανωτής/εκπαιδευτής ή δημιουργός του βίντεο

Η διαδικασία υλοποιήθηκε από έναν ειδικό στην εκπαίδευση ενηλίκων, έναν κοινωνικό λειτουργό και μερικούς ειδικούς στη δημιουργία βίντεο.

Οι διοργανωτές επίσης αποφάσισαν να εμπλέξουν τους τοπικούς οργανισμούς των οποίων ο κύριος στόχος είναι να προάγουν και να κρατήσουν ζωντανές τις τοπικές γειτονιές. Αυτό το είδος των οργανισμών είναι σε καθημερινή επαφή με το γκρούπ που συμμετέχει στο εργαστήριο του συμμετοχικού βίντεο και, ανάμεσα στα καθήκοντά τους, υπάρχει η δραστηριότητα που σχετίζεται με την κοινωνικοποίηση των ηλικιωμένων.

Το κλίμα που επικράτησε κατά την έναρξη του εργαστηρίου και η μεθοδολογία της διαμόρφωσης της Ομάδας

Όλοι οι συμμετέχοντες γνώριζαν ο ένας τον άλλο πριν την έναρξη των εργαστηρίων. Όλοι αισθάνθηκαν απομονωμένοι και χωρίς ευκαιρίες κοινωνικοποίησης. Οι περισσότεροι από αυτούς δεν έχουν στενούς συγγενείς πια (οι γιοί και οι κόρες ζούν μακριά πραγματοποιώντας μερικές σπάνιες επισκέψεις). Μερικοί από αυτούς βρίσκονται σε χηρεία. Η πλειονότητα είχε μια πολύ αρνητική διάθεση για την παρέμβαση στην ανάπτυξη της προσωπικής τους ζωής. Η ομάδα μοιράστηκε την ιδέα πως το καλύτερο μέρος της ύπαρξής τους ήταν πολύ μακριά, και πως καμμία κοινωνικοποίηση δεν θα ήταν δυνατή στον κοινωνικό κύκλο που αντιπροσωπεύεται από τη γειτονιά τους, λόγω του ότι καθώς στο μέρος αυτό οι περισσότερες οικογένειες δεν ήταν αυτόχθονες αλλά μετανάστες, αυτοί αισθάνθηκαν ως «εισβολείς».

Μερικοί από αυτούς είχαν συγκεκριμένη δυσκολία στο να επικοινωνήσουν και να μιλήσουν μπροστά στο γκρούπ.

Το γκρούπ δεν ήταν εξ'ολοκλήρου ομοιογενές, διαφοροποιούνταν σε θέματα κοινωνικής προέλευσης, κοινωνικής τάξης, πολιτισμικού επιπέδου και γραμματικών γνώσεων.

Με γνώμονα τη διατήρηση της συνοχής του γκρούπ, αποφάσισαν να μην παρουσιάσουν τον εαυτό τους στους άλλους αλλά να πούν τις ιστορίες τους (ένα είδος σύντομης αυτοβιογραφίας).

Ο διοργανωτής αποφάσισε να τους επιτρέψει να παρουσιάσουν την ιστορία τους χωρίς την κάμερα. Τότε, οι παράγοντες του βίντεο εισήγαγαν την κάμερα και τους ρωτούσαν να πούν πόσο δύσκολο ήταν κατά τη γνώμη τους να τη χρησιμοποιήσουν! Μερικοί είχαν προηγούμενη εμπειρία στη χρήση της κάμερας, οι περισσότεροι από αυτούς είδαν την κάμερα ως μια «πολύ περίπλοκη μηχανή», που απευθύνεται συγκεκριμένα στο να χρησιμοποιηθεί από τους νεότερους.

Ιστορία/ιστορίες που επιλέχθηκαν από την ομάδα

Όλοι οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν μια κατάσταση κοινωνικού απομονωτισμού: και οι περισσότεροι από αυτούς ισχυρίστηκαν ότι η γειτονιά τους «δεν ήταν όπως ήταν κάποτε». «Κάποτε» μπορούσαν να έχουν την ευκαιρία και μέρη για να συναθροίζονται και να έχουν κοινωνικές συναντήσεις.

Αποφάσισαν να επαναδημιουργήσουν την τοπική ταυτότητα επανα-ανακαλύπτοντας τις γειτονιές ως τον τρόπο να πούν στις νεότερες γενιές ως ζούσαν πριν.

Αποφάσισαν επίσης να μεταφέρουν την κάμερα γύρω στο μέρος λέγοντας τις ιστορίες των τόπων και των ανθρώπων που ζούσαν εκεί στο πρόσφατο παρελθόν.

Ένα ζωντανό εργαστήρι

Η χρήση της κάμερας

Η πρώτη επαφή ήταν πολύ δυσάρεστη και επικριτική. Οι συμμετέχοντες δεν είχαν ποτέ χρησιμοποιήσει βιντεοκάμερα, μόνο μερικοί είχαν χρησιμοποιήσει smart phone βγάζοντας φωτογραφίες. Άρχισαν λοιπόν να τραβούν πράγματα σχετικά με αυτούς, λέγοντας ιστορίες.

Όταν οι συμμετέχοντες άρχισαν να χρησιμοποιούν την κάμερα, οι διοργανωτές παρουσίασαν μια εκδοχή του «παιχνιδιού του ονόματος», επιμένοντας να καθίσουν όλοι γύρω από ένα στρογγυλό τραπέζι και ο ένας μετά τον άλλον πήρε την κάμερα και κατέγραψε κάποιον, ζητώντας του να πει ένα ανέκδοτο για την τοπική ζωή στο παρελθόν.

Οι περισσότεροι από αυτούς άρχιζαν «όταν ήμουν μικρό παιδί ή αγόρι/κορίτσι»

Μετά από αυτό η ομάδα άρχισε να απολαμβάνει την κάμερα και να τραβάει σχεδόν τα πάντα, δείχνοντας ευχαρίστηση από τη χρήση της.

Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα: η διανομή των ρόλων

Κάθε συμμετέχων άρχιζε λέγοντας ιστορίες γύρω από την παρελθούσα ζωή στη γειτονιά, αλλά λέγοντας και ιστορίες για τις δυσκολίες της παρούσας κατάστασης. Μερικοί από αυτούς δεν ήθελαν να απεικονιστούν, έτσι απλά έλεγαν τις ιστορίες τους στους άλλους κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων του συμμετοχικού βίντεο.

Για τους περισσότερους από αυτούς ήταν ουσιώδες το να «παίξουν ένα ρόλο» και προτιμούσαν να λέγονται «οδηγοί», που μέσω των ιστοριών τους μέρη να μείνουν στις επόμενες γενιές. Οι διοργανωτές υιοθέτησαν αυτό το όνομα και τον προσδιορισμό.

Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και τραβιούνται από τους συμμετέχοντες

Όταν η ομάδα αποφάσισε το περιεχόμενο του συμμετοχικού βίντεο, ήταν δύσκολο να τους ζητηθεί να χρησιμοποιήσουν την κάμερα και ο διοργανωτής τους έπεισε να το δοκιμάσουν, και να το απολαύσουν. Μετά από μια πρώτη προσπάθεια και κατά τη διάρκεια των «ταξιδιών» στις γειτονιές, στο τέλος κατέληξαν να «τσακώνονται» για την κάμερα. Οι γυναίκες ήταν γενικά πιο διστακτικές από τους άντρες. Μερικοί από αυτούς ζήτησαν επίσης την άδεια να χρησιμοποιήσουν την κάμερα και μετά το τέλος των εργαστηρίων. Τα ταξίδια συνεχίστηκαν στις τρεις γειτονιές που επιλέχθηκαν: κάθε ομάδα από πριν που να πάει και ποιόν να συναντήσει.

Το σενάριο ήταν ανεπίσημο και οι διοργανωτές ζήτησαν να γράψουν μερικές γραμμές σχετικά με την ιστορία της ημέρας, συνοψίζοντας τη συζήτηση.

Οι διοργανωτές ερέθισαν τη συνοχή της μνήμης, προσπαθώντας να καθορίσουν τα μνημονικά μονοπάτια, βασισμένοι στην αυτοβιογραφία και τις μνήμες του γκρούπ.

Επισκοπώντας το υλικό

Αντί να επισκοπηθούν μικρότερες σκηνές κατά τη διάρκεια της βιντεοσκόπησης, η ομάδα έκανε συνεδρίες ειδικά αφιερωμένες πρώτα στην παρακολούθηση του οτιδήποτε έχει τραβηχτεί, και έπειτα (στην παρακολούθηση) των πρώτων μονταρισμένων εκδοχών των σκηνών. Στο τέλος, παρακολούθησαν επίσης της τελική ταινία ολοκληρωμένη. Ήταν σημαντική εμπειρία το να δουν τους εαυτούς τους στην οθόνη. Όλοι ήταν πολύ ενθουσιασμένοι και περήφανοι για αυτά που τράβηξαν και αυτά που είπαν .

Οι απεικονίσεις έδωσαν επίσης θερμό έναυσμα σε πολύ χρήσιμες συζητήσεις για το φιλμ, που βοήθησαν τους συμμετέχοντες να ανταλλάξουν απόψεις, να συνεργαστούν μεταξύ τους και να κάνουν συμβιβασμούς. Η συνεισφορά τους στο φιλμ και το γεγονός ότι η γνώμη του καθενός υπολογίστηκε, τους έδωσε αυτοπεποίθηση. Οι συμμετέχοντες επίσης αντικατοπτρίστηκαν στα γεγονότα που θυμήθηκαν, τοιουτοτρόπως ανακαλύπτοντας το «γιατί» των γεγονότων, τη μορφή και τα καλούπια τους.

Σε αυτή τη διαδρομή η συλλογική μνήμη περικλείει τις ατομικές μνήμες, παραμένοντας διακριτή και η ομάδα παρείχε ένα πλαίσιο που ξεδιπλώνεται στο χρόνο: μια εικόνα από το παρελθόν που επέτρεψε στην ομάδα να αναγνωρίσει τον εαυτό της μέσα από την ακολουθία των εικόνων του φιλμ. Στο τέλος, κοιτώντας πίσω στο παρελθόν της, η ομάδα ένοιωσε δυνατότερη, αποκτώντας συνείδηση της ταυτότητάς της διαμέσω του χρόνου.

«Είμαι τόσο περήφανος!!! Το βίντεο που κάναμε είναι μια γέφυρα ανάμεσα στη γενιά μας και τις νεότερες».

«Μετά την εμπειρία του συμμετοχικού βίντεο, χρησιμοποιώ την κάμερα σχεδόν τακτικά και πάντα με καλούν σε φιλικές συγκεντρώσεις να τραβήξω και να φτιάξω μικρά βίντεο για τις γειτονικές οικογένειες και φίλους»

Ρικάρντο, 79 ετών

16. ΓΕΡΜΑΝΙΑ - «Ανάμεσα σε κόσμους» -Οι ιστορίες των συζύγων των Τούρκων μεταναστών.

«Περίμενα, και περίμενα, και περίμενα....

Αλλά τίποτα δε συνέβαινε!

*Ο άντρας μου πάντα έλεγε ότι θα με φέρει, αλλά πότε?
Τρία χρόνια μόνη μου! Νόμιζα πως δεν θα το ξεπεράσω!»*

Η ομάδα

Η ομάδα αποτελούνταν από γυναίκες με προέλευση Τουρκική μεταναστευτική. Η δουλειά έγινε στη μητρική γλώσσα των συμμετεχόντων, ο σκοπός είναι να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που μπορούν να εμπιστευτούν η μία την άλλη, μπορούν να μοιραστούν τις εμπειρίες και τα προβλήματα, μπορούν να σπάσουν την απομόνωσή τους και να βρουν μαζί λύση στα προβλήματά τους. Η ηλικία διατρέχει μεγάλο φάσμα: από τα 18 στα 65 έτη : τα μέλη των παλαιότερων γενιών ήταν συνταξιούχες, που εργάζονταν ως πωλήτριες, μαγείρισσες, καθαρίστριες ή νοικοκυρές: τα νεότερα μέλη είναι νοικοκυρές, πωλήτριες, μια δασκάλα και μια φοιτήτρια.

Οι συμμετέχοντες προήλθαν από διαφορετικό περιβάλλον, ο σύνδεσμος μεταξύ τους ήταν ότι όλες ήρθαν στη Γερμανία από την Τουρκία. Έφτασαν σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, αρχίζοντας από το πρώτο κύμα επισκεπτών-εργατών στη δεκαετία του 60 και του 70, με τη δεύτερη γενιά να είναι τα παιδιά τους που γεννήθηκαν στη Γερμανία, και την Τρίτη γενιά, τα εγγόνια τους. Τα προβλήματα είναι επίσης διαφορετικά ανάλογα με το ποια γενιά αφορούν, με αλλά η ανεργία, η μη γνώση της γλώσσας και η έλλειψη επαρκών επαφών με τη Γερμανική κοινωνία είναι κοινά ζητήματα. Οι παλαιότερες γενιές έχουν επίσης να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα που προκύπτει από το ότι δεν έχουν παρακολουθήσει το σχολείο στην Τουρκία και έτσι δεν ξέρουν γραφή και ανάγνωση, και επιπροσθέτως δεν έχουν τα προσόντα να βρουν κατάλληλες δουλειές. Οι νεότερες γενιές, έχοντας μεγαλώσει στη Γερμανία, βρίσκουν ευκολότερο το να ενσωματωθούν στην κοινωνία, αισθάνονται κομμάτι της Γερμανικής κοινωνίας, και αυτό που έχουν να αντιμετωπίσουν είναι οι προκαταλήψεις στο σχολείο, και αργότερα στην αγορά εργασίας.

Αισθάνονται ότι ακόμα λογίζονται ως «φτωχές μετανάστριες» που είναι ανίκανες να κάνουν οτιδήποτε, πράγμα που δεν είναι αληθές. Η ομάδα ενθουσιάστηκε με την ιδέα του να φτιάξει ένα φιλμ, καθώς αισθάνθηκαν ότι οι άνθρωποι ξέρουν ελάχιστα για αυτές, δεν γνωρίζουν τι έχουν περάσει, τι μακρυνά διαδρομή έχουν πίσω τους, πόσο μακρυνά έχουν πάει και τι είναι ικανές να κάνουν. Οι άνθρωποι λένε πολλά για τις επισκέπτες εργάτες που ήρθαν στη Γερμανία, αλλά τι γίνεται με τις γυναίκες τους που έμειναν πίσω στην Τουρκία και ακολούθησαν χρόνια μετά? Πως ανταπεξήλθαν? Ήθελαν να δείξουν την ιστορία των επισκεπτών εργατών από μια άλλη προοπτική, από αυτή των γυναικών. Ήθελαν να δείξουν ότι είναι δυνατές και ταλαντούχες γυναίκες.

Ο Διοργανωτής/εκπαιδευτής ή παραγωγός

Δύο κοινωνικοί λειτουργοί και μία ειδικός στο συμμετοχικό βίντεο (που ίδρυσε και διευθύνει την εταιρεία Συμμετοχικού Βίντεο «my –view» στην Κολωνία) ήταν οι διοργανωτές του εργαστηρίου. Η ειδικός του συμμετοχικού βίντεο έχει δουλέψει τη μέθοδο για 7 χρόνια, μη γνωρίζοντας στην αρχή ότι η μέθοδος που χρησιμοποιεί ονομαζόταν συμμετοχικό βίντεο. Χρησιμοποιεί τη μέθοδο του κοινωνικού παιχνιδιού, κυρίως με νέους ανθρώπους κάτω των 25, αλλά και με μεγαλύτερους.

Θέτοντας τους στόχους στη δουλειά του συμμετοχικού βίντεο, πάντα ακολουθεί τις ανάγκες των συμμετεχόντων-αυτό ήταν πολύ σημαντικό για τους διοργανωτές του συμμετοχικού βίντεο. Η ομάδα έπρεπε να πάρει τις αποφάσεις της: οι διοργανωτές δεν έπρεπε να προσέλθουν με έτοιμο σχέδιο, αλλά να αφήσουν τα γεγονότα, κατά τη διάρκεια του εγχειρήματος, να κατευθύνουν την πρόοδο.

Για αυτούς τους λόγους ο σκοπός του συμμετοχικού βίντεο είναι να εγκαινιάσει τις κάτωθι διαδικασίες:

- δημιουργική εξέταση της ατομικής ιστορίας κάποιου και κοινωνικές συνθήκες
- εσωτερική ανάπτυξη
- ενδυνάμωση των κοινωνικών δεξιοτήτων
- αλλαγή προοπτικών
- διάλογος και κατανόηση ανάμεσα σε ανταγωνιστικές ομάδες και συγκρουόμενα τμήματα.

Η Κατάσταση του Κλίματος κατά την έναρξη του εργαστηρίου και μεθοδολογία της διαμόρφωσης της ομάδας.

Η ομάδα γνωρίζονταν μεταξύ τους πριν αρχίσει το εγχείρημα του φιλμ. Καθώς είχαν όλοι μεγάλο ενδιαφέρον και ενθουσιασμό αναφορικά με την πιθανότητα να κάνουν τη δική τους ταινία, η δραστηριότητα άρχισε με μια ομάδα με μεγάλη υποκίνηση. Για να αρχίσει, η ομάδα προετοίμασε (και κατανάλωσε) μαζί ένα περίφημο Τουρκικό πρωινό. Μετά έπαιξαν λίγα παιχνίδια έτσι ώστε να μπορούν να βρουν κοινό έδαφος στην ομάδα (Ναι-Όχι, Ίσως:Παίρνοντας συνέντευξη μεταξύ τους: Μπερδεύοντας, Παρουσιάζοντας εμπειρίες, Τραγουδώντας και Χορεύοντας). Η εμπλοκή των συμμετεχόντων ήταν καθαρή από την αρχή, και οι διοργανωτές δεν χρειάστηκε να επενδύσουν χρόνο στην παρακίνηση, τώρα ή μετά.

Ιστορία/ιστορίες που επιλέχθηκαν από την ομάδα

Η ομάδα είχε μια αρκετά καθαρή άποψη του τι θα τους άρεσε να πουν στην ταινία τους, αλλά χρειάστηκαν χρόνο και βοήθεια στο να αποφασίσουν σε ποια φόρμα και πλαίσιο θα μπορούσαν να πουν τις ιστορίες τους και σε τι προσανατολισμό θα στραφούν. Υπήρξε μια αφθονία ιστοριών που ήρθε στο φως κατά τη διαδικασία συλλογής. Οι συμμετέχοντες οι ίδιοι εξεπλάγησαν πολύ από το γεγονός του ότι αν και γνωρίστηκαν για ένα διάστημα, δεν ξαναείχαν ακούσει αυτές τις ιστορίες πριν. Ήταν πολύ ανοιχτοί και τίμιοι, και είπαν μεταξύ τους και τις καλές και τις κακές πλευρές των εμπειριών τους. Οι διοργανωτές κατέταξαν κάθε ιδέα και ιστορία σε ένα πίνακα, και καθώς όλοι είχαν μεγάλο ενδιαφέρον και κινητικότητα, ήταν δύσκολη απόφαση να διαλέξουν από αυτόν. Στην ομάδα δεν άρεσε τόσο η ιδέα μιας φτιαχτής παρουσίασης, προτίμησαν να έχουν μια πιο ντοκουμενταριστική προσέγγιση. Συμφώνησαν ότι μια ιστορία είναι πιο αληθοφανής και

πιστευτή αν ειπωθεί από το πρόσωπο που τη βίωσε. Για αυτό αποφάσισαν να πάρουν συνέντευξη από κάθε μέλος της ομάδας που προθυμοποιείτο να μοιραστεί την ιστορία της και μετά να διαλέξουν τμήματα από τις ιστορίες που ταίριαζαν καλύτερα στο κυρίως θέμα, και να επικεντρωθούν στην ταινία.

Βλέποντας όλες οι ιστορίες που αναφέρθηκαν ήταν επίσης εύκολο να δείτε τα κεντρικά σημεία που τις συνδέουν. Η ομάδα διαπίστωσε πολύ γρήγορα τα θέματα " γενεές " ως κεντρική γραμμή, και αποφάσισε να ακολουθήσει αυτό ως σημείο εκκίνησης. Η παλαιότερη γενιά είχε πολλά να πει για τις ημέρες που έζησαν μόνες στην Τουρκία, όταν οι σύζυγοί τους ήρθαν να εργαστούν στη Γερμανία, καθώς και ότι οι σύζυγοι έπρεπε να περιμένουν υπομονετικά για χρόνια για να είναι σε θέση να τους ακολουθήσουν. Το επόμενο κομβικό σημείο ήταν η άφιξη στη Γερμανία και οι πρώτες εμπειρίες στη νέα τους χώρα, τόσο στις οικογένειες τους όσο και στην εργασία.

Στη συνέχεια, ακολούθησαν οι διαφορές μεταξύ των γενεών στις στάσεις, τρόπους σκέψης, των ευκαιριών, στον τρόπο ζωής. Πώς ήταν τότε, 30-40 χρόνια, και πώς είναι σήμερα; Μια πτυχή ήταν πολύ σημαντική για την ομάδα σε όλη τη διαδρομή: παρόλο που ήθελε να δείξει τις δυσκολίες, επιθυμούσε να τονίσει τις θετικές πλευρές ακόμη περισσότερο, και να δείξει ότι είναι δυνατόν να αντιμετωπίσουμε αυτές τις δυσκολίες με την προθυμία και τη δέσμευση να δημιουργήσουμε μια καλύτερη ζωή.

Ένα ζωντανό εργαστήρι

Η χρήση της κάμερας

Οι κάμερες έγιναν δεκτές με μεγάλο ενθουσιασμό από την ομάδα, ιδιαίτερα από τους μεγαλύτερους συμμετέχοντες, οι περισσότεροι των οποίων δεν είχαν ποτέ πριν κρατήσει κάμερα στα χέρια τους. Δε φάνηκα να φοβούνται από τον άγνωστο εξοπλισμό, ήταν ανυπόμονοι να τον δοκιμάσουν, με την εξαίρεση λίγων γυναικών που ένοιωσαν αρκετά άβολα να κινηματογραφήσουν και να κινηματογραφηθούν.

Μετά από μια γενική εισαγωγή στις κύριες λειτουργίες της κάμερας οι διοργανωτές χώρισαν την ομάδα σε τρεις μικρότερες, έτσι ώστε ο κάθε διοργανωτής να μπορεί να δουλέψει με μία ομάδα. Πρώτα, η κάμερα έκανε γύρο στην ομάδα και ο καθένας έριξε μια ματιά στο πώς να την ανοίγει και να την κλείνει και πώς να την κρατά σταθερή όταν τραβάει. Οι μεγαλύτεροι συμμετέχοντες χρειάστηκαν λίγο παραπάνω να συλλάβουν την ιδέα του ότι έπρεπε να κοιτάζουν μέσα στην κάμερα ή στην οθόνη όταν τραβούσαν, καθώς η κάμερα δεν μπορεί να «δει» με τα μάτια τους. Πήραν μια σύντομη συνέντευξη στο γείτονά τους και πέρασαν την κάμερα στο επόμενο πρόσωπο. Μετά από αυτό είδαν με μεγάλο ενθουσιασμό τι είχαν μόλις τραβήξει, και σιγά σιγά έγιναν νπιο άνετοι και βολικοί στο να απεικονισθούν.

Στη επόμενη άσκηση οι διοργανωτές ζήτησαν από τις ομάδες να δοκιμάσουν να υποδυθούν διαφορετικά συναισθήματα (έκπληξη, θυμό, γέλιο κ.α.) και ένα πρόσωπο από την ομάδα τράβηξε αυτές τις σκηνές υπό διαφορετική προοπτική (από πάνω, από κάτω, από κοντά και μακριά) για να δεί τις επιδράσεις στην καταγραφή. Και τα τρία γκρούπ επίσης έμαθαν λίγους βασικούς κανόνες στο να μην αλλάζουν το εστιακό βάθος, χρησιμοποιώντας ένα εξωτερικό μικρόφωνο.

Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα: η διανομή των ρόλων

Η διαδικασία της «επιλογής ρόλων στο πλήθος» φάνηκε να συμβαίνει από μόνη της. 3-4 γυναίκες αυτόματα πήραν πάνω τους το ρόλο του «οργανωτή» ενώ οι περισσότερες στην ομάδα ήταν έτοιμες και ήθελαν να κινηματογραφηθούν, και αποφάσισαν να καθίσουν πίσω από την κάμερα κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης, κάνοντας συνεχώς ερωτήσεις στο συνεντευξιζόμενο πρόσωπο και μετατρέποντας μερικές φορές τη συνέντευξη σε συζήτηση. Κατά την κινηματογράφιση των άλλων σκηνών στο φίλμ η ομάδα πάντα συζητούσε πως ήθελαν να το κάνουν. Δεν υπήρχαν προστριβές αναφορικά με τους ρόλους στην ομάδα.

Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και τραβιούνται από τους συμμετέχοντες

Το κύριο σώμα της ταινίας βασίστηκε σε συνεντεύξεις με τους συμμετέχοντες. Η ομάδα επέλεξε μαζί τον τόπο που θα λάμβαναν χώρα οι συνεντεύξεις και το έστησαν μαζί. Η ομάδα κάθισε γύρω από την κάμερα απέναντι από τον ερωτώμενο, ένας από αυτούς έκανε τα γυρίσματα, οι άλλοι συμμετείχαν με ερωτήσεις και συζήτηση. Τα γυρίσματα αυτών των σκηνών δεν ήταν δύσκολα, και τα μέλη της ομάδας θα μπορούσαν να το κάνουν οι ίδιοι μόνοι τους.

Για την κινηματογράφιση άλλων σκηνών οι διευκολυντές οργάνωσαν ξεχωριστές ημερομηνίες με όσους συμμετείχαν σε αυτές τις σκηνές. Π.χ. ορισμένα μέλη της ομάδας συναντήθηκαν στο σιδηροδρομικό σταθμό στο Ντόρτμουντ Horde, το Σάββατο για να βιντεοσκοπήσουν τη σκηνή " άφιξη με το τρένο ", για τη σκηνή " προετοιμασία και πρωινό " στο Westfalenpark η ομάδα αποφάσισε πότε και πώς. Η ανάγνωση, το τραγούδι και οι μουσικές σκηνές επίσης γυρίστηκαν από την ομάδα.

Όλα τα μέλη διατήρησαν το κίνητρό τους σε όλη τη διαδρομή αυτή. Εξέπληξαν τους διευκολυντές με τη διαφάνεια και την εντιμότητα που συζήτησαν πραγματικά δύσκολα θέματα, και πώς κατάφεραν να παραμείνουν θετικές παρά τις τραγωδίες και τους δύσκολους καιρούς που έπρεπε να περάσουν στη ζωή τους. Ήταν ενθουσιώδεις που ήταν σε θέση να μοιραστούν τις ιστορίες αυτές με ένα ευρύτερο κοινό και να τις ακούσουν άνθρωποι που ξέρουν τόσα λίγα για το υπόβαθρό τους.

Επισκοπώντας το υλικό

Εκτός από τον έλεγχο μικρότερων σκηνών κατά τη διάρκεια γυρισμάτων, δύο συνεδρίες ήταν ειδικά αφιερωμένες στην παρακολούθηση των σκηνών που έχουν γυριστεί και στη συνέχεια στις πρώτες τροποποιημένες εκδόσεις των σκηνών αυτών. Στο τέλος παρακολούθησαν όλοι μαζί την τελική ταινία.

Να βλέπουν τον εαυτό τους στην οθόνη ήταν μια σημαντική εμπειρία για τα μέλη της ομάδας. Ήταν όλοι νευρικοί και ελαφρώς αμήχανα τις πρώτες στιγμές, αλλά στη συνέχεια υπερήφανοι για ό,τι γυρίστηκε και για τι είπαν. Οι προβολές αυτές πυροδότησαν επίσης και κάποια καυτά θέματα, και για την ταινία πολύ χρήσιμες συζητήσεις (π.χ. εάν κάποια συμμετέχουσα φορά μαντίλα σε μια σκηνή ή όχι; Ή μπορούμε να δείξουμε οικογενειακές συγκρούσεις τόσο ανοιχτά στην ταινία;), η οποία βοήθησε τους συμμετέχοντες να μοιραστούν απόψεις τους, να

συνεργαστούν μεταξύ τους και να κάνουν συμβιβασμούς . Η συμβολή τους στην ταινία και το γεγονός ότι η γνώμη του καθενός έπαιξε ρόλο τους έδωσε αυτοπεποίθηση .

Εκτός από τις τεχνικές γνώσεις που απέκτησαν , έμαθαν πολλά για τον εαυτό τους και τα άλλα μέλη της ομάδας . Αντάλλαξαν εμπειρίες , γνώμες και απόψεις , συζήτησαν θέματα που είναι σημαντικά για όλα αυτά . Έμαθαν να εργάζονται ως ομάδα σε μια νέα πρόκληση , να συνεργάζονται , να συμβιβάζονται , να ακούγονται , να λαμβάνουν αποφάσεις από κοινού . Και τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, δημιούργησαν κάτι μαζί για το οποίο είναι όλοι πολύ περήφανοι , μια ταινία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να ανοίξουν ένα διάλογο στην κοινότητά τους και στο ευρύτερο κοινό.

«Οι άνθρωποι ίσως ξέρετε τις ιστορίες για τους άνδρες οι οποίοι εγκατέλειψαν την Τουρκία και ήρθαν στη Γερμανία για την εύρεση εργασίας και μια καλύτερη ζωή ...αλλά τι γίνεται με τις συζύγους τους, οι οποίες έμειναν πίσω στην Τουρκία και ακολούθησαν χρόνια αργότερα ;

Πόσα γράμματα έγραψαν , πόσες δυσκολίες είχαν να αντιμετωπίσουν , δυσκολίες με τις οποίες θα έπρεπε να παλέψουν και πόσο δύσκολη ήταν η άφιξή μας στη Γερμανία ! "

17. ΙΣΠΑΝΙΑ -" Ας προσπαθήσουμε ξανά " – Κίνητρο για την εύρεση μιας νέας θέσης εργασίας και να για να αρχίσει κάποιος να ζει ξανά

"Μόνο ένας άνεργος μπορεί να καταλάβει πόσο δύσκολη είναι η ζωή κάποιου χωρίς εργασία "

Η ομάδα

Η ομάδα που συμμετέχει επιλέχθηκε μέσα από το " AEDL " (γραφείο για τοπική απασχόληση για την ανάπτυξη)" , ένα δίκτυο που λειτουργεί με ενήλικες που βρίσκονται έξω από την αγορά εργασίας .

Τα κριτήρια για την επιλογή ήταν : άτομα πάνω από 30 χρονών , μακροχρόνια άνεργοι .

Τέλος, την ομάδα αποτέλεσαν ενήλικες από 45-55 ετών , με χαμηλό- οικονομικούς πόρους , μακροχρόνια άνεργοι , με δυσκολίες για να βρουν μια θέση εργασίας λόγω της χαμηλής αυτοεκτίμησης τους . Το κοινό χαρακτηριστικό είναι ότι δεν έχουν ενισχυθεί για να αλλάξουν τη στάση τους προς την τροποποίηση της κατάστασής τους , έχουν χαμηλές προσωπικές ικανότητες για να δείξουν τα πλεονεκτήματά τους και βρίσκουν δυσκολίες στη διαχείριση της απογοήτευσή τους , χαμηλές κοινωνικές και σχεσιακές ικανότητες , χαμηλή συναισθηματική ισορροπία. Όλα αυτά προκαλούν πολύ χαμηλό επίπεδο επιτυχίας στην αγορά εργασίας .

Ο διευκολυντής / εκπαιδευτής ή δημιουργός του βίντεο.

Η διαδικασία του συμμετοχικού βίντεο διευκολύνθηκε από έναν κοινωνιολόγο και έναν ψυχολόγο (και οι δύο με πολλά χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας σε ομαδική θεραπεία , τις μεθόδους ψυχοδράματος και τις ενεργητικές μεθόδους για την αναζήτηση εργασίας) και έναν εμπειρογνώμονα σε βίντεο με μια βαθιά τεχνογνωσία σχετικά με τη χρήση της βίντεο σε θεραπευτικές διαδικασίες.

Η Κατάσταση του Κλίματος κατά την έναρξη του εργαστηρίου και μεθοδολογία της διαμόρφωσης της ομάδας.

Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν γνώριζε τον άλλον στο παρελθόν, αλλά είχαν ορισμένα κοινά στοιχεία : έντονη συναισθηματική φύση και απογοήτευση , ντροπή , θυμό , αίσθημα ανικανότητας , απελπισία , αγανάκτηση και χαμηλή αυτοεκτίμηση . Όλες αυτές οι διαθέσεις παρενέβαιναν στην ανάπτυξη της δραστηριότητας του συμμετοχικού βίντεο , με δεδομένο ότι η ανησυχία τους ήταν η εξεύρεση εργασίας .

Οι διαφορετικές δεξιότητες και ικανότητες μεταξύ των συμμετεχόντων δημιούργησε ένα είδος πόλωσης στην ομάδα , η ομάδα δεν ήταν συγκρουσιακή , αλλά με χαμηλό κίνητρο .

Για να αποκτήσει συνοχή η ομάδα, τα μέλη συστήθηκαν μεταξύ τους, λέγοντας πληροφορίες για τη ζωή τους .

Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας οι διευκολυντές συνειδητοποίησαν ότι το κύριο πρόβλημα (ανεργία) επηρέασε τις παρουσιάσεις τους περισσότερο από το αναμενόμενο , κι έτσι αποφάσισαν να εργαστούν σε ένα διπλό επίπεδο στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Βελτίωση της γνώσης και της αυτοπεποίθησης /προσωπική ενσυναίσθηση : κάθε συμμετέχων κάνει μια προσπάθεια να στείλει μηνύματα στον συνεργάτη του με έναν θετικό τρόπο . Η τεχνική που χρησιμοποιείται ονομάζεται " αλυσίδα της επιτυχίας " : κάθε συμμετέχων θα πρέπει να περιγράψει τις επιτυχίες στη ζωή του.

- Βελτίωση της συνοχής της ομάδας μέσω της τεχνικής του «καθρέφτη» . Χρησιμοποιώντας τη βιντεοκάμερα για να σπάσει τον πάγο , μιλώντας στην κάμερα, εξηγεί τις εμπειρίες της ζωής του υπογραμμίζοντας τους φόβους , τις προσδοκίες και τι είναι σε θέση να προσφέρει στους άλλους . Ο σκοπός ήταν να γνωρίσουμε το επίπεδο της αυτοεκτίμησης και , μέσω ενός κυκλώματος γνωστικής αναδιάρθρωσης , είμαστε σε θέση να δούμε πώς οι σκέψεις για τον εαυτό τους μπορούν να επηρεάσουν την καθημερινή τους πραγματικότητα .

Ιστορία / ιστορίες που επιλέγονται από την ομάδα

Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν στην κατάσταση «μακροχρόνια άνεργοι». Ως εκ τούτου , όλες οι ιδέες που προτείνονται έχουν συνδεθεί με το θέμα της "δουλειάς" .

Μια συνεδρία «καταιγισμού» έχει οργανωθεί έτσι ώστε να επιλεγθεί το σενάριο , στην οποία κάθε συμμετέχων πρότεινε ένα θέμα ή τα θέματα που τον ενδιαφέρουν . Στο τέλος οι συμμετέχοντες αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν αυτή την εμπειρία για να αποδείξουν την αξία τους και να υπογραμμίσουν το γεγονός ότι οι άνθρωποι ηλικίας 40-50 ετών εξακολουθούν να είναι ικανοί για την είσοδο στην αγορά εργασίας .

Για να γίνει αυτό , προσπάθησαν να δείξουν την πραγματική κατάσταση των ατόμων που αναζητούν εργασία στην Ισπανία , συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών περιοχών με πολλές κλειστές επιχειρήσεις . Το βίντεο καταγράφει εικόνες από μια ημέρα για την αναζήτηση εργασίας : πρόκειται για επίσκεψη στο Ισπανικό Γραφείο Εργασίας , ανάγνωση αγγελιών για τις θέσεις εργασίας που προσφέρονται σε εφημερίδες , ιστοσελίδες , υπηρεσίες απασχόλησης, οργανισμούς , κλπ. .. , και πάντα διατηρώντας την ελπίδα για μια νέα θέση εργασίας και το ξεκίνημα μιας νέας ζωής .

Ένα ζωντανό εργαστήριο : οι τέσσερις φάσεις της διαδικασίας του συμμετοχικού βίντεο

Η χρήση της κάμερας

Οι συμμετέχοντες δεν είχαν χρησιμοποιήσει ποτέ μια βιντεοκάμερα , μόνο λίγοι την είχαν χρησιμοποιήσει με το κινητό τηλέφωνο . Παρά το γεγονός αυτό , η πρώτη εμπειρία ήταν αυθόρμητη : οι ίδιοι οι συμμετέχοντες πήραν την κάμερα και άρχισαν να προσπαθούν για να εξηγήσουν ο ένας στον άλλο τις βασικές λειτουργίες τους με αυτό το « νέο εργαλείο " .

Στη συνέχεια, οι διευκολυντές πρότειναν το «παιχνίδι με το όνομα " και ακριβώς μετά από αυτό , η ομάδα άρχισε τη μαγνητοσκόπηση ο ένας του άλλου και την παρακολούθηση των

βιντεοσκοπημένων σκηνών . Αυτή ήταν η αφορμή για σχολιασμό των προβλημάτων και των αποτυχιών των πλάνων τους . Εκμεταλλευόμενοι αυτή τη βιντεοσκόπηση , οι διευκολυντές εισήγαγαν απλές τεχνικές και καλλιτεχνικές ιδέες για να βελτιώσουν τη χρήση της κάμερας , όπως η σύνθεση , ο φωτισμός , οι διαφορετικοί τύποι των βιντεοσκοπήσεων , τον ήχο , την κίνηση της κάμερας , την εστίαση , τη γωνία εγγραφής κλπ. Αυτό συμπληρώθηκε με περαιτέρω ασκήσεις για να βοηθηθούν οι συμμετέχοντες στην καταγραφή , προβολή και αξιολόγηση του υλικού αυτού .

Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα: η διανομή των ρόλων

Στην αρχή , τα περισσότερα από τα μέλη της ομάδας έπαιξε το ρόλο του κινηματογραφιστή και μόνο λίγα από αυτά έπαιξαν το ρόλο των ηθοποιών : ένωσαν ντροπή να κινηματογραφηθούν , φοβούνται ή φοβούνται να εκφραστούν δημοσίως . Ένα άτομο έσπασε τον πάγο ξεκινώντας να παίζει το ρόλο των ανέργων ενώ ψάχνουν μια θέση εργασίας και στη συνέχεια οι υπόλοιποι συμμετέχοντες ακολούθησαν τη δράση και συμμετείχαν στο βίντεο .

Κυρίως οι γυναίκες ήταν απρόθυμες να δράσουν μπροστά στην κάμερα κι έτσι ήταν οι τελευταίες που συμμετείχαν . Παρ 'όλα αυτά , από τη στιγμή που ενήργησαν , πολλές φορές ήρθαν σε επαφή με την κάμερα και απήλασαν πολύ την εμπειρία . Οι πιο απελευθερωμένοι μπροστά στην κάμερα ενθάρρυναν τους άλλους να συμμετάσχουν και να προχωρήσουν με τους ρόλους τους .

Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και τραβιούνται από τους συμμετέχοντες

Μόλις η ομάδα αποφάσισε το περιεχόμενο του συμμετοχικού βίντεο και συνέταξε το σενάριο , οι διευκολυντές πρότειναν μια αλυσίδα από σκηνές που θα μπορούσαν να είναι καλές για το βίντεο . Από αυτή την πρόταση η ομάδα πρόσθεσε και άλλες ιδέες , παρατηρήσεις και επιλεγμένα μέρη για εγγραφή.

Η καταγραφή των σκηνών αποφασίστηκε από τους ηθοποιούς και ηθοποιός σε κάθε σκηνή ξεχωριστά .

Οι σκηνές επαναλαμβάνονται όσες φορές απαιτείται , προκαλώντας γέλια, οπότε αυτό ήταν ένα παράδειγμα για να απολαύουν οι συμμετέχοντες τη διαδικασία του συμμετοχικού βίντεο . Οι συμμετέχοντες είχαν επίγνωση του στόχου της εργασίας, το οποίο δεν ήταν το ίδιο το προϊόν (η ταινία του συμμετοχικού βίντεο), αλλά η όλη διαδικασία της καταγραφής του που λαμβάνει χώρα .

Αν και στην αρχή ήταν δύσκολο να εστιάσουμε στο στόχο και να κάνουμε τους ανθρώπους να καταλάβουν το στόχο του έργου (δεδομένου ότι πολλές σκηνές επαναλαμβάνονται αρκετές φορές) , η ομάδα έδειξε όλο και περισσότερο ενδιαφέρον για να κάνει τα πράγματα καλά και να καταγράψει ένα καλό βίντεο .

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας , οι διευκολυντές μπορούσαν να ελέγξουν την πρόοδο των συμμετεχόντων για την επίτευξη των αποτελεσμάτων σχετικά με τη μεθοδολογία του

συμμετοχικού βίντεο : απόκτηση νέων δεξιοτήτων που σχετίζονται , κυρίως με την αύξηση της αυτοεκτίμησης και τη διαχείριση της απογοήτευσης .

Επισκοπώντας το υλικό

Βλέποντας τα αποσπάσματα προκλήθηκε μια νέα προθυμία να σπάσει η αλυσίδα των αισθημάτων , τα συναισθήματα και τις αρνητικές σκέψεις που προκαλούνται από την αδυναμία να ανταποκριθούν στις προσωπικές τους προσδοκίες , επειδή είναι άνεργοι .

Μια άλλη πρόκληση ήταν οι συμμετέχοντες να απομακρυνθούν από την εστίαση σε δικό τους μόνο πρόβλημα ώστε να μπορούν να εμβαθύνουν σε συμμετοχικές στάσεις και συμπεριφορές . Ως εκ τούτου , να δουν το πρόβλημα από τη "σωστή" πλευρά , να μπορούν να προχωρήσουν σε μια καλύτερη αυτο-αντίληψη , η οποία είναι κατεστραμμένη από την κατάστασή τους σε μακροχρόνια ανεργία .

Αυτός είναι ο λόγος για αυτούς που το βίντεο είναι μια επιτυχία από μόνη του , διότι η ομάδα αύξησε την αντοχή τους , την ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν προβλήματα , τις προσωπικές τους δυνάμεις που ήταν υποτιμημένες .

Επιπλέον, η μοναδικότητα της εμπειρίας δεν είναι μόνο η χρήση του βίντεο , αλλά ένας ιδιαίτερος τρόπος εργασίας με αυτό το μέσο , η συμμετοχική διαδικασία που βασίζεται σε μια σειρά από προσωπικούς στόχους που μπορούμε να επιτύχουμε: μια κοινωνική παρέμβαση .

Μέσω της διαδικασίας συμμετοχικού βίντεο μια νέα ευκαιρία δόθηκε στους συμμετέχοντες : επίλυση της αποπροσωποποίηση τους και εκ νέου αναζήτηση των δικών τους αξιών , αυξάνοντας έτσι την εμπιστοσύνη στην ανάπτυξη μιας αυτόνομης και ανεξάρτητης εσωτερικής διαδικασίας αναγέννησης .

"Έμαθα ότι μέσα από τον προβληματισμό σχετικά με την ταυτότητα , την οργάνωση και την αυτο - εκπροσώπηση των ατόμων μέσα από οπτικοακουστικά μέσα μπορούμε να δούμε πραγματικότητες που έχουν ξεχαστεί " .

18. ΕΛΛΑΔΑ - «Μια μέρα χωρίς όρια » - Η διαφορετικότητα είναι μια ιστορία που πρέπει να ειπωθεί

« Θέλω όλοι να δουν την ταινία μας , για να δουν ότι η αναπηρία δεν είναι αδυναμία , αλλά μια μορφή διαφορετικότητας που πρέπει να γίνει κατανοητή και σεβαστή . Αλλά τι σημαίνει διαφορετικότητα ; Είμαστε όλοι τόσο διαφορετικοί ο ένας από τον άλλον »

Η ομάδα

Η ομάδα αποτελείται από ενήλικες με σωματική αναπηρία , τετραπληγία , ημιπληγία , σπαστική παραπληγία , εγκεφαλική παράλυση . Η ηλικία τους κυμαίνεται από 18-55 ετών . Το επίπεδο εκπαίδευσής τους και τις στάσεις τους είναι διαφορετικές . Μερικοί από αυτούς είναι κοινωνικοποιημένοι και δεν αισθάνονται απομονωμένοι , ενώ άλλοι θεωρούν την αναπηρία τους ως αποτρεπτικό παράγοντα για οποιαδήποτε ικανοποίηση χάνοντας έτσι την αυτοπεποίθησή τους και την αυτοεκτίμησή τους .

Η διευκολυντής / εκπαιδευτής ή δημιουργός του βίντεο

Οι διευκολυντές είναι δύο ειδικοί σε κοινωνικές ομάδες και ένας ειδικός σε τεχνολογίες ήχου και εικόνας που έχει εργαστεί πολλά χρόνια ως εκπαιδευτής σε ομάδες ατόμων με αναπηρία , με τη χρήση βίντεο και φωτογραφίας .

Το κλίμα στην αρχή του εργαστηρίου και η μεθοδολογία της δημιουργίας της ομάδας.

Τα μέλη της ομάδας γνώριζαν ο ένας τον άλλον από πριν και έχουν συνεργαστεί στο παρελθόν σε άλλα προγράμματα . Είχαν μεγάλο κίνητρο για να λάβουν μέρος στο εργαστήριο συμμετοχικού βίντεο . Ωστόσο, από τις πρώτες συναντήσεις οι διευκολυντές χρησιμοποίησαν ασκήσεις όπως, το προφίλ της δραστηριότητας , ο καταγιγισμός , Κάνοντας κάτι μαζί , παρουσίαση των εμπειριών και ομαδοσυνεργατικά παιχνίδια , όλα αυτά χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα την κάμερα . Αυτές οι ασκήσεις βοήθησαν τα μέλη της ομάδας να αισθάνονται πιο χαλαρά και πιο άνετα.

Ιστορία / ιστορίες που επιλέχθηκαν από την ομάδα

Οι διευκολυντές χώρισαν τους συμμετέχοντες σε ξεχωριστές ομάδες για να μοιραστούν τις ιστορίες τους , προκειμένου να ανακαλύψουν κοινά στοιχεία για την υλοποίηση της συμμετοχικού βίντεο .

Στη συνέχεια , δύο μέλη της ομάδας έγραψαν το τελικό σενάριο , χρησιμοποιώντας στιγμές από όλες τις παρουσιάσεις . Η τελική ιδέα και η τελική ιστορία είναι να δείξει σε όλους , την καθημερινή ζωή , τις καλές , αλλά και τις κακές στιγμές των ατόμων με αναπηρία, καθώς και η προώθηση του μηνύματος ότι η ζωή συνεχίζεται , και όχι μόνο αυτό , αλλά μπορεί να είναι όμορφη ακόμη και για τα άτομα με αναπηρίες .

Ένα ζωντανό εργαστήριο : οι τέσσερις φάσεις της διαδικασίας το συμμετοχικού βίντεο

Η χρήση της κάμερας

Στην αρχή κάποιοι συμμετέχοντες αισθάνθηκαν άβολα με τη χρήση της κάμερας , κυρίως επειδή φοβήθηκαν για λάθη ή ζημιές . Κάποιοι άλλοι θεώρησαν ότι είχαν πολύ αυτοπεποίθηση και ήθελαν να χρησιμοποιούν την κάμερα όλη την ώρα .

Οι ασκήσεις για το σχηματισμό της ομάδας γυρίστηκαν από τους ίδιους τους συμμετέχοντες και αυτό τους έκανε να αισθάνονται καλύτερα και να ξεπεράσουν το φόβο τους .

Η πιο σημαντική άσκηση ήταν να καθίσουν σε ένα κύκλο , και ο κάθε ένας να κρατεί την κάμερα και να κινηματογραφεί τους άλλους ενώ μιλούν για τον εαυτό τους . Μετά από αυτό , παρακολούθησαν όλον μαζί τι έχει γυριστεί και συζήτησαν σχετικά με την εμπειρία τους .

Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα: η διανομή των ρόλων

Σε αυτή τη φάση , υπήρξαν κάποια προβλήματα , επειδή οι «ηγέτες» της ομάδας ήθελαν να είναι οι πρωταγωνιστές της ταινίας .

Από την άλλη πλευρά, ορισμένοι συμμετέχοντες ήταν ντροπαλοί ή δεν επιθυμούσαν να εμφανιστούν μπροστά από την κάμερα .

Σε αυτή τη φάση οι διαμεσολαβητές σταμάτησαν τη διαδικασία για να αρχίσει συζήτηση σχετικά με το αντικείμενο του εργαστηρίου και την ιδέα του έργου : να εργαστούν από κοινού , να ακούσουν ο ένας τον άλλο , να αφήνουν χώρο για τους άλλους , να δημιουργήσουν κάτι «συμμετοχικά » .

Η ομάδα έκανε κατανοητό ότι η ταινία ανήκει σε όλους τους συμμετέχοντες και ο καθένας έχει το δικό του ρόλο : σε αυτό το σημείο αποφάσισαν σε ποιο μέρος της δημιουργίας του βίντεο θα ήθελαν να συμμετέχουν

Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και τραβιούνται από τους συμμετέχοντες

Όλοι ήθελαν να είναι μέρος της φάσης των γυρισμάτων ακόμη και αν ο ίδιος είχε άλλο ρόλο . Ο καθένας ήθελε να πει τη γνώμη του και μερικές φορές οι σκηνές άλλαζαν , λόγω μιας νέας ιδέας . Κάθε μέλος ενθαρρύνει τους άλλους να συνεχίζουν και δεν ήθελαν να σταματήσουν μέχρι το τέλος της σκηνής .

Οι διευκολυντές σε αυτή τη φάση υπογράμμισαν ότι όλοι οι συμμετέχοντες είχαν το ρόλο τους και βοήθησαν την ομάδα στην εξασφάλιση της προόδου της ταινίας προτρέποντας όλους τους συμμετέχοντες .

Διευκόλυνση σημαίνει ότι το μήνυμα της ταινίας έχει εξ ολοκλήρου ανατεθεί στα μέλη της ομάδας . Με αυτό τον τρόπο οι συμμετέχοντες θα γίνουν δημιουργοί και αυτό είναι ένας μεγάλος καταλύτης για την ανάληψη δράσης και την αλλαγή .

Το βίντεο μπορεί να γίνει ένα εργαλείο που θα αντανakλά την πραγματικότητα των συμμετεχόντων και την δυνατότητα τους για αλλαγή . Αυτή η διαδικασία των γυρισμάτων ήταν διασκεδαστική και αναπτύχθηκε υπερηφάνεια στα μέλη . Έχτισε αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση και , φυσικά έδωσε τη δυνατότητα στην ομάδα να αναπτύξει τον έλεγχο του έργου .

Επισκοπώντας το υλικό

Η ικανότητα του βίντεο να βλέπεις τα αποσπάσματα χρησιμοποιώντας τη λειτουργία αναπαραγωγής, δημιούργησε ένα ζωντανό βρόχο ανάδρασης και χρησίμευσε για να αντανakλαστεί " η πραγματικότητα " .

Το μοτίβο - γυρίζω- παρακολουθώ – συζητώ- ήταν αναπόσπαστο σε όλο το εργαστήριο συμμετοχικού βίντεο , στα διάφορα στάδιά του .

Η παρακολούθηση των αποσπασμάτων βοήθησε ώστε οι επιτυχίες , οι προκλήσεις , τα λάθη που έγιναν και τα διδάγματα που αντλήθηκαν να είναι ένα ουσιαστικό μέρος σε κάθε στάδιο . Οι συμμετέχοντες γρήγορα έμαθαν παρατηρώντας και αναγνωρίζοντας θέματα και να είναι σε θέση να προβαίνουν σε αποφάσεις σχετικά με το τι πρέπει να κινηματογραφηθεί στη συνέχεια και πώς .

Οι προβληματισμοί των μελών της ομάδας κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης των αποσπασμάτων ήταν : επικριτική στάση , επανεξέταση , διόρθωση του εαυτού , συνεργασία , καθορισμό του στόχου , συνήθεια αλλαγής απόψεων , μαθαίνω πώς να συζητώ και να επιλύω τα προβλήματα , μαθαίνω από τους άλλους .

Κατά τη διαδικασία του μοντάζ , τα μέλη της ομάδας ήθελαν να είναι και πάλι οι πρωταγωνιστές . Ήθελαν να έχουν την ευθύνη να επιλέξουν τι θα μείνει και τι πρέπει να κοπεί . Η ομάδα έδωσε επίσης σημαντικές ιδέες για τη μουσική και τους τίτλους που πρέπει να τεθούν στην αρχή και στο τέλος της ταινίας .

Η εμπειρία του εργαστηρίου συμμετοχικού βίντεο καθιστά την κοινωνική αλλαγή μια πραγματική πιθανότητα . Η μέθοδος του συμμετοχικού βίντεο είναι ένα μεγάλο θεραπευτικό εργαλείο για όλους τους μειονεκτούντες ενήλικους , είναι ένας εύκολος και καινοτόμος τρόπος για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων , για τον εντοπισμό και την ανάλυση σημαντικών θεμάτων , για την έκφραση διαφορετικών ιδεών , απόψεων , μεθόδων , εμπειριών σε μια ιστορία γύρω από ένα κοινό θέμα που θα κάνει να ακουστούν φωνές που μέχρι τώρα ήταν δεν είχαν ακουστεί.

«Αυτή η εμπειρία είναι για εκείνους , όπως εγώ , οι οποίοι δεν αισθάνονται ότι μπορούν να έχουν φωνή και περιθωριοποιούνται στην κοινωνία μας . Είναι πάντα καλό όταν εμπλεκόμαστε σε πράγματα στα οποία αισθανόμαστε ότι έχουμε ένα σημαντικό ρόλο να παίξουμε "

Βιβλιογραφία

Barrett, H., Lewin-Jones, J., Mitra, B., & Williamson, S. (2009) *Evaluating the Use of Video in Learning and Teaching: the Blended Learning Research Project*. 8th Learning and Teaching Conference Support the Student Learning Experience Retrieved from <http://www.worc.ac.uk/adpu/1124.htm>

Braden, Su and Thi Thien Huong Than. 1998. *Video for Development. A casebook for Vietnam*. Oxford - London: Oxfam Press

Brown, K. M., Dilley, R. & Marshall, K. (2008) *Using a Head-Mounted Video Camera to Understand Social Worlds and Experiences*. *Sociological Research Online*
<http://www.socresonline.org.uk/13/6/1.html>

Chambers, R. (2003) *Participatory Workshops - a sourcebook of 21 sets of ideas and activities* (Earthscan)

Chiu, L. F. (2009) *Culturally Competent Health Promotion: The Potential of Participatory Video for Empowering Migrant and Minority Ethnic Communities*. *International Journal of Migration, Health and Social Care* June

Clark R.C. e Lyons C. (2004), *Graphics for Learning. Proven Guidelines for Planning, Designing, and Evaluating Visuals in Training Materials*, San Francisco, Pfeiffer

Cohen, Sylvie I. (1996). 'Mobilizing Communities for Participation and Empowerment'. In Servaes, Jan, Jacobson, Thomas L., White, Shirley A. (eds). *Participatory Communication for Social Change*. New Delhi: Sage Publications.

Foster, V. (2009) *Authentic representation? Using video as counter-hegemony in participatory research with poor working-class women*. *International Journal of Multiple Research Approaches*.

Gomez-f. M. A. (2006) *Evaluation of the Uses and Benefits of Participatory Video*.
Download: www.insightshare.org

T. Harding, *Video Activist Handbook*, 1997, Paperback

Huber, B. (1998) *Communicative aspects of participatory video projects: An Explanatory Study*.
Download: www.zanzibar.org/maneno/New%20Pages/articles.htm

L. Johansson (1999) 'Participatory Video and PRA: Acknowledging the politics of Empowerment', in *Forests, Trees and People*, Newsletter No. 40/41, December 1999

N.G. Khawaja, K.M. White, R. Schweitzer & J.H. Greensalde (2008). *Difficulties and coping strategies of Sudanese refugees: A qualitative approach*. *Transcultural Psychiatry*

M. S. Knowles, (1989). *The making of an adult educator: An autobiographical journey*. San Francisco: Jossey-Bass

- L. Kose-Krasnor (1997) "The nature of social competence: A theoretical review". *Social Development*
- Lunch, C. & N. (2006) *Insight into the participatory Video: a handbook for the field* Published by Insight - First edition February 2006
- Lunch, C. (2004) 'Participatory Video: Rural People Document their Knowledge and Innovations', in *IK Notes*, August, No.71.
Download: www.worldbank.org/afr/ik/iknotes.htm
- Lunch, C. (2004) 'Participatory Video: Rural People Document their Knowledge and Innovations', in *IK Notes*, August, No.71.
Download: www.worldbank.org/afr/ik/iknotes.htm
- M. Maccoby, (2007) - *The Leaders We Need and What Makes Us Follow*; . Boston, MA: Harvard Business School Publishing
- E.E. Maccoby, J.A. Martin (1983) P.H. Mussen & E.M. Hetherington, ed. *Handbook of child psychology*. Vol. 4. *Socialization, personality, and social development* (4th ed.). New York: Wiley
- H.M. McLuhan (1967), *The Medium is the Message: An inventory of Effects*, with Quentin Fiore, produced by Jerome Agel; 1st Ed.: Random House; reissued by Gingko Press, 2001
- McNaughton, M. J. (2009) *Closing in on the Picture: Analyzing Interactions in Video Recordings*. *International Journal of Qualitative Methods*
- Nathanials, N.Q (2006) *Implementation of Cocoa IPM in West Africa. Participatory Video. A guide to getting started* (CABI)
Contact: www.cabi-bioscience.org
- Okahashi, P. (2000) 'The potential of Participatory Video', in *Rehabilitation Review* 11(1) January, 2000, pp.1-4.
Download: www.vrri.org/rhb0100.htm
- Panos, (2003). *Giving Voice - Practical guidelines for implementing oral testimony projects*.
Contact: www.panos.org.uk
- K. Pillemer, *30 Lessons for Living: Tried and True Advice from the Wisest Americans*
- Pretty, Guijt et al., IIED 1995: *Participatory Learning and Action: A Trainer's Guide*
- Quarry, W. (1984) 'The Fogo Process: An Interview with Don Snowden', in *Interaction*, Vol. 2(3).
- Ramírez, Ricardo (1998). *Participatory learning and communication for managing pluralism. Procedural Paper submitted in Part Fulfilment of a PhD at the University of Guelph, Guelph, Canada; October 1998.*

Robertson, C. and Shaw, J. (1997) Participatory Video: A Practical Approach to Using Video Creatively in Group Developmental Work (Routledge)

Kenneth H. Rubin, William M. Bukowski, Brett Lourse (Edited by), Handbook of Peer Interactions, Relationships, and Groups – 1998

Shaw, Jackie and Robertson, Clive (1997). Participatory video: a practical approach to using video creatively in group development work. London: Routledge.

Snowden, D. Eyes see; ears hear By Memorial University, Newfoundland, Canada. Download: www.fao.org/waicent/faoinfo/sustdev/cddirect/cdre0038.htm

Stuart, Sara (1989). 'Access to media: placing video in the hands of the people'. Media Development. Special Issue 'Video for the people'.

Su Braden, Than Thi Thien Huong; Video for Development: A Casebook from Vietnam; Oxfam Publishing, 1998 - Social Science

White S.A., Participatory Video: Images that Transform and Empower. Thousand Oaks: Sage Publications, 2003